

Upravljanje vremenom u sestrinskoj praksi

Obžetić, Mateja

Undergraduate thesis / Završni rad

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University North / Sveučilište Sjever**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:122:322221>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-30**

Repository / Repozitorij:

[University North Digital Repository](#)

**Sveučilište
Sjever**

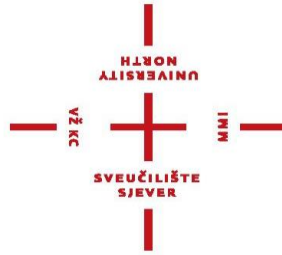
Završni rad br. 722/SS/2016

Upravljanje vremenom u sestrinskoj praksi

Mateja Obžetić, 5379/601

Varaždin, rujan 2016. godine

**Sveučilište
Sjever**

Odjel za Biomedicinske znanosti

Završni rad br. 722/SS/2016

Upravljanje vremenom u sestrinskoj praksi

Student

Mateja Obžetić, 5379/601

Mentor

Marijana Neuberg, mag.med.techn.

Varaždin, rujan 2016. godine

Prijava završnog rada

Definiranje teme završnog rada i povjerenstva

ODJEL	Odjel za biomedicinske znanosti		
PRISTUPNIK	Mateja Obžetić	MATIČNI BROJ	5379/601
DATUM	01.07.2016.	KOLEGIJ	Koordinacija i supervizija zdravstvene njege
NASLOV RADA	Upravljanje vremenom u sestrijskoj praksi		
NASLOV RADA NA ENGL. JEZIKU	Time management in nursing practice		
MENTOR	Marijana Neuberg, mag.med.techn.	ZVANJE	viši predavač
ČLANOVI POVJERENSTVA	1. doc.dr.sc. Natalija Uršulin - Trstenjak, predsjednik		
	2. Marijana Neuberg, mag.med.techn., mentor		
	3. Ivana Živoder, dipl.med.techn., član		
	4. Melita Sajko, dipl.med.techn., zamjenski član		
	5.		

Zadatak završnog rada

BROJ	722/SS/2016
OPIS	<p>Vrijeme je nepovratan resurs te ga je upravo zbog te karakteristike i zbog njegove ograničenosti važno iskoristiti na kvalitetan i svrsishodan način. Prema literaturi, upravljanje vremenom odnosi se na vještinu efikasnog i efektivnog upravljanja vlastitim vremenom. U poslu medicinskih sestara/tehničara uz posjedovanje stručnih znanja, vještina i kompetencija od iznimne je važnosti. Cilj svake medicinske sestre/tehničara trebao bi biti postizanje boljeg pregleda nad poslom kojeg obavljaju, kako bi ostvarili više vremena za kreativan rad koji je vrlo često pod utjecajem različitih "kradljivaca vremena". "Kradljivci vremena" definirani su kao sve one aktivnosti koje kontinuirano troše vrijeme a ne dovode do željenih rezultata. Upravo je definiranje, dobro planiranje te postavljanje dostižnih ciljeva ključ uspjeha medicinskih sestara/tehničara u njihovom poslu. Uspješnost ostvarivanja ciljeva temelji se na učinkovitim metodama upravljanja vremenom, kao što su delegiranje poslova, sastavljanje popisa aktivnosti koje trebaju biti obavljene u kratkom roku. Isto se odnosi i na one dugoročne obveze. Jasno postavljeni ciljevi i konkretni planovi znatno će povećati učinkovitost medicinskih sestara/tehničara i spriječiti nepotrebno i neučinkovito rasipanje njihova vremena.</p> <p>U radu je potrebno: * Definirati pojam upravljanja vremenom</p> <ul style="list-style-type: none"> * Ispitati što su to kradljivci vremena u poslu medicinskih sestara/tehničara * Ispitati utječe li sistematizacija rada na upravljanje vremenom u sestriinstvu * Ispitati kako i na koji način medicinske sestre/tehničari upravljaju vremenom u OB Virovitica * Ispitati koristi dobrog upravljanja vremenom i objasniti korisne metode za kvalitetno upravljanje vremenom * Analizirati dobivene podatke i objasniti rezultate dobivene istraživanjem provedenim među medicinskim sestrama/tehničarima <p>* Zaključiti postavljenje hipoteze</p>

ZADATAK URUČEN

22.08.2016.

Predgovor

Veliko hvala mojoj mentorici, mag. Marijani Neuberg koja je svojim stručnim savjetima pomogla pri oblikovanju ideje ovog diplomskog rada te pri njegovoj realizaciji. Prije svega, zahvaljujem joj na suradnji, vodstvu, strpljenju i vremenu kojeg je odvojila za sve moje brojne upite.

Zahvaljujem svim medicinskim sestrama i tehničarima OB Virovitica na njihovom uloženom vremenu i strpljenju pri ispunjavanju anketnog upitnika.

Zahvaljujem svim mojim prijateljima i kolegama koji su svojim prisustvom uljepšali moje vrijeme provedeno na Sveučilištu Sjever i bez kojih tijekom cijelog mog studiranja ne bi prošao tako lako i zabavno.

Na kraju, najveću zaslugu za sve ono što sam postigla i za sve ono što danas jesam pripisujem svojoj obitelji. Hvala vam svima na strpljenju, povjerenju i podršci tijekom ovog mog fakultetskog obrazovanja. Hvala vam što ste podupirali i poticali moju težnju ka ostvarenju viših životnih ciljeva, uključujući i ovaj koji je napokon ostvaren.

Veliko hvala svima!

Sažetak

Vrijeme je nepovratan resurs te ga je upravo zbog te karakteristike ali i zbog njegove ograničenosti važno iskoristiti na svrsishodan i kvalitetan način. Prema literaturi, upravljanje vremenom definira se kao vještina efikasnog i efektivnog upravljanja vlastitim vremenom. Za medicinske sestre/tehničare, uz posjedovanje stručnih znanja i kompetencija, ova vještina od ključne je važnosti. Cilj svake medicinske sestre/tehničara trebao bi biti postizanje boljeg pregleda nad poslom kojeg obavljaju, kako bi ostvarili više vremena za kreativan rad koji vrlo često zna biti pod utjecajem brojnih, različitih "kradljivaca vremena", odnosno onih aktivnosti koje kontinuirano troše njihovo vrijeme, a ne dovode ih do željenih rezultata. U sklopu ovog rada provedeno je istraživanje u kojemu je sudjelovala 71 medicinska sestra/tehničar OB Virovitica. Istraživanje je bilo provedeno putem anonimnog anketnog upitnika u razdoblju od 20. lipnja do 20. srpnja 2016. godine. Cilj istraživanja bio je utvrditi koji su to najčešći „kradljivci vremena" u njihovom poslu te kako zapravo medicinske sestre/tehničari upravljaju svojim radnim vremenom. U radu su postavljene četiri hipoteze. Dvije hipoteze su potvrđene, dok su dvije od njih opovrgnute rezultatima provedenog istraživanja.

KLJUČNE RIJEČI: vrijeme, upravljanje vremenom, sestrinstvo, kradljivci vremena.

Abstract

Time is irreversible resource and because of that characteristic and its limitations, it is important to use it in an effective and quality manner. According to the literature, time management is defined as a skill of effective and efficient managing of our own time. For nurses and medical technicians, with possession of expertise and skills, this skill is crucial. The aim of nurses and medical technicians should be achieving better views on their everyday work, so that they can accomplish more time for creative work, which often can be influenced by many „time thieves“ or those activities which continuously spending their time, and do not lead to the desired results. In this work, research was conducted with 71 nurses/medical technician in General Hospital Virovitica. For research was used anonymous questionnaire in time period from June 20th until July 20th in 2016 year. The aim of this research was to determine which are the most common „time thieves“ in their workplaces, and how actually nurses/medical technicians manage their working hours. In this work are designed four hypothesis. Two of them were confirmed, and two of them are refuted by results of research.

KEY WORDS: time, time management, nursing, time thieves.

Sadržaj:

1. Uvod	1
2. Definiranje pojma „vrijeme“ i pojma „upravljanje vremenom“	4
2.1. Karakteristike vremena.....	5
3. Metode efikasnog upravljanja vremenom	7
3.1. ALPEN metoda upravljanja vremenom	7
3.2. Hirtova metoda upravljanja vremenom	8
3.3. Grossmannova metoda upravljanja vremenom	8
3.4. Mawesova metoda upravljanja vremenom	9
3.5. Tempus metoda upravljanja vremenom	9
4. Faze efikasnog upravljanja vremenom.....	10
4.1. Analiziranje vlastitog vremena	10
4.2. Identifikacija „kradljivaca vremena“	11
4.3. Postavljanje realnih i dostižnih ciljeva, njihovo izvršavanje te revizija.....	12
5. Medicinske sestre/tehničari i upravljanje vremenom s osvrtom na neke od najčešćih „kradljivaca vremena“ u njihovom poslu	14
5.1. Sestrinska dokumentacija	14
5.2. Telefonski pozivi	15
5.3. Stručni sastanci	15
5.4. Nenajavljeni posjetitelji	16
5.5. Izostanak delegiranja	16
5.6. Nedostatna komunikacija i razmjena informacija među članovima tima.....	17
6. Osobine medicinskih sestra/tehničara koje pridonose efikasnom upravljanju vremenom...	18
8. Istraživački dio	19
8.1. Cilj istraživanja.....	19
8.2. Metodologija i uzorak.....	20
8.3. Rezultati provedenog istraživanja	21

8.4. Testiranje razlike prema postavljenim hipotezama	67
8.5. Rasprava	71
9. Zaključak	74
10. Literatura	76
11. Prilog	78

1. Uvod

Vrijeme (lat. tempus) jedan je od temeljnih pojmova u religiji, filozofiji i znanosti. Često se opisuje kao linearni kontinuum, odnosno nepovratan slijed koji se proteže u prošlost, prema natrag i u budućnost, prema naprijed. [1] Vrijeme je isto tako rijedak i ograničen resurs, a ako se ovoj definiciji vremena pridoda i nepovratnost, kao još jedna dimenzija vremena, može se zaključiti kako se upravo zbog navedenog mora znati kvalitetno iskoristiti vlastito vrijeme te njime dobro upravljati. Svaka sekunda, minuta, sat, dan ili godina nepovratno prolaze pa ako nisu racionalno iskorišteni to će se odraziti na efikasnost na bilo kojem području našeg života. [2] Brojni znanstvenici, filozofi, a naročito fizičari tijekom dvadesetog stoljeća postavljaju teorije o dimenzijama vremena, vremenskoj neprekinutosti i relativnosti. Istodobno s tumačenjem pojma „vrijeme“ razmišlja se i o njegovom utjecaju i značenju za ljudski život i vrijednosti ljudskog života. Pretečom učenja o djelotvornom i kvalitetnom korištenju vremena kao nepovratnog, ograničenog resursa smatra se Ignacije Antiohijski, treći biskup Antiohije, koji je vrijeme nazvao „najvrjednijom stvari koju čovjek može potrošiti“ i zbog toga ga treba trošiti mudro. U godinama sveopćeg, brzog razvoja kojeg prati isto tako i brzi način života, potaknut nezaustavljivim procesom globalizacije i razvojem brojnih informacijskih tehnologija, problem usklađivanja svih aktivnosti s vremenom, koji je ograničeni resurs, posebice dolazi do izražaja. [1] Upravo iz razloga efikasnog upravljanja vlastitim vremenom, u posljednjih je tridesetak godina koncepcija o vremenu, kojim se može svjesno upravljati, doživjela svoj pravi procvat, naročito u razvijenim zemljama i kulturama. Koncept se prema literaturi zasniva na hipotezi da čovjek današnjice ne zna upravljati vlastitim vremenom, a to ga sprječava da maksimalno efikasno iskoristi svoje poslovne i ljudske kapacitete. Na navedenim hipotezama razvila se je ideja o „time managementu“, odnosno o svjesnom upravljanju ograničenim resursom s ciljem da se svakom pojedincu omogući da na poslu bude što učinkovitiji, a da pri tome njegov privatni ali i obiteljski život ne bude u podređenoj ulozi. [3]

U današnjim ekonomijama vrijeme je vrlo važan resurs, pa se tako često može čuti izreka kako je „vrijeme novac“. Kvalitetno upravljanje vremenom i znanja povezana s istim, od iznimne su važnosti u poslovima upravljanja i vođenja, odnosno menadžmentu. Upravljanje vremenom nije samo ograničeno na je jednu specifičnu djelatnost, nego se isti principi, znanja i prakse mogu primijeniti u svim poslovnim djelatnostima, pa tako i u području zdravstvene njege, odnosno sestrijskoj praksi. Može se reći kako upravljanje vremenom u sestriinstvu označava sposobnost medicinskih sestra/tehničara da planiraju svoje radno vrijeme, odrede

poslovne prioritete, koriste se delegiranjem te uspješno izvrše planirane zadatke ili obaveze u za to predviđenom vremenskom roku. Samu srž upravljanja vremenom u sestrinstvu, ali i u ostalim poslovnim djelatnostima predstavljaju pojmovi poput efikasnosti, efektivnosti, organiziranosti te poslovne i privatne uspješnosti. Pojmovi efikasnost i efektivnost danas se često koriste kao sinonimi, no međutim između njih ipak postoji značajna razlika. [3] Pojam efikasnost označava raditi „stvari“ na pravi način, odnosno raditi što učinkovitije uz pravilno korištenje raspoloživih resursa, dok pojam efektivnost znači učiniti pravu stvar, odnosno postići cilj kojeg smo si zadali. [2] Zanimljiva je i činjenica kako se u menadžmentu uz pomoć ova dva navedena pojma definira i pojam uspjeha, koji označava umnožak efikasnosti i efektivnosti tj. da je za postizanje uspješnosti potrebno raditi prave stvari na pravi način. [3]

Upravljanje vremenom u sestrinstvu odnosi se na medicinske sestre/tehničare koji obnašaju dužnost voditelja, odnosno rukovode samom zdravstvenom ustanovom, njezinim odsjecima ili pak odjelima, ali isto tako i na one koji obnašaju dužnost sobnih medicinskih sestara/tehničara. Njihova primarna zadaća je zdravstvena njega pacijenata. Uz navedenu zadaću, u svom poslu također imaju obavezu vođenja sestrinske dokumentacije, izradu planova zdravstvene njege, planiranje postupaka te provođenje intervencija zdravstvene njege, održavanje stručnih sastanaka ali i brojne druge. Kako bi se uspješno nosili sa svim zahtjevima koji su pred njih postavljeni, te imali bolji pregled nad poslom kojeg obavljaju, od iznimne je važnosti da usvoje navedenu vještinu i nauče kako efikasno upravljati vlastitim vremenom, zbog toga što ova vještina pomaže u prevenciji stresa na poslu, ali isto tako štiti od sindroma sagorijevanja (engl. burn-out). Također, korištenjem ove vještine oni postaju zadovoljniji te imaju osjećaj ravnoteže i kontrole vlastitog života. [4] Kao što je već poznato, posao medicinskih sestara/tehničara zahtjeva dobru organiziranost te izbjegavanje tzv. „kradljivaca vremena“. U poslu medicinskih sestara/tehničara „kradljivci vremena“ odnose se na sve one aktivnosti koje kontinuirano i sustavno troše njihovo vrijeme, a ne dovode ih do željenih rezultata. [5] Svi oni ponekad se nađu u situaciji da dio svoga radnog vremena utroše na iste. Ovisno od osobe do osobe oni mogu biti različiti i mnogobrojni. Autorice Kalauz S. i Kurtović B. tako su „kradljivce vremena“ u svom stručnom radu podijelile u dvije kategorije. Prema autoricama, prvu kategoriju čine oni vanjski, dok drugu čine unutarnji ili interni, odnosno oni koje pojedinac stvara sam sebi, poput osobne dezorganizacije, nedostatka samodiscipline, odugovlačenja, odgađanja, neodlučnosti itd. [6] Često se ističe i to kako najviše energije i vremena u poslu medicinskih sestara/tehničara oduzima izostanak jasno definiranih ciljeva, planiranja, prioriteta i pregleda nad poslom, dok se kao najčešći „kradljivci vremena“ spominju

odgađanje (prokrastinacija) poslova ili obaveza, izostanak delegiranja, prisustvovanje dugotrajnim, a ponekad i neučinkovitim sastancima te prekidanje. [7] Navedenim se „kradljivcima" još mogu pridodati i nenajavljeni posjetitelji, loša komunikacija i razmjena informacija među članovima tima, učestali telefonski pozivi te loše razvijene radne navike.

Nažalost, određeni broj medicinskih sestara i tehničara još uvijek nema razvijenu vještinu upravljanja vremenom i njime ne zna upravljati. Kao jedan od glavnih razloga tomu navodi se zanemarivanje ove teme u sestrijskoj praksi. O ovoj temi nešto aktivnije počelo se je govoriti posljednjih nekoliko godina. Naime, tema upravljanja vremenom još uvijek nije dobila odgovarajuću ulogu i mjesto u edukaciji, odnosno školovanju medicinskih sestara/tehničara. Tijekom svog srednjoškolskog obrazovanja oni se ne upućuju na važnost navedene vještine. S prvim informacijama o upravljanju vremenom većina njih susreće se s upisom na studij Sestrinstva, gdje im se kroz nekoliko kolegija ukazuje poslovna ali i osobna dobrobit ove vještine. [4] Dobrobiti navedene vještine su mnogobrojne. Usvajanjem iste medicinske sestre/tehničari povećavaju svoju poslovnu učinkovitost te poboljšavaju sposobnost samoorganizacije. Utvrđivanje vlastitih, najčešćih „kradljivaca vremena" stoga je naš prioritetan zadatak. Uklanjanju ga jedan po jedan učimo se vještini upravljanja i sustavno oslobađamo vrijeme za veće i dalekosežnije projekte te na taj način upravljamo vlastitim vremenom, umjesto da ono upravlja nama. [5]

U ovom radu biti će opisani pojmovi „vrijeme" i „upravljanje vremenom", te će se prikazati modeli i faze upravljanja vremenom. Isto tako, biti će navedeni „kradljivci vremena" u poslu medicinskih sestara/tehničara, navesti će se i opisati poželjne osobine medicinskih sestara/tehničara koje pridonose efikasnom upravljanju vremenom, te prikazati i analizirani rezultati istraživanja provedenog među medicinskim sestrama/tehničarima OB Virovitica. Na kraju ovog rada biti će zaključene postavljene hipoteze, odnosno dokazane ili opovrgnute rezultatima provedenog istraživanja.

2. Definiranje pojma „vrijeme“ i pojma „upravljanje vremenom“

Za definiranje i opisivanje pojma „vrijeme“ možemo iskoristiti misao Sv. Augustina: „Što je dakle vrijeme? Ako me nitko ne pita, znam ali ako bih htio nekome na pitanje to razjasniti, ne znam. Ipak sa sigurnošću mogu reći da znam, kad ne bi ništa prolazilo, da ne bi bilo prošlog vremena, i kad ne bi ništa dolazilo, da ne bi bilo budućeg vremena, i kad ne bi ništa postojalo, da ne bi bilo sadašnjeg vremena. [8]

U današnjem svijetu svjedočimo postojanju brojnih definicija o pojmu „vrijeme“. Jedna od mnogobrojnih definicija vremena, vrijeme opisuje kao linearni kontinuum, odnosno nepovratan slijed koji se proteže unatrag, u prošlost te prema naprijed, u budućnost. [1] Druga pak definicija navodi kako je vrijeme vrlo važan i nepovratan te ograničen ekonomski resurs, s kojim se kao i s ostalim ekonomskim resursima (novčana sredstva, ljudski potencijali i sl.) može raspolagati. [3] Prvu definiciju vremena dao je Aristotel. Prema njemu, vrijeme je bilo broj, odnosno mjera za ono što se je događalo ranije te za ono što će se dogoditi kasnije. U svojoj definiciji Aristotel je tvrdio kako vrijeme ne postoji neovisno o događajima koji se zbivaju u njemu. Uz Aristotela, i mnogi drugi znanstvenici poput Isaaca Newtona, Alberta Einsteina te Immanuela Kanta također su svojim definicijama i tumačenjima vremena obogatili svijet. No međutim, istodobno s tumačenjem pojma „vrijeme“ razmišljalo se je i o njegovom značenju te važnosti za ljudski život. Planiranje, organizacija te upravljanje aktivnostima života oduvijek su bili sastavni dio organizacijske problematike kako u poslovnom ali isto tako i u privatnom životu čovjeka. Problem usklađivanja životnih aktivnosti s vremenom na kojeg gledamo kao ograničen, ali i nepovratan resursom posebno do izražaja dolazi u posljednjih nekoliko desetljeća. Uzrok navedenom problemu najčešće leži u ubrzanom razvoju tehnologije te pojavi brojnih globalizacijskih trendova. Da bi pojedinac ostvario planirane aktivnosti u predviđenom vremenu te prevenirao nepotrebno rasipanje vlastitog vremena, od presudne je važnost razvijanje vještine upravljanja vremenom. [1]

Upravljanje vremenom (engl. time management) definira se kao disciplina koja je usmjerena ka razumnoj, racionalnoj uporabi vlastitog vremena kao dragocjenog i oskudnog resursa, odnosno kao tehnika za unaprjeđenje vlastitih metoda rada. [3] U pojedinim radovima upravljanje vremenom definira se još i kao radna ili životna tehnika vođenja samoga sebe sa primarnim ciljem postizanja uspjeha. [9] Vještina efikasnog upravljanja vremenom od velike je važnosti za svakog pojedinca, bez obzira odnosi li se ona na njegove privatne ili poslovne obaveze. Isto tako ova vještina predstavlja ključ uspjeha u istima te nam omogućuje da se

bavimo onim obavezama ili problemima koji su nam prioritetni, u skladu sa njihovim vremenskim ograničenjima. Istodobno, navedena vještina pomaže pri preveniranju i uklanjanju vremenskog tjesnaca i stresa, povećava kreativnost ali i slobodno vrijeme za sebe, obitelj ili prijatelje, stoga nikako nije na odmet pokušati usvojiti i kontinuirano unaprjeđivati ovu vještinu zbog višestrukih dobrobiti koje ona donosi. [3]

2.1. Karakteristike vremena

Kada govorimo o vremenu, možemo sa sigurnošću tvrditi da smo barem jednom, tijekom svog života čuli za poznatu izjavu: „Život je kratak“. Upravo u njoj istaknuta je jedna od najvažnijih karakteristika vremena, a to je njegova prolaznost i nepovratnost. Osim ove karakteristike, pojam „vrijeme“ posjeduje i brojne druge. Neke od tih poznatih karakteristika jesu:

- vrijeme je skupocjeno i dragocjeno
- vrijeme je kratkotrajno
- vrijeme se ne može produžiti niti ugovoriti
- vrijeme je mjerljivo
- vrijeme je oskudnom
- vrijeme je nezamjenjivo
- vrijeme je relativno.

Poznato nam je kako vrijeme nažalost ne možemo produžiti niti ga ugovoriti. Međutim, za razliku od vremena na raspolaganju nas stoji ugovaranje roka, odnosno datuma do kojeg neki posao ili zadatak treba biti obavljen. Također, za vrijeme možemo reći kako je ono skupocjeno i dragocjeno upravo zbog obilježja njegove kratkotrajnosti, nezamjenjivosti i nepovratnosti. Ono vrlo često u današnjem svijetu zna predstavljati i trošak, naročito ako ga neadekvatno planiramo i neefikasno koristimo. Potrebno je istaknuti i to kako je vrijeme mjerljivo. Bez njegove mjerljivosti ono gubi svoj rok ali i svoj smisao. Isto tako, njegova ponuda u potpunosti je neelastična, što znači da bez obzira koliko velika potražnja za vremenom bila, njegova ponuda neće se povećati. Osim nemogućnosti povećavanja ponude vremena, jedna od karakteristika vremena je i ta kako je ono izrazito kvarljivo te se ne može pohranjivati. Sve ono što se je dogodilo jučer zauvijek je otišlo i više se nikada neće vratiti. Za kraj, valja napomenuti

kako su sve ovdje navedene karakteristike vremena od podjednake važnosti te niti jednu od njih ne treba zanemarivati. [3]

3. Metode efikasnog upravljanja vremenom

Metode za efikasno upravljanje vlastitim vremenom danas su uistinu mnogobrojne, a također brojne su i one podmetode koje se koriste kod pojedinih uzroka neefikasnog upravljanja vremenom. Metode upravljanja vremenom svoja imena najčešće dobivaju prema njihovim autorima. [3] U njemačkim područjima spominju se četiri metode upravljanja vremenom:

1. Metoda Josefa Hirta
2. Metoda dr. Gustava Grossmanna
3. Metoda Wolfganga Mewesa
4. Tempus metoda [10]

Uz navedene metode u suvremenoj poslovnoj praksi možemo uočiti kako se vrlo često primjenjuje metoda ALPEN autora Lothara J. Seiwerta koji se već dugi niz godina bavi problematikom upravljanja vremenom [3] U daljnjem tekstu zasebno će biti opisana svaka od gore navedene metode upravljanja.

3.1. ALPEN metoda upravljanja vremenom

ALPEN metoda naziv je dobila prema početnim slovima rečenice koji označavaju temeljne korake za upravljanje vremenom njenog autora Lothara J. Seiwerta. Ovom metodom primarno je obuhvaćeno kratkoročno planiranje vremena u formalnom obliku. Da bi ova metoda bila funkcionalna, njezin autor ističe kako je nužno pridržavati se slijedećih koraka:

A- „Alle Aufgaben aufschreiben“- zapisivanje svih planiranih zadataka ili poslova.

L- „Lange der Aufgabenerledigung schätzen“- procjenjivanje duljine izvršavanja planiranih zadataka ili poslova.

P- „Pufferzeit reservieren“- određivanje vremenske rezerve kod izvršavanja planiranih zadataka ili poslova,

E- „Entscheiden über Prioritäten und Delegation“- odlučivanje koji su planirani zadaci ili poslovi prioritetni, odnosno oni koji se moraju obaviti prvi a ne mogu se delegirati drugima.

N- „Nachkontrolle“- kontrola izvršavanja planiranih zadataka ili poslova.

Autor navedene metode savjetuje nam da 60% svoga vremena planiramo za poznate zadatke ili poslove, a da 40% vremena ostavimo kao vremensku rezervu budući da naš prosječan radni dan često zna biti isprekidan prekidima različite vrste te nam je iz tog razloga vremenska rezerva nužna. Uz navedene savjete, autor također ističe važnost primjene pisane forme, održavanja prioriteta, delegiranja te provođenja kontrole zadatka ili poslova koji se izvršavaju. Kao glavna prednost navedene metode ističe se njena jednostavnost, budući da nam na vrlo jednostavan način pruža smjernice za upravljanje vremenom koje svatko od nas može usvojiti i primijeniti. ALPEN metoda ne može biti primjenjiva na veće projekte zbog toga što je ona pretežno namijenjena kratkoročnom ili srednjoročnom planiranju vremena, što ujedno predstavlja glavni nedostatak navedene metode. [3]

3.2. Hirtova metoda upravljanja vremenom

Metoda autora Josefa Hirta za cilj ima ostvariti optimalnu ravnotežu između poslovnog i privatnog života. Glavna obilježja navedene metode jesu zakonitosti čovjekove motivacije, reakcije i ponašanja, autodinamično planiranje vremena, uklanjanje, eliminacija smetnji, tehnika rješavanja konflikata, dinamična analiza (planiranje poslovnog i profesionalnog života) te dinamična analiza privatnog života. Hirtova metoda nalaže kako treba poticati sve sposobnosti pojedinca. [3]

3.3. Grossmannova metoda upravljanja vremenom

Cilj metode dr. Gustava Grossmanna je raspoznati potencijale, odnosno prednosti svakog pojedinca te poticati njihov razvoj. Autor ističe kako se na taj način potiče razvijanje znanja te se poboljšava kvaliteta života. Navedena metoda obuhvaća sve sfere pojedinčeva života, od one privatne pa do one poslovne. Primjenjiva je samo na jednog pojedinca ili na cijelo poduzeće, a najviše zanimanja za ovu metodu pokazuju menadžeri koji žele dodatno razviti i unaprijediti svoje sposobnosti, znanja ili vještine. Grossmannova metoda može se podijeliti na šest osnovnih razina. Prva razina podrazumijeva analiziranje nadarenosti. Druga razina navedene metode podrazumijeva tehniku planiranja vremena te primjenu rokovnika. Tehnika planiranja uzroka treća je razina metode. Četvrta razina obuhvaća analiziranje poslovne situacije, dok peta obuhvaća analiziranje osobne situacije. Metodika pouke šesta je

razina metode. Glavne prednosti navedene metode jesu njezina sveobuhvatnost, odnosno primjenjivost na sve sfere pojedinčeva života. Isto tako kao prednost ove metode ističu se i njezina primjena kako na pojedinca tako i na cijelo poduzeće. [3]

3.4. Mawesova metoda upravljanja vremenom

Metoda Wolfganga Mewesa pojedincu pomaže u razvoju i osmišljavanju njegova vlastitog puta s obzirom na njegove sposobnosti i nadarenosti. Kao rezultat primjene ove metode ističe se osobni dohodak za pojedinca ali i veća dobit za poduzeće u kojemu pojedinac radi. [3] Ova metoda sastoji se od dvanaest cjelina koje za cilj imaju dovođenje u fazu realizacije pojedinčevih planova za karijeru, odnosno postavljanje ciljeva za poslovni, ekonomski napredak pojedinca. [10]

3.5. Tempus metoda upravljanja vremenom

Tempus metoda temelji se na seminarima koji se nadovezuju i nadograđuju. Seminari započinju seminarom o upravljanju vremenom, a njegovo središte je planiranje vremena uz pomoć praktičnih primjera. Drugi seminar odnosi se na upravljanje samim sobom, a njegova svrha je edukacija polaznika o postavljanju pravih ciljeva i prioriteta te fokusiranju na put koji će kasnije donijeti maksimalan rezultat. Također svoje polaznike nastoji educirati o tome kako će uspostaviti ravnotežu između privatnih te poslovnih ciljeva. „Bolje upoznati sebe“ naziv je trećeg seminara koji je namijenjen pojedincima koji žele izgraditi uspješan tim ljudi unutar svoje radne organizacije te spoznati svijetle ali i loše strane svoga tima. Tema posljednjeg seminara je postizanje vrhunskih rezultata, a sudionicima se prezentiraju načini postizanja istih kako u privatnom tako i u poslovnom životu. Prednost Tempus metode je njen širok raspon edukacija. Vodeći nedostatak ove metode je taj što ona ne predviđa individualan rad na upravljanju vremenom koji je prilagođen svakom pojedincu. Polaznici su nakon završetka seminara u većini slučajeva prepušteni sami sebi, stoga razvijanje vještine upravljanja vremenom često zahtijeva dodatan angažman osobnog trenera iz područja „time managementa“. [3]

4. Faze efikasnog upravljanja vremenom

U svakodnevnoj poslovnoj praksi često se uočava ozbiljan problem upravljanja vremenom i to u svim područjima menadžmenta. Menadžeri koji nisu u mogućnosti organizirati svoje vrijeme i njime efikasno upravljati, te se ne pridržavaju dogovorenog, ne poštuju postavljene rokove i kasne na dogovorene sastanke, opterećuju svoje kolege i suradnike sa kojima surađuju ili komuniciraju. Posao menadžera podrazumijeva postavljanje ciljeva i određivanje vremenskog roka za njihovo izvršavanje. [3] On je ujedno osoba koja je odgovorna za izvršavanje ciljeva u definiranom vremenskom roku te preuzima odgovornost za iste. [2] Tehnike i metode kojima se menadžeri služe u svojim projektima su individualne i one se ne mogu preslikati na slijedeće, nadolazeće projekte. Što su zahtjevi i problemi koji su pred menadžera postavljeni veći, veća postaje i njegova odgovornost. Zbog navedenog, moraju se konstantno usavršavati, a pri tome jedna od bitnih stvari na tom putu koju moraju savladati je upravljanje vremenom. Može se reći kako je upravljanje vremenom za menadžera mnogo više od vođenja dnevnika ili planiranja aktivnosti. Ono zapravo predstavlja skup „alata“ za uklanjanje viška vremena, bolju pripremu sastanaka te sprječavanje beskorisnog, neproduktivnog rada.

Na temelju radova autora P. Druckera može se zaključiti kako upravljanje vremenom započinje fazom njegova analiziranja. Nakon navedene, slijedi faza identifikacije „kradljivaca vremena“. Treća faza u upravljanju vremenom odnosi se na postavljanje realnih i dostižnih ciljeva te njihovo izvršavanje i reviziju. [3]

4.1. Analiziranje vlastitog vremena

Želimo li efikasno upravljati svojim vremenom, prije svega moramo saznati na što ga zapravo trošimo. Analiziranje se tako postavlja na prvo mjesto na putu do uspješnog upravljanja vremenom. Iako prva faza ka uspješnom upravljanju vremenom zvuči kao vrlo jednostavna, malo je onih koji se doista mogu pohvaliti da su u njoj bili uspješni. U trenutku kada pojedinac počne analizirati svoje vrijeme, on vrlo često ostaje iznenađen načinom na koji ga provodi, odnosno činjenicom u kojoj se mjeri njegovo vrijeme neefikasno koristi. Kako bi spriječio rasipanje vlastitog vremena te usavršio upravljanje istim, pojedinac mora provesti konkretnu, detaljnu analizu o tome kako ga uistinu troši. Da bi se ta navedena analiza vremena mogla

provesti, pojedincu su potrebni alati za mjerenje uporabe vremena. To npr. mogu biti vremenski dnevnicima, koji mu omogućuju uvid u iskorištenost ali i izgubljenost njegova vremena. [3] Stoga, kako bi bili što uspješniji u svom poslu, od velike je važnosti da se koristimo vremenskim dnevnicima, koji predstavljaju prvi korak ka efikasnosti. [11]

4.2. Identifikacija „kradljivaca vremena“

Kako bi smo uočili te pravilno identificirali tzv. „kradljivce vremena“ u poslu kojeg obavljamo autor D. Škreblin u svojoj knjizi Upravljanje vremenom navodi kako bi si trebali postaviti i dati odgovor na tri temeljna pitanja. Prije svega, za sve aktivnosti iz vremenskog dnevnika koje su bile obavljene treba postaviti pitanje: „Što bi se dogodilo da te aktivnosti nisu učinjene?“. Iduće pitanje koje bi trebali postaviti glasi: „Koje bi aktivnosti zabilježene u dnevniku aktivnosti mogao obaviti netko drugi, jednako dobro kao ja ili ako ne i bolje?“. [3] Navedeno pitanje prije svega se odnosi na delegiranje, odnosno dodjeljivanje poslova drugim osobama koje su najkompetentnije za obavljanje istih. [2] Treće, posljednje pitanje koje si trebamo postaviti u fazi identifikacija „kradljivaca vremena“ je pitanje o tome koliko naši postupci rasipaju vrijeme naših kolega, suradnika ne pridonoseći njihovoj učinkovitosti. Sposobnost postavljanja ovog pitanja, ne bojeći se pri tome njegova odgovora, jedna je od osobina učinkovitog rukovoditelja. [11] Na temelju triju postavljenih pitanja možemo identificirati nekoliko glavni uzroka neefikasnog upravljanja vremenom. Neki od tih uzroka jesu:

- neučinkoviti sastanci,
- nenajavljeni posjetitelji
- loša komunikacija i razmjena informacija,
- izostanak delegiranja poslova,
- nepostavljanje prioriteta,
- nepostavljanje jasno definiranih ciljeva
- telefonski pozivi.

Potrebno je naglasiti kako je sve uzroke neefikasnog upravljanja vremenom potrebno u potpunosti sagledati. [3]

4.3. Postavljanje realnih i dostižnih ciljeva, njihovo izvršavanje te revizija

Nakon faze identificiranja „kradljivaca vremena“ slijedi faza postavljanja osobnih (privatnih) i poslovnih ciljeva. Da bismo mogli postaviti svoje ciljeve, kako privatne tako i poslovne, prvo trebamo razjasniti što su to naše želje, što mogućnosti a što uopće smatramo ciljem. [3] Želje se mogu definirati kao određena vrsta „psihičkog goriva“. One određuju naš smjer djelovanja i zbog toga ih ne bismo trebali potiskivati nego bi smo ih trebali njegovati. Usuditi se željeti znači riskirati razočaranje. [12] Naše mogućnosti su specifične i ovisne o različitim faktorima (npr. dobi, spolu, zdravstvenom stanju, imovinskom stanju i sl.) stoga bi trebali naše želje uskladiti s našim mogućnostima. [3] Ciljem smatramo krajnju točku prema kojoj su usmjerene sve naše aktivnosti. [13] Bez postavljenih ciljeva niti najbolje upravljanje vremenom neće nam koristiti, jer konačno stanje svake naše aktivnosti ostaje nejasno ukoliko ga se prethodno ne utvrdi. [3] Autor Smith V. navodi kako svaki cilj ima tri osnovna elementa. On mora definirati početnu točku ili stanje, mora utvrditi konačnu točku do koje trebamo stići te mora označiti vrijeme u kojem će se prijeći put od početne do konačne točke. [14]

Pri postavljanju ciljeva korisno je koristiti SMART tehniku. Prema ovoj tehnici naši ciljevi moraju biti specifični (S-specific), mjerljivi (M-measurable), dostižni (A-achievable), realni (R-realistic) te vremenski ograničeni (T-timebased). Dostižnim ciljevima smatraju se oni koji, s obzirom na sve uključene elemente i okolnosti važne za proces rada, imaju najbolje izgleda za ispunjavanje. Kao što je navedeno, naši ciljevi također moraju biti i mjerljivi. Njihova mjerljivost nužna je za vrednovanje postignutih rezultata, odnosno utvrđivanje u kojoj mjeri su oni ispunjeni. [1]

Nakon što su naši ciljevi postavljeni slijedi faza njihova izvršavanja. Ostvarivanje ciljeva je proces koji podrazumijeva identifikaciju, razvoj i korištenje raspoloživih resursa te izvršavanje odgovarajućih aktivnosti. Pri izvršavanju ciljeva koji su postavljeni preporuča se držati principa „4 x učiniti to“ (engl. „4 x do it“) koje glasi:

- učini to jednom
- učini to pravilno
- učini to što efikasnije
- učini to što jednostavnije.

Tijekom izvršavanja ciljeva posebnu pozornost treba obratiti na njihovu hijerarhiju. To pak podrazumijeva rješavanje onih ciljeva koji su prioritetni, odnosno onih koje se nikako ne bi smjelo zaobići. Nakon izvršavanja prioritetnih ciljeva na red dolaze oni niže rangirani.

Nakon izvršavanja postavljenih ciljeva potrebno je izvršiti njihovu reviziju, odnosno ispitati jesu li ostvareni postavljeni ciljevi, jesu li ostvareni oni glavni, prioritetni ciljevi te ukoliko nisu, koji je razlog tomu. Jedan od načina provođenja revizije, kontrole ciljeva je i analiziranje realizacije postavljenih ciljeva, na način da se redovito, mjesečno, tjedno ili dnevno kontroliraju ostvareni rezultati. Na kraju, nakon što je izvršena kontrola ciljeva potrebno je započeti sa izradom plana za slijedeće razdoblje. [3]

5. Medicinske sestre/tehničari i upravljanje vremenom s osvrtom na neke od najčešćih „kradljivaca vremena" u njihovom poslu

Za ostvarivanje velikih rezultata, kao i uspjeha u poslu kojeg obavljaju, medicinskim sestrama/tehničarima potrebno je vrijeme. Sestrinstvo je danas definirano kao samostalna profesija ili umijeće a od sestara/tehničara zahtjeva racionalno shvaćanje te primjenu stručnih znanja i vještina iz područja zdravstvene njege. Jedna od vještina koja zasigurno ima veliku ulogu u njihovom poslu je i vještina upravljanja vremenom. Često se tijekom svog radnog dana susreću sa specifičnim, kompleksnim situacijama koje od njih zahtijevaju donošenje brzih odluka te provođenje hitnih intervencija, pa je stoga organizacija vremena i educiranost o tome kako njime kvalitetno upravljati za njih od vitalne važnosti. Međutim, upravljanje vremenom danas postaje sve češći problem u hrvatskom sestrinstvu posebice zbog toga što određeni broj medicinskih sestara/tehničara još uvijek bespotrebno rasipa svoje vrijeme te ne raspolaže potrebnom informacijama i znanjem za upravljanje istim. Problem se također javlja i zbog toga što se sve više standardnih operativnih procedura danas se ne provodi dosljedno. Rasipanje vremena, odnosno njegov gubitak jedna je od najlošijih navika koju medicinske sestre/tehničari mogu razviti. U njihovom poslu velik je broj tzv. „kradljivaca vremena" koji ih ometaju te im oduzimaju njihovo produktivno vrijeme. [7] Kao najčešći „kradljivci vremena" ili distraktori navode se: učestali telefonski pozivi, stručni, ponekad ne produktivni sastanci, nenajavljeni posjetitelji, izostanak delegiranja te nedostatna komunikacija i razmjena informacije među članovima tima. Nerijetko se navedenom može pridodati i sestrinska dokumentacija.

5.1. Sestrinska dokumentacija

Važnost dokumentiranja u sestrinskoj praksi naglašavale su F. Nightingale i V. Henderson. Veliko značenje sestrinskoj dokumentaciji počinje se pridavati tijekom 1970-ih godina primjenom procesa zdravstvene njege. [15] Razlozi za ispunjavanje sestrinske dokumentacije su brojni. Osim što je ona profesionalna odgovornost i obaveza, služi i kao pravna zaštita te osigurava dokaze o stanju pacijenta i provedenim postupcima zdravstvene njege. No međutim, istovremeno, njezina opsežnost i ispunjavanje često oduzima vrijeme koje je trebalo biti utrošeno na samog pacijenta, odnosno na njegovu njegu i skrb. Zbog ispunjavanja iste, ostaje premalo vremena za bavljenje pacijentima što često zna rezultirati izostankom

opažanja i prepoznavanja onih ključnih promjena u pacijentovom zdravstvenom stanju te neprepoznavanjem onih situacija koje mogu biti iznimno opasne po život pacijenata. S obzirom na sve navedeno, postoji opravdani razlog zbog kojeg na sestrinsku dokumentaciju možemo gledati kao na „kradljivca vremena“.

5.2. Telefonski pozivi

Telefon je danas postao sastavni dio našeg svakodnevnog, privatnog ali i poslovnog života. Iako je zamišljen kao sredstvo koje će olakšati komunikaciju te uštedjeti vrijeme, za mnoge medicinske sestre/tehničare on je postao jedan od glavnih uzroka gubljenja vremena te prekidanja posla. Kod manjeg broja telefonskih poziva najčešće nema toliko velike štete po učinkovitost medicinskih sestre/tehničara, no međutim kod oni učestalih, nepredvidivih i dugih poziva oni se često znaju naći u škripcu sa vremenom, a ponekad se čak niti ne stignu posvetiti prioritetnim poslovima i zadacima koji zahtijevaju veći udio raspoloživog vremena. Jedna od mogućnosti kojom bi se moglo smanjiti rasipanje dragocjenog vremena medicinskih sestara/tehničara na telefonske pozive jest da pokušaju obavijestiti svoje radne kolege, suradnike, pacijente ili njihove obitelji, da ih ukoliko to nije nužno, kontaktiraju u određeno vrijeme, odnosno u ono doba dana kada nemaju toliko radnih obaveza ili zadataka. Navedenim postupkom izbjegli bi svi nesporazumi, odnosno pozivi u nezgodno vrijeme te njegovo bespotrebno rasipanje. [3]

5.3. Stručni sastanci

Sastanak se definira kao razmjena informacija između dvoje ili više ljudi s ciljem postizanja suglasnosti oko nekih zajedničkih interesa. [16] U sestrinskoj praksi oni se održavaju gotovo svakoga dana. Najčešće se na njima raspravlja o pacijentima te se predlažu konkretna rješenja za rješavanje problema koji su aktualni toga dana. Problem se javlja kada sastanci prerastu u tzv. „sastančenja“ koja zapravo predstavljaju neučinkovitu vrstu sastanaka i jednu od najvećih „kradljivaca vremena“. Tzv. „sastančenje“ predstavlja pojavu kod kojeg je rezultat sastanka samo okupljanje, ali ne i konkretni dogovori i odluke. Na taj način medicinske sestre/tehničari ne obavljaju ništa svrsishodno od svog redovitog posla, a njihovo vrijeme biva nepotrebno izgubljeno. [3] Važno je naglasiti kako uspjeh sastanka ponajprije ovisi o onoj osobi

koja ga vodi, odnosno njegovom voditelju. Da bi sastanci izbjegli naziv „kradljivca vremena“ u poslu medicinskih sestara/tehničara, oni bi trebali biti kratki, učinkoviti i održavati se u vrijeme kada se najmanje ometa uobičajeni tijek aktivnosti na bolničkom odjelu. [2]

5.4. Nenajavljeni posjetitelji

Nenajavljeni posjetitelji označavaju klasične „kradljivce vremena“ u poslu medicinskih sestara/tehničara, a sastajanje sa takvim posjetiteljima ima nekoliko karakteristika:

- sastanak medicinskih sestara/tehničara s navedenim posjetiteljima nije planiran, niti je pripremljena potrebna dokumentacija, ili bilo kakav materijal, oprema za konverzaciju sa istima.
- takav sastanak najčešće nema određenu temu, svoju svrhu niti svoj cilj.
- tijekom i nakon nenajavljenog sastanka medicinske sestre/tehničari često ne izrađuju zapisnike ili memo- podsjetnike koji bi ih podsjetili na konverzaciju sa posjetiteljem.
- odluke donesene na takvim sastancima u većini slučajeva ne bivaju provedene.

Nenajavljeni posjetitelji mogu se podijeliti u dvije kategorije, na one koji dolaze unutar zdravstvene ustanove, te na one koji dolaze izvan zdravstvene ustanove (najčešće su to pacijenti ili njihove obitelji). [3] Takvi posjetitelji često znaju rezultiraju tzv. „efektom lista pile“. Naime nakon svakog prekida od strane nenajavljenog posjetitelja medicinske sestre/tehničari moraju se vratiti na početak posla kojeg su obavljali. Na taj način gube dvostruko više svog vremena te im je potrebna znatno vreća koncentracija jer se vraćaju na početak onoga što su neposredno prije toga obavljali. [2] Na kraju, potrebno je naglasiti kako se vrijeme medicinskih sestara/tehničara može ali i mora racionalizirati na način da se nenajavljeni posjetitelji eliminiraju, odnosno svedu na najmanju moguću mjeru. Također na navedeni način, djelatnici istovremeno pokazuju nenajavljenim posjetiteljima kako su upoznati s važnošću racionalnog upravljanja vremenom te kako su svjesni da je vrijeme s kojim raspoložu oskudno i dragocjeno. [3]

5.5. Izostanak delegiranja

Delegiranje označava dodjeljivanje poslova pojedincima ili timovima, koji su najkompetentniji da ih odrade. Ono podrazumijeva povjeravanje vlastitog ovlaštenja drugima. To pak znači kako osobe kojima smo delegirali zadatak, zadatak obavljaju samostalno ali i da

na kraju zajedno sa nama preuzimaju odgovornost za odrađeni. Prednosti samog delegiranja su mnogobrojne. Ono poboljšava vještinu vodstva, štedi vrijeme te nam pruža mogućnost da se posvetimo zadacima koje samo mi smijemo i možemo odraditi, pridonosi efikasnom korištenju onih stručnjaka koji imaju više znanja od nas, te motivira pojedince ili timove jer im se daje odgovornost i jer im se vjeruje da su sposobni posao odraditi učinkovito. [2] Unatoč brojnim pozitivnim karakteristikama, medicinske sestre/tehničari ipak još uvijek nisu skloni koristiti se njime. Kao razloge ne-delegiranja oni najčešće navode rizik da posao neće biti odrađen na odgovarajući način, svoj posao većina njih voli obavljati samostalno, dok neki od njih ističu kako nemaju povjerenja u svoje radne kolege. Ne korištenjem delegiranja medicinske sestre/tehničari tako bezrazložno troše svoje vrijeme, ostaje im manje vremena za obavljanje onih poslova koji su im prioritetni i koji se nikako ne smiju delegirati drugima, također neefikasno koriste vještine i znanja određenih pojedinaca ili timova i razvijaju značajno veće šanse da će zbog preopterećenosti razviti simptome burn-outa, odnosno izgaranja na poslu. [17] Stoga, zbog svega navedenog, možemo reći kako ne-delegiranje opravdano dobiva naziv „kradljivca vremena“ u poslu medicinskih sestara/tehničara.

5.6. Nedostatna komunikacija i razmjena informacija među članovima tima

Poznati „kradljivac vremena“ u poslu medicinskih sestara/tehničara također je i nedostatna komunikacija i razmjena informacija. Dosta često zbog loše komunikacije medicinske sestre/tehničari neracionalno troše svoje vrijeme ali i vrijeme svojih suradnika. Isto tako, zbog nedostatne komunikacije, u zdravstvu često znaju nastati problemi čije posljedice mogu biti velike i štetne ponajprije za same pacijente kojima se pruža odgovarajuća zdravstvena usluga ili tretman. Poboljšanje kvalitete komunikacije sa kolegama, suradnicima označava jedan od koraka koji nas vodi ka uspješnom upravljanju vremenom. Komunikacija tako zapravo postaje jedan od osnovnih preduvjeta za kvalitetan poslovni odnos. [18] Također bitna stavka koju bi zdravstveni djelatnici trebali naučiti i usvojiti je slušanje drugih. Ističe se kako je spremnost na slušanje drugoga odlika velikog govornika. Svatko od nas svijet koji ga okružuje doživljava na različit način. Naučiti o stvarima i situacijama na način na koji ih naš sugovornik percipira pruža mogućnost uspostavljanja one prave komunikacije. [19]

6. Osobine medicinskih sestra/tehničara koje pridonose efikasnom upravljanju vremenom

Kod upravljanja vremenom popularno je shvaćanje kako je ono vezano uz nastojanje da se što više zadataka obavi u što kraćem roku. Navedena tvrdnja samo je djelomično točna zbog toga što je podjednako važno pravilno birati i definirati poslovne ciljeve i zadatke, postupati prema prioritetima, planirati radni dan kao i eliminirati tzv. „kradljivce vremena“. Kako bi medicinske sestre/tehničari bili potpuno uspješni u navedenim zadacima moraju razviti neke osobne karakteristike. Jedna od tih karakteristika zasigurno je educiranost. Učenje o upravljanju vremenom trajan je i konstantan proces. Nitko od nas ne može svojim vremenom efikasno upravljati na bazi intuicije. Upravo suprotno, što se više upoznajemo sa činjenicom o tome kako drugi uspješno upravljaju svojim vremenom, to ćemo više usvajati korisne sadržaje koji će nam pomoći u upravljanju istim. Također, što više informacija i sadržaja o upravljanju vremenom medicinske sestre/tehničari usvoje moći će se lakše nositi za novim izazovima koji će se u njihovom poslu konstantno pojavljivati. [3]

Za uspjeh u upravljanju vremenom, također bitna osobna karakteristika medicinskih sestra/tehničara je i njihova motiviranost. Naime, što su oni više motiviraniji, to će više truda ulagati u obavljanje svoga posla. Kako bi ih se motiviralo da svoj posao obavljaju na što kvalitetniji način, mehanizmi pomoću koji se to može ostvariti mogu biti novčana nagrada npr. povišica, priznanje ili ugled. [2] Za svaku medicinsku sestru/tehničara iznimno je bitno da radi na razvijanju vlastite motiviranosti jer u suprotnom bez nje neće moći funkcionirati, privređivati ili napredovati u svom poslu. [3]

Slijedeća osobna karakteristika medicinskih sestara/tehničara koja će pridonijeti da oni svojim vremenom upravljaju efikasnije je kreativnost. Možemo ju definirati kao skup osobina koje pojedincu omogućuju uočavanje, otkrivanje, predviđanje te kombiniranje stvari i pojava na neki novi, originalan način. [20] Za efikasno upravljanje vremenom, od velike je važnosti također i strpljivost koja medicinskim sestrama/tehničarima pomaže u tome da sve svoje odluke donose mudro.

8. Istraživački dio

8.1. Cilj istraživanja

Prema literaturi, upravljanje vremenom definirano je kao vještina efikasnog i efektivnog upravljanja vlastitim vremenom s ciljem ostvarivanja željenih rezultata ili ciljeva. U poslu medicinskih sestara/tehničara uz posjedovanje brojni stručnih znanja, vještina i kompetencija, efikasno upravljanje vlastitim vremenom od velike je važnosti. Da bi postigli bolji pregled i kontrolu nad poslom kojeg obavljaju i osigurali si dovoljno vremena za kreativan rad koji vrlo često zna biti pod utjecajem tzv. „kradljivaca vremena“, medicinske sestre/tehničari trebali bi usvojiti navedenu vještinu, ne samo kako bi povećali svoju produktivnost, nego i smanjili ili pak u potpunosti suzbili nepotrebno i neefikasno rasipanje vlastitog vremena.

Primarni ciljevi ovog istraživačkog rada bili su:

1. detektirati i utvrditi koji su to kradljivci vremena koji se najčešće pojavljuju u poslu medicinskih sestara srednje stručne spreme, prvostupnica/ka sestrinstva te poslu diplomiranih medicinskih sestara/magistara sestrinstva.
2. utvrditi postoje li razlike u načinu upravljanja vremenom s obzirom na razinu obrazovanja medicinskih sestara/tehničara.
3. ispitati educiranost medicinskih sestara/tehničara o vještini upravljanja vremenom.
4. ispitati sklonost medicinskih sestara/tehničara da se u svome poslu koriste rokovnicima ili pak nekim drugim načinima bilježenja poslovnih obaveza.
5. utvrditi provode li medicinske sestre/tehničari određeno vrijeme u planiranju tijekom svog radnog dana.
6. ispitati jesu li medicinske sestre/tehničari skloni izrađivanju dnevne liste prioriteta te uspijevaju li izvršiti zadatke koje su prethodno isplanirali.
7. utvrditi ograničavaju li medicinske sestre/tehničari svoj posao postavljanjem rokova
8. ispitati jesu li u svome poslu skloni koristiti se delegiranjem
9. utvrditi razinu uspješnosti i zadovoljstva medicinskih sestara/tehničara načinom upravljanja vlastitim vremenom.

Pri izradi ovog istraživačkog rada postavljene su slijedeće hipoteze koje će ovim istraživačkim radom biti potvrđene ili opovrgnute.

HIPOTEZA 1 Medicinske sestre u svom se poslu češće koriste rokovnicima, provode određeno vrijeme u planiranju te izrađuju dnevne liste prioriteta u odnosu na medicinske tehničare.

HIPOTEZA 2 Medicinske sestre/tehničari mlađe životne iskazuju veće zadovoljstvo upravljanjem vlastitim vremenom u odnosu na medicinske sestre/tehničare srednje ili starije životne dobi.

HIPOTEZA 3 Medicinske sestre/tehničari više i visoke stručne spreme provode više vremena u planiranju tijekom svog radnog dana u odnosu na svoje kolege srednje stručne spreme.

HIPOTEZA 4 Telefonski pozivi češći su „kradljivac vremena" u poslu medicinskih sestara/tehničara u odnosu na prikupljanje nalaza.

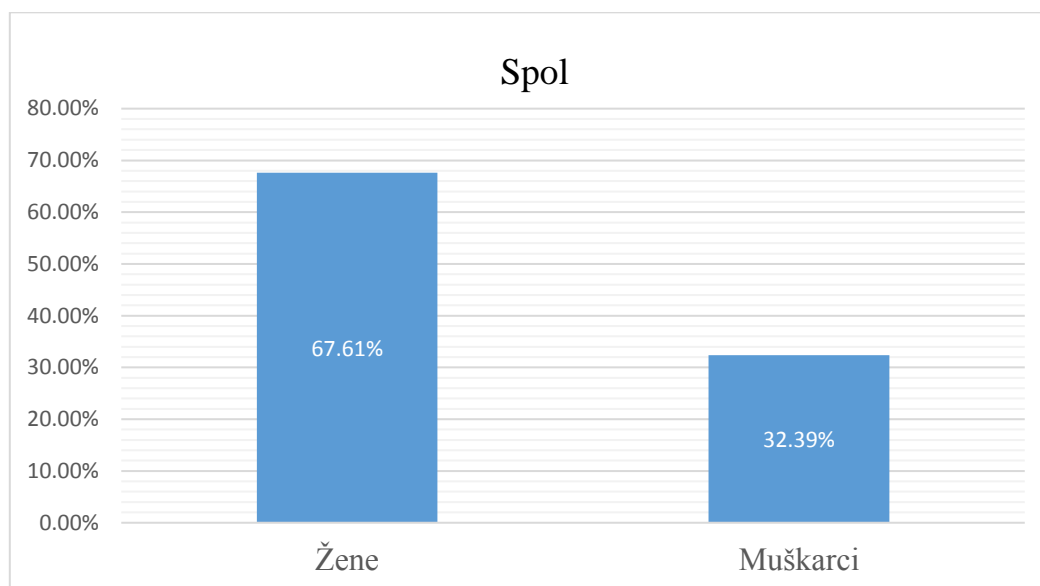
8.2. Metodologija i uzorak

Istraživanje se provodilo na području grada Virovitice, odnosno u zdravstvenoj ustanovi Opća bolnica Virovitica, uz suglasnost Etičkog povjerenstva i Uprave navedene zdravstvene ustanove, u vremenskom razdoblju od 20. lipnja do 20. srpnja 2016. godine. Proces provođenja ovog istraživanja bio je podijeljen u 3 faze. Prva faza odnosila se na prikupljanje podataka putem dobrovoljnog anonimnog anketnog upitnika. Anketni upitnik bio je sastavljen od dva dijela te je sadržavao dvadeset pitanja. Prvi dio anketnog upitnika, odnosno prvih pet pitanja, odnosilo se je na opće podatke o ispitanicima: njihov spol, dob, razinu obrazovanja, radno mjesto te raspolaganje informacijama o upravljanju vremenom. Drugi dio anketnog upitnika odnosio se je na pitanja zatvorenog tipa u kojima je ispitanicima ponuđeno nekoliko tvrdnji, a zaokruživanjem broja od jedan do pet ispitanici su se trebali opredijeliti za onu koja najbliže odražava njihov stav o tvrdnji koja je navedena u pitanju. Tvrdnje u ostalih petnaest pitanja odnosile su se na korištenje rokovnika, planiranje tijekom radnog dana, definiranje prioriteta, ograničavanje radnog procesa postavljanjem rokova, primjenu delegiranja te kradljivce vremena u poslu medicinskih sestara/tehničara. Odgovori u pitanjima od rednog broja šest do dvadeset bili su definirani primjenom Likertove skale. Likertova skala definirala se je odgovorima od jedan do pet, pri čemu je odgovor jedan označavao nikad, odgovor dva označavao je rijetko, odgovor tri ponekad, odgovor četiri označavao je često, dok je odgovor pet označavao uvijek. Drugi dio istraživačkog procesa odnosio se je na grupiranje prikupljenih

podataka unošenjem u program Google forms te na njihovu obradu u računalnom programu Microsoft Office Excel 2016. Treći dio istraživačkog procesa odnosio se je na analiziranje rezultata dobivenih provedenim dobrovoljnim anonimnim anketnim upitnikom te na zaključivanje postavljenih hipoteza.

8.3. Rezultati provedenog istraživanja

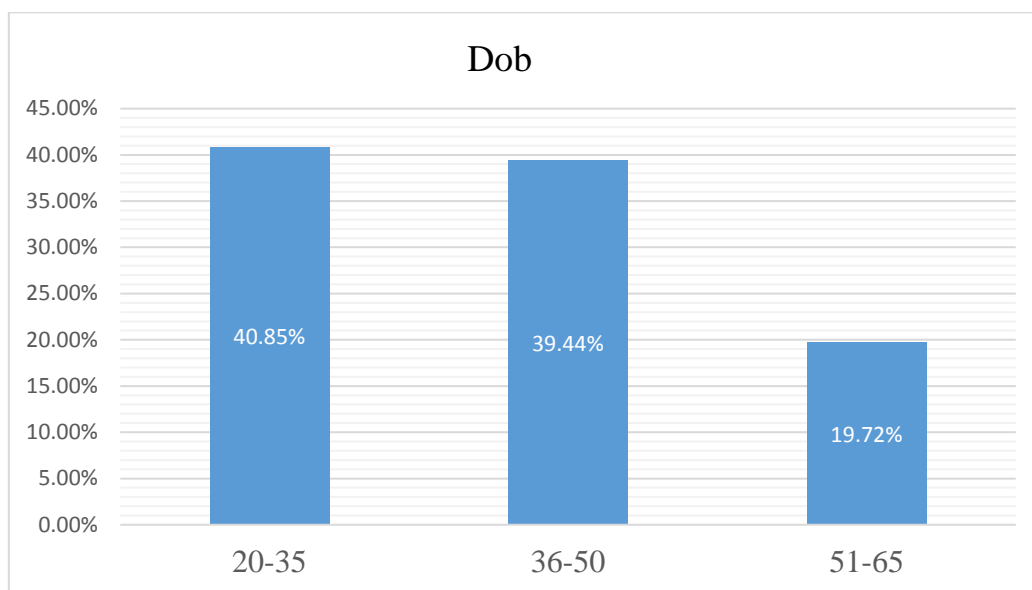
Ukupan broj ispitanika koji je sudjelovao u ovom istraživanju bio je 71. Anketirani ispitanici bili su zaposlenici Opće bolnice Virovitica. Spolna struktura ispitanika bila je slijedeća: 48 ispitanika bilo je ženskog spola, odnosno 67,61% dok je 23 ispitanika bilo muškog spola ili izraženo u postotku 32,39%.

Spol	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
Žene	48	67,61%	67,61%
Muškarci	23	32,39%	100,00%
Ukupno	71		

Slika 8.3.1. Rezultati prvog anketnog pitanja „Spol ispitanika“ [autor M.O.]

Rezultati starosne strukture ispitanika u provedenoj anketi pokazuju kako je broj ispitanika starosne dobi od 20 do 35 godina iznosio 29, odnosno 40,85%. Broj ispitanika starosne dobi od 36 do 50 godina iznosio je 28, izraženo u postotku 39,44%. Ispitanika starosne dobi od 51. do 65. godine bilo je 14, odnosno 19,72%.

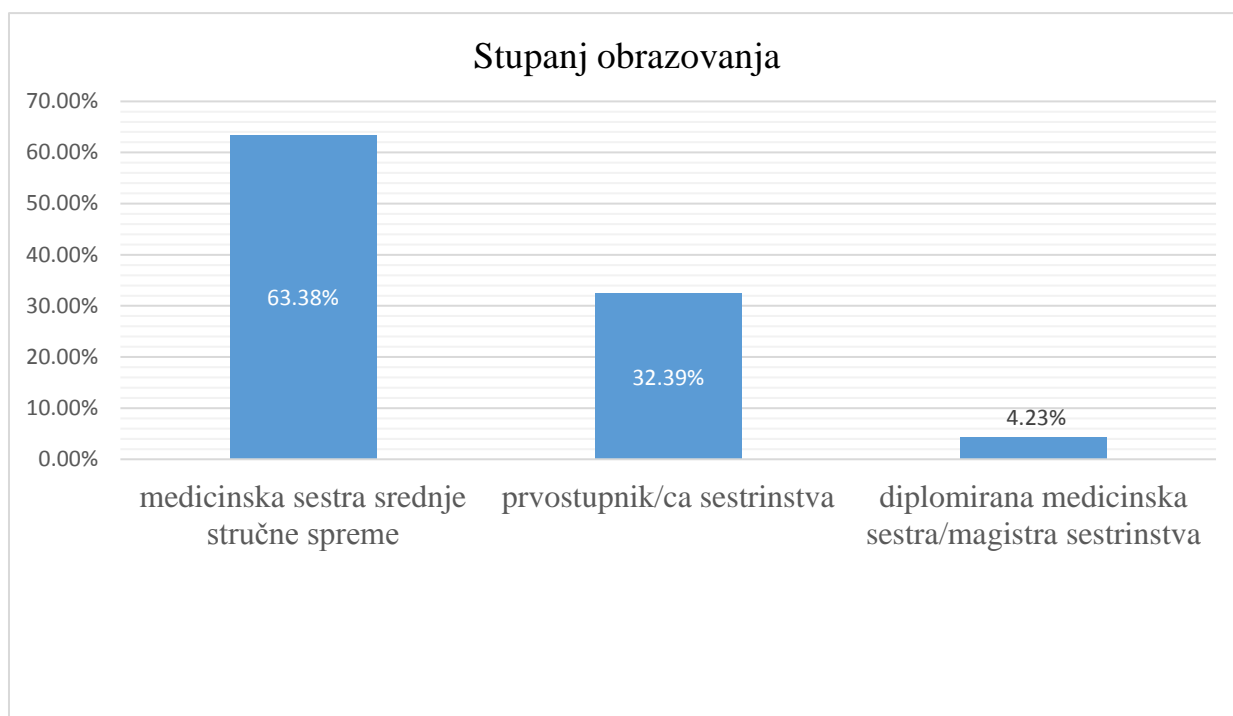

Dob	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
20-35	29	40,85%	40,85%
36-50	28	39,44%	80,28%
51-65	14	19,72%	100,00%
Ukupno	71		

Slika 8.3.2. Rezultati drugog anketnog pitanja „Vaša dob je?” [autor M.O.]

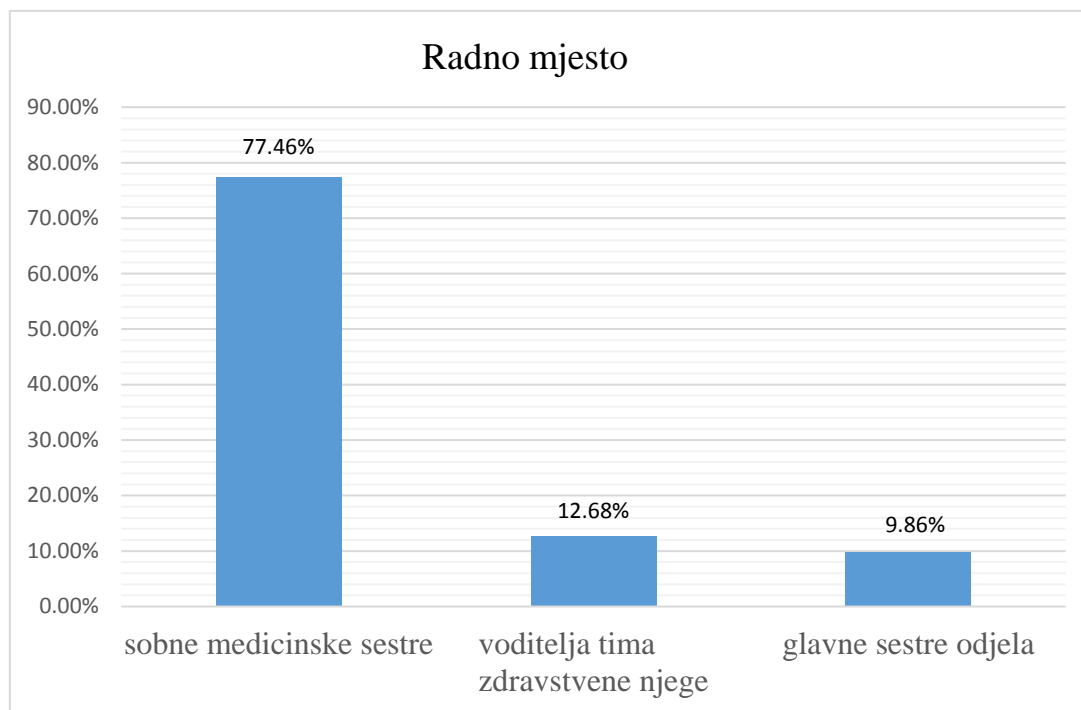
Na anketno pitanje koje se odnosilo na obrazovnu strukturu ispitanika dobiveni su slijedeći rezultati: 45 ispitanika obuhvaćale su medicinske sestre/tehničari srednje stručne spreme, odnosno njih 63,38%. 23 ispitanika bili su prvostupnice/ci sestrinstva, 32,39%. Ispitanika visoke stručne spreme odnosno diplomiranih medicinskih sestara ili magistra sestrinstva bilo je 3, što izraženo u postotak iznosi 4,23%.

Stupanj obrazovanja	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
medicinska sestra srednje stručne spreme	45	63,38%	63,38%
prvostupnica/k sestrinstva	23	32,39%	95,77%
diplomirana medicinska sestra/magistra sestrinstva	3	4,23%	100,00%
Ukupno	71		

Slika 8.3.3. Rezultati trećeg anketnog pitanja „Vaš stupanj obrazovanja?“ [autor M.O.]

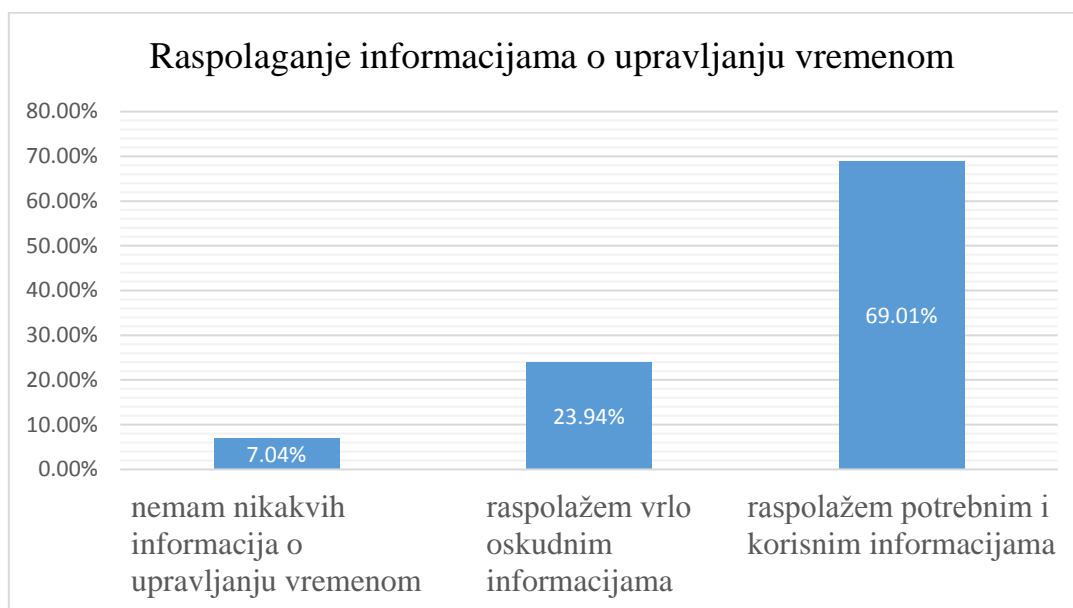
Rezultati anketnog pitanja koje se odnosilo na radno mjesto ispitanika pokazali su kako najveći broj ispitanika obavlja dužnost sobne medicinske sestre/tehničara, njih 55, odnosno 77,46%. 9 ispitanika navelo je kako radi na radnom mjestu voditelja tima zdravstvene njege, izraženo u postotku 12,68% dok dužnost glavne sestre odjela obavlja 7 ispitanika, 9,86% .

Radno mjesto	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
sobne medicinske sestre	55	77,46%	77,46%
voditelja tima zdravstvene njege	9	12,68%	90,14%
glavne sestre odjela	7	9,86%	100,00%
Ukupno	71		

Slika 8.3.4. Rezultati četvrtog anketnog pitanja „Radim na radnom mjestu?“ [autor M.O.]

Peto anketno pitanje odnosilo se je na educiranost medicinskih sestara/tehničara o vještini upravljanja vremenom. Petero ispitanika, odnosno njih 7,04% izjasnilo se kako u svojoj dosadašnjoj edukaciji ne raspolaže potrebnim i korisnim informacijama za upravljanje vremenom. 17 ispitanika ili 23,94% raspolaže vrlo oskudnim informacijama o upravljanju vremenom dok 49 ispitanika, 69,01% raspolaže potrebnim i korisnim informacijama o upravljanju vremenom.

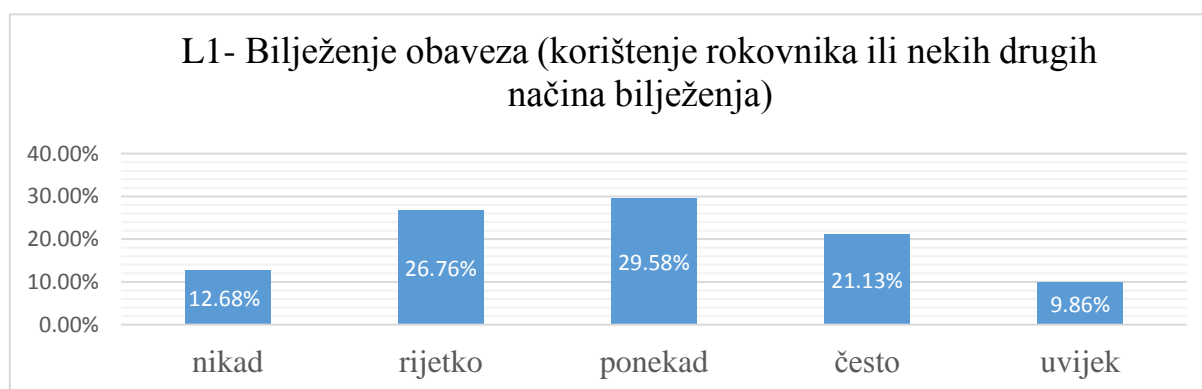

Raspodaganje informacijama	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
nemam nikakvih informacija o upravljanju vremenom	5	7,04%	7,04%
raspolazem vrlo oskudnim informacijama	17	23,94%	30,99%
raspolazem potrebnim i korisnim informacijama	49	69,01%	100,00%
Ukupno	71		

Slika 8.3.5. Rezultati petog anketnog pitanja „U svojoj dosadašnjoj edukaciji o upravljanju vremenom“ [autor M.O.]

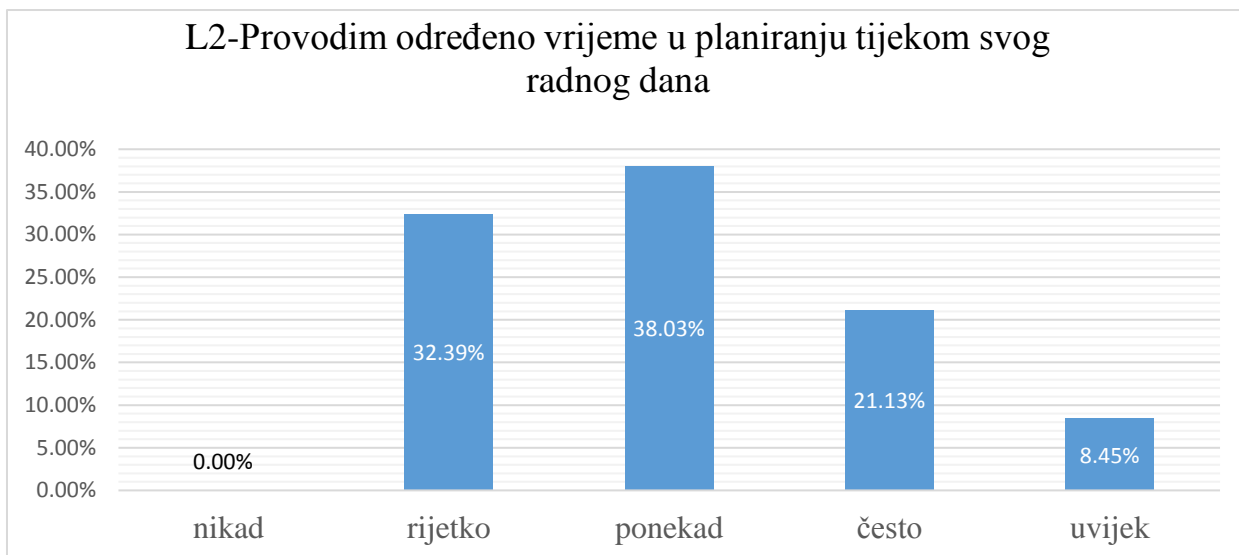
Drugi dio anketnog upitnika, kao što je već prethodno spomenuto, sadržavao je dvadeset pitanja zatvorenog tipa a za svako anketno pitanje izrađena je Likertova skala. Pitanja drugog dijela anketnog upitnika bila su slijedeća: L1-„U svom poslu koristim rokovnik ili neke od drugih načine bilježenja obaveza“, L2-„Provodim određeno vrijeme u planiranju tijekom svog radnog dana“, L3-„Uspijevam izvršiti poslove i zadatke koje sam isplanirao/la“, L4-„Izrađujem dnevnu listu prioriteta“, L5-„Ograničavam svoj posao postavljanjem rokova“, L6-„Služim se u svom poslu delegiranjem (dodjeljivanjem poslova pojedincima/timovima)“, L7-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi ispunjavanje sestrinske dokumentacije“, L8-

„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi premještanje pacijenata", L9-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi prikupljanje nalaza", L10-„ Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi poslovi koje bi moglo odraditi pomoćno osoblje", L11-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi razgovori sa nadređenima, kolegama, pacijentima ili posjetima", L12-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi prisustvovanje sastancima", L13-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi upiti liječnika o podacima koje sami mogu pronaći u računalu", L14-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi traženje zagubljenih dokumenata ili materijala za rad", L15-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi telefonski pozivi", L16-„ Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi neplanirani posjeti", L17-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi neplanirano druženje sa kolegama (stanke za kavu, ručak ili odmor)", L18-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi prekidanje posla zbog ometanja drugih", L19-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi nedostatna komunikacija među članovima tima", L20-„Smatram da sam uspješan/uspješna u planiranju i upravljanju vlastitim vremenom". U daljnjem tekstu zasebno će biti prikazani ukupni rezultati drugog dijela ankete provedene među medicinskim sestrama/tehničarima, odgovori ispitanika muškog i ženskog spola, ispitanika starosne dobi od 20 do 35 godina, 36 do 50 godina te ispitanika starosne dobi od 51. do 65. godine života. Također, zasebno će se prikazati odgovori na anketna pitanja medicinskih sestara/tehničara srednje stručne spreme, prvostupnica/ka sestrinstva te diplomiranih medicinskih sestara/magistara sestrinstva.

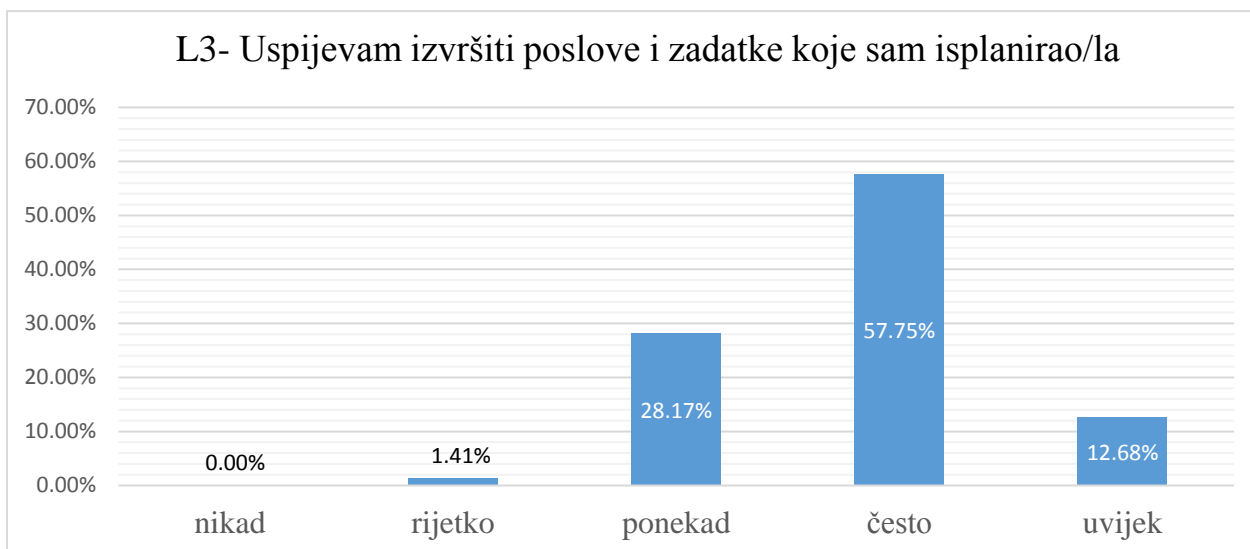
Bilježenje obaveza	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
nikad	9	12,68%	12,68%
rijetko	19	26,76%	39,44%
ponekad	21	29,58%	69,01%
često	15	21,13%	90,14%
uvijek	7	9,86%	100,00%

Slika 8.3.6. Ukupni rezultati prve tvrdnje „U svom poslu koristim rokovnik ili neke od drugih načina bilježenja obaveza". [autor M.O.]

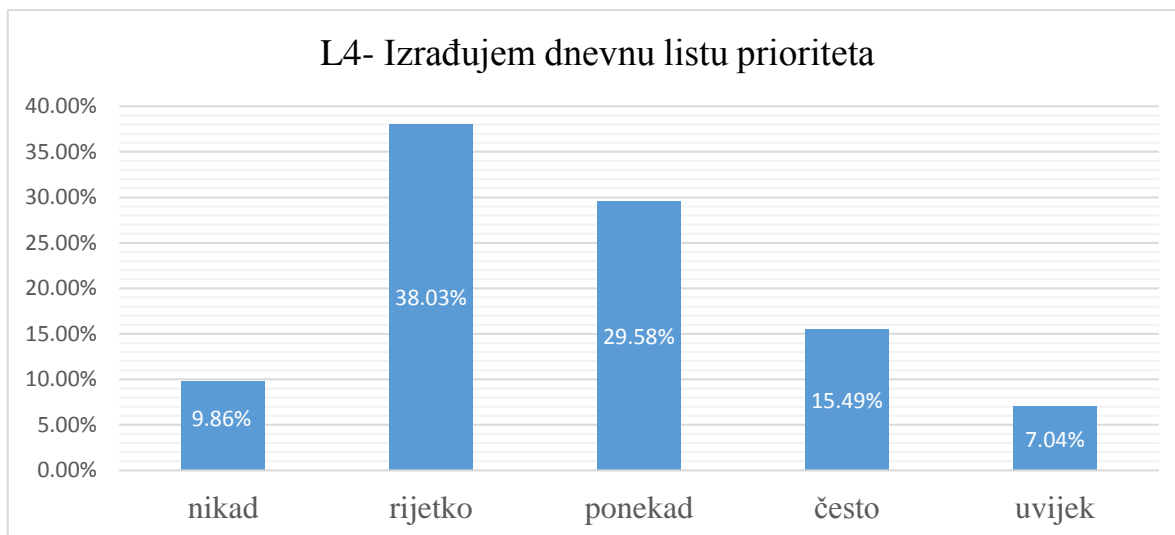
Planiranje tijekom radnog dana	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
nikad	0	0,00%	0,00%
rijetko	23	32,39%	32,39%
ponekad	27	38,03%	70,42%
često	15	21,13%	91,55%
uvijek	6	8,45%	100,00%

Slika 8.3.7. Ukupni rezultat druge tvrdnje „Provodim određeno vrijeme u planiranju tijekom svog radnog dana.“ [autor M.O.]

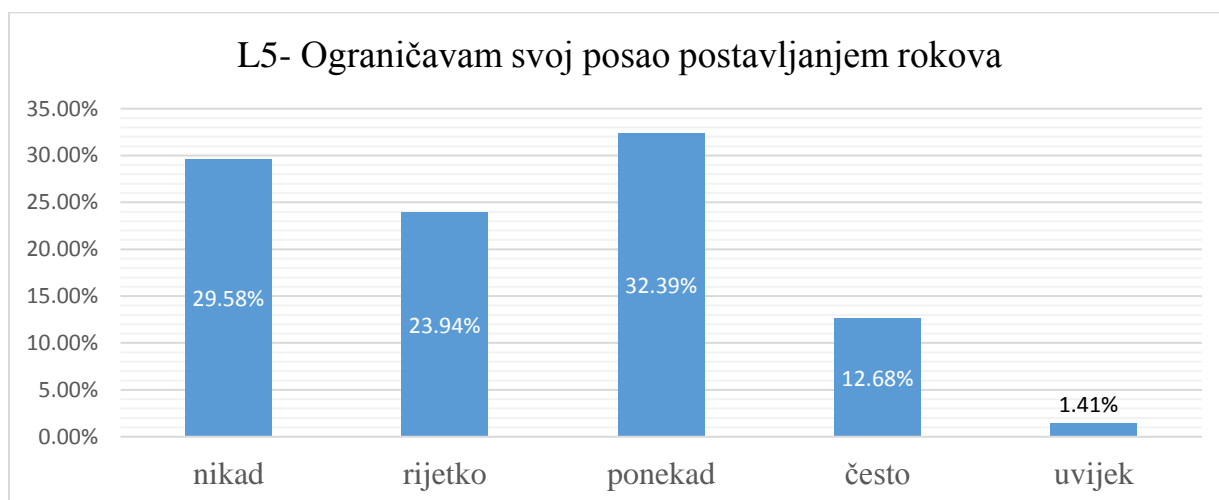
Uspijevam izvršiti poslove i zadatke koje sam isplanirao/la	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
nikad	0	0,00%	0,00%
rijetko	1	1,41%	1,41%
ponekad	20	28,17%	29,58%
često	41	57,75%	87,32%
uvijek	9	12,68%	100,00%

Slika 8.3.8. Ukupni rezultati treće tvrdnje „Uspijevam izvršiti poslove i zadatke koje sam isplanirao/la.“ [autor M.O.]

Izrađujem dnevnu listu prioriteta	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
nikad	7	9,86%	9,86%
rijetko	27	38,03%	47,89%
ponekad	21	29,58%	77,46%
često	11	15,49%	92,96%
uvijek	5	7,04%	100,00%

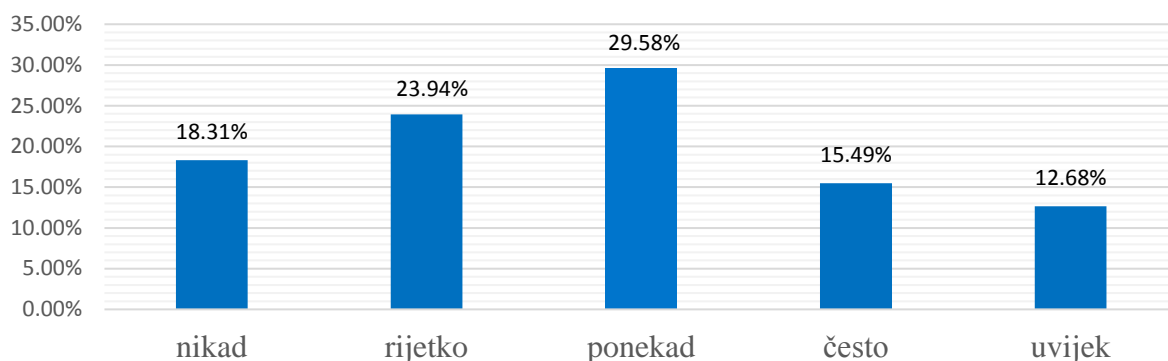
Slika 8.3.9. Ukupni rezultati četvrte tvrdnje „Izrađujem dnevnu listu prioriteta“. [autor M.O.]

Ograničavam svoj posao postavljanjem rokova	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
nikad	21	29,58%	29,58%
rijetko	17	23,94%	53,52%
ponekad	23	32,39%	85,92%
često	9	12,68%	98,59%
uvijek	1	1,41%	100,00%

Slika 8.3.10. Ukupni rezultati pete tvrdnje „Ograničavam svoj posao postavljanjem rokova“. [autor M.O.]

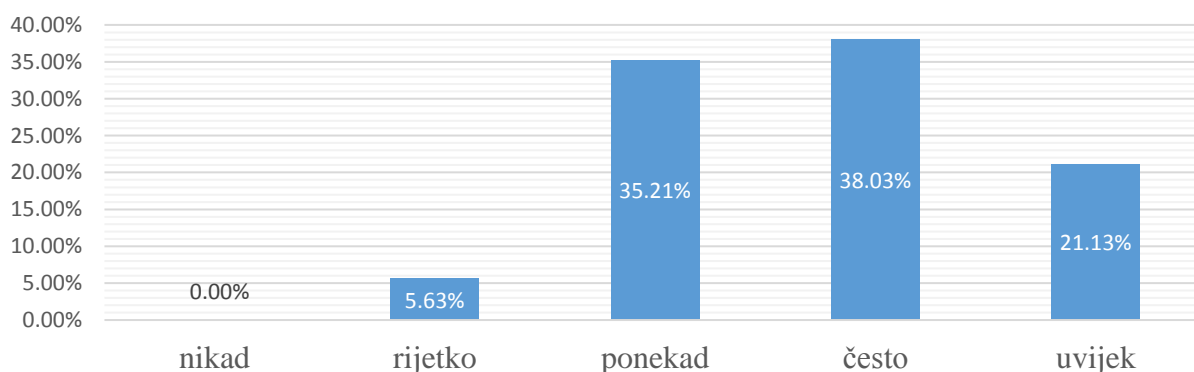
L6- Služim se u svom poslu delegiranjem (dodjeljivanjem poslova pojedincima/ timovima)

Služim se u svom poslu delegiranjem (dodjeljivanjem poslova pojedincima/ timovima)	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
nikad	13	18,31%	18,31%
rijetko	17	23,94%	42,25%
ponekad	21	29,58%	71,83%
često	11	15,49%	87,32%
uvijek	9	12,68%	100,00%

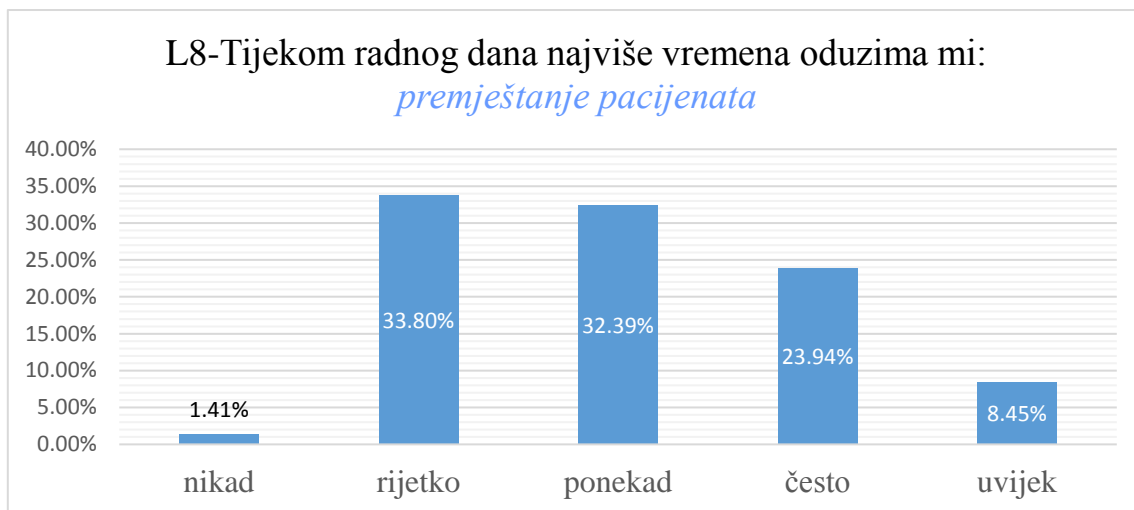
Slika 8.3.11. Ukupni rezultati šeste tvrdnje „Služim se u svom poslu delegiranjem (dodjeljivanjem poslova pojedincima/timovima)”. [autor M.O.]

L7- Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi:
ispunjavanje sestrinske dokumentacije

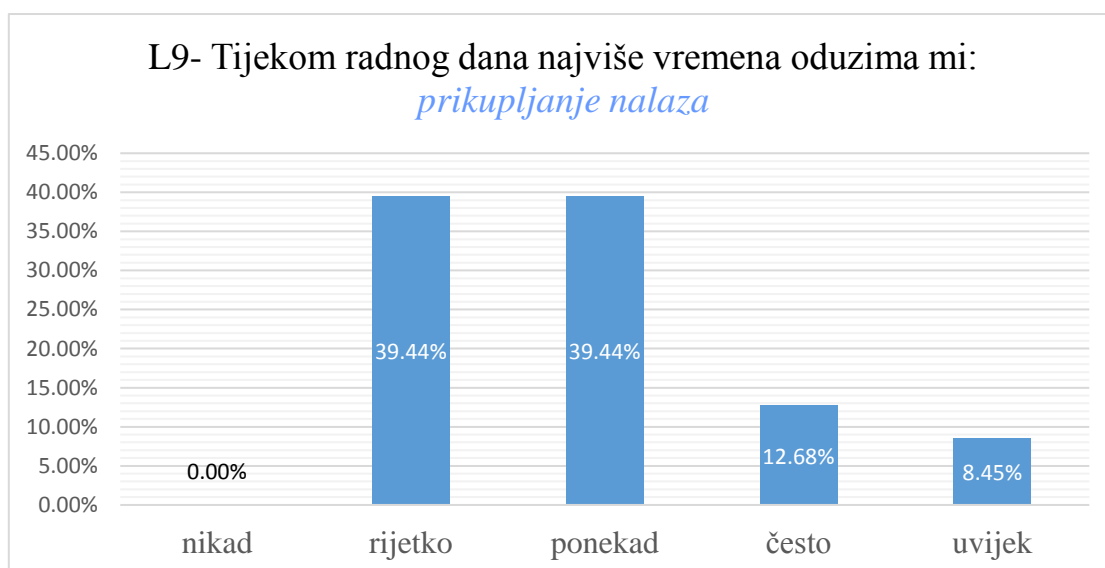
Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi: <i>ispunjavanje sestrinske dokumentacije</i>	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
nikad	0	0,00%	0,00%
rijetko	4	5,63%	5,63%
ponekad	25	35,21%	40,85%
često	27	38,03%	78,87%
uvijek	15	21,13%	100,00%

Slika 8.3.12. Ukupni rezultati sedme tvrdnje „Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi ispunjavanje sestrinske dokumentacije”. [autor M.O.]

Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi: <i>premještanje pacijenata</i>	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
nikad	1	1,41%	1,41%
rijetko	24	33,80%	35,21%
ponekad	23	32,39%	67,61%
često	17	23,94%	91,55%
uvijek	6	8,45%	100,00%

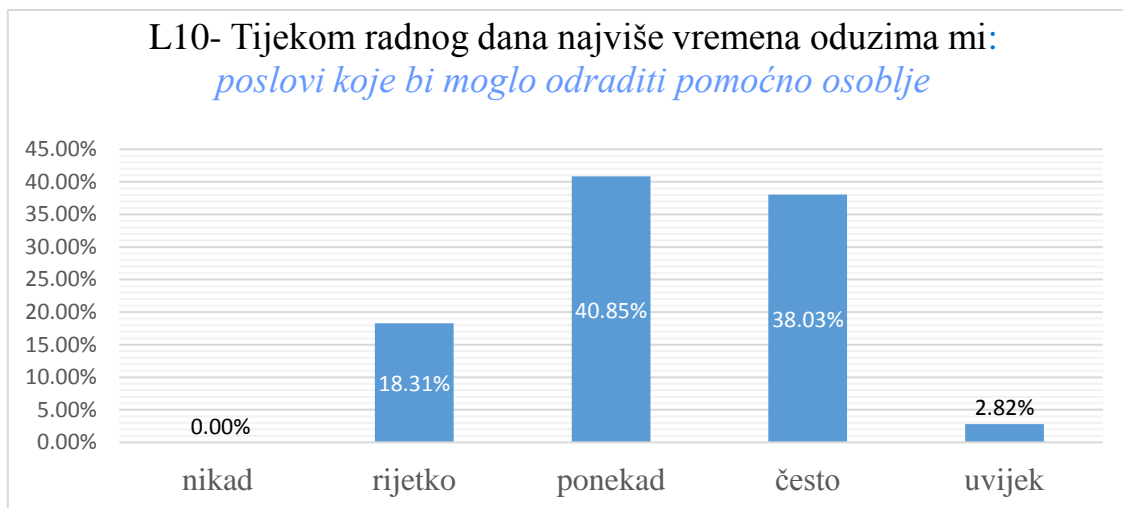
Slika 8.3.13. Ukupni rezultati osme tvrdnje „Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi premještanje pacijenata [autor M.O.]

Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi: <i>prikupljanje nalaza</i>	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
nikad	0	0,00%	0,00%
rijetko	28	39,44%	39,44%
ponekad	28	39,44%	78,87%
često	9	12,68%	91,55%
uvijek	6	8,45%	100,00%

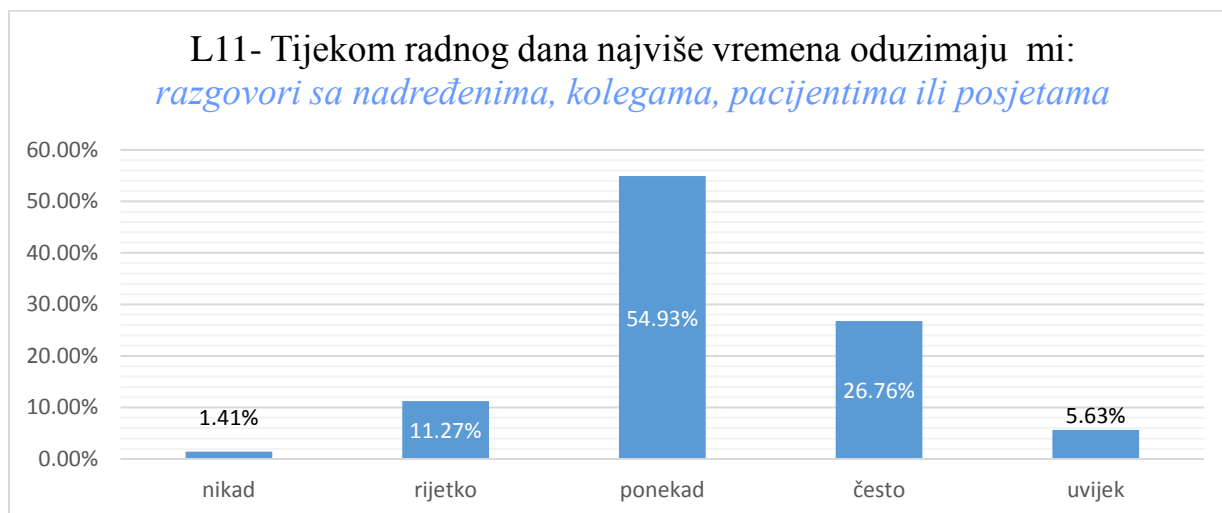
Slika 8.3.14. Ukupni rezultati devete tvrdnje „Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi prikupljanje nalaza". [autor M.O.]

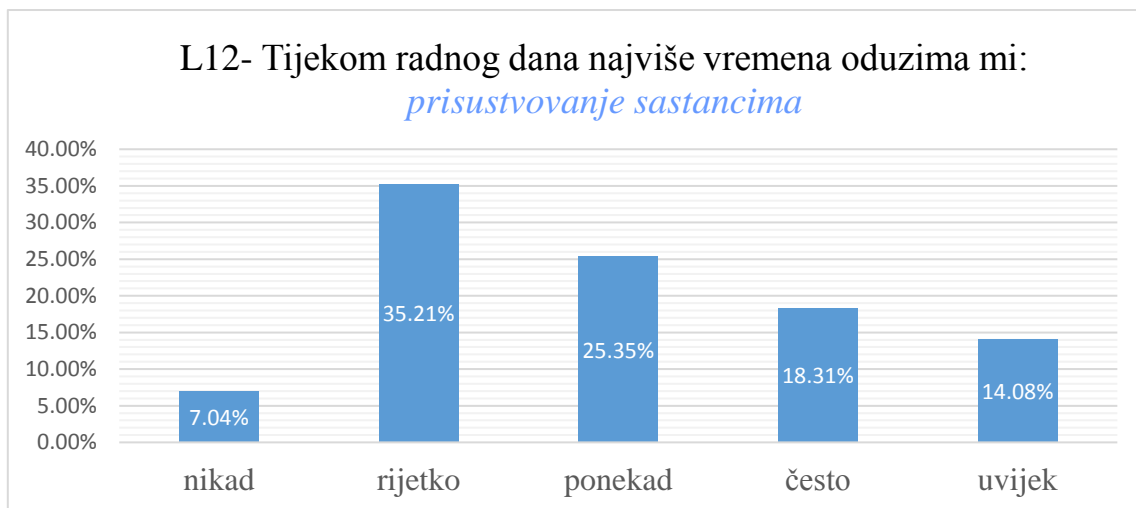
Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi: <i>poslovi koje bi moglo odraditi pomoćno osoblje</i>	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
nikad	0	0,00%	0,00%
rijetko	13	18,31%	18,31%
ponekad	29	40,85%	59,15%
često	27	38,03%	97,18%
uvijek	2	2,82%	100,00%

Slika 8.3.15. Ukupni rezultati desete tvrdnje „Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi poslovi koje bi moglo obaviti pomoćno osoblje“. [autor M.O.]

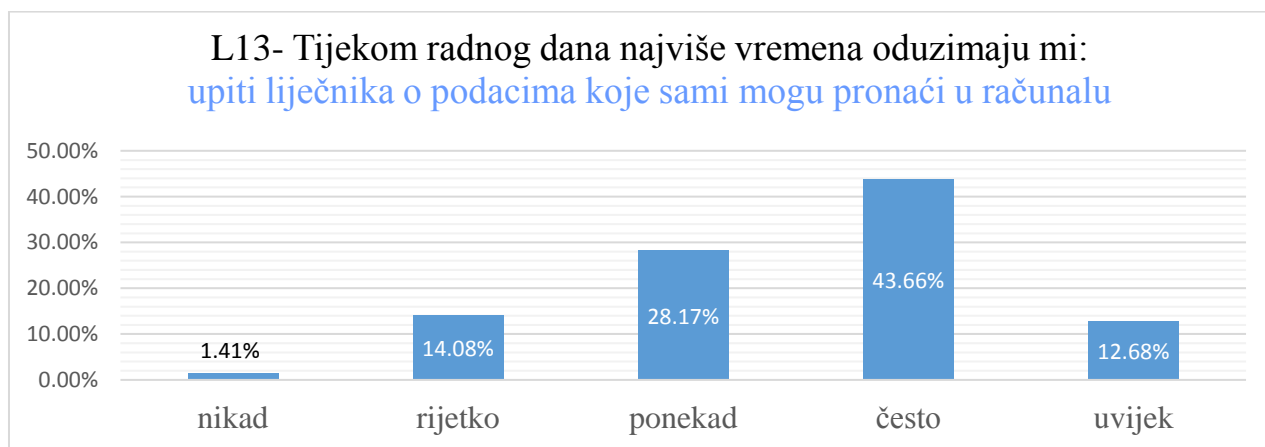
Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi: <i>razgovori sa nadređenima, kolegama, pacijentima ili posjetima</i>	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
nikad	1	1,41%	1,41%
rijetko	8	11,27%	12,68%
ponekad	39	54,93%	67,61%
često	19	26,76%	94,37%
uvijek	4	5,63%	100,00%

Slika 8.3.16. Ukupni rezultati jedanaeste tvrdnje „Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi razgovori s nadređenima, kolegama, pacijentima ili posjetima.“ [autor M.O.]

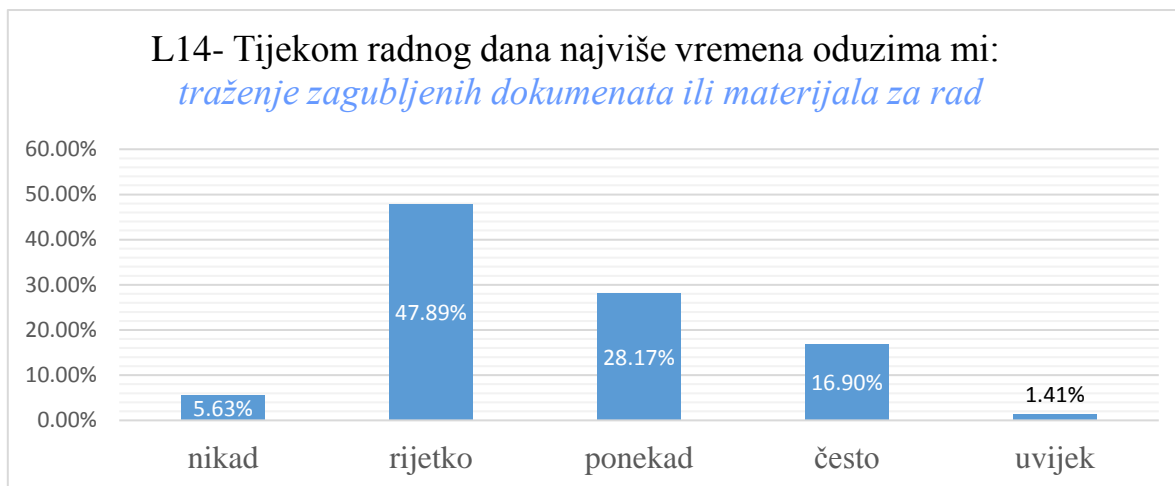
Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi: <i>prisustvovanje sastancima</i>	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
nikad	5	7,04%	7,04%
rijetko	25	35,21%	42,25%
ponekad	18	25,35%	67,61%
često	13	18,31%	85,92%
uvijek	10	14,08%	100,00%

Slika 8.3.17. Ukupni rezultati dvanaeste tvrdnje „Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi prisustvovanje sastancima.“ [autor M.O.]

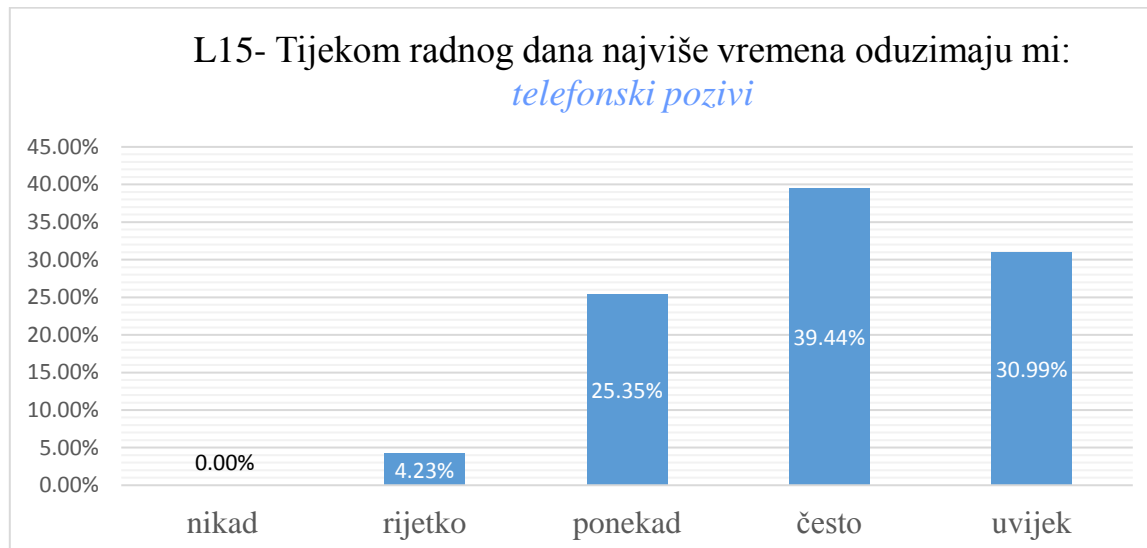
Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi: <i>upiti liječnika o podacima koje sami mogu pronaći u računalu</i>	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
nikad	1	1,41%	1,41%
rijetko	10	14,08%	15,49%
ponekad	20	28,17%	43,66%
često	31	43,66%	87,32%
uvijek	9	12,68%	100,00%

Slika 8.3.18. Ukupni rezultati trinaeste tvrdnje „Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi upiti liječnika o podacima koje sami mogu pronaći u računalu.“ [autor M.O.]

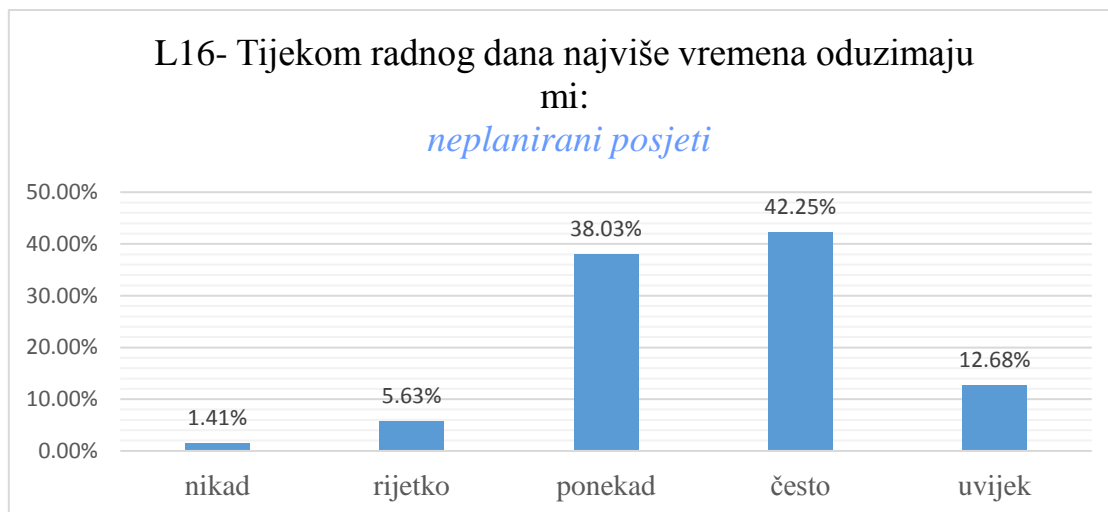
Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi: <i>traženje zagubljenih dokumenata ili materijala za rad</i>	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
nikad	4	5,63%	5,63%
rijetko	34	47,89%	53,52%
ponekad	20	28,17%	81,69%
često	12	16,90%	98,59%
uvijek	1	1,41%	100,00%

Slika 8.3.19. Ukupni rezultati četrnaeste tvrdnje „Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi traženje zagubljenih dokumenata ili materijala za rad.“ [autor M.O.]

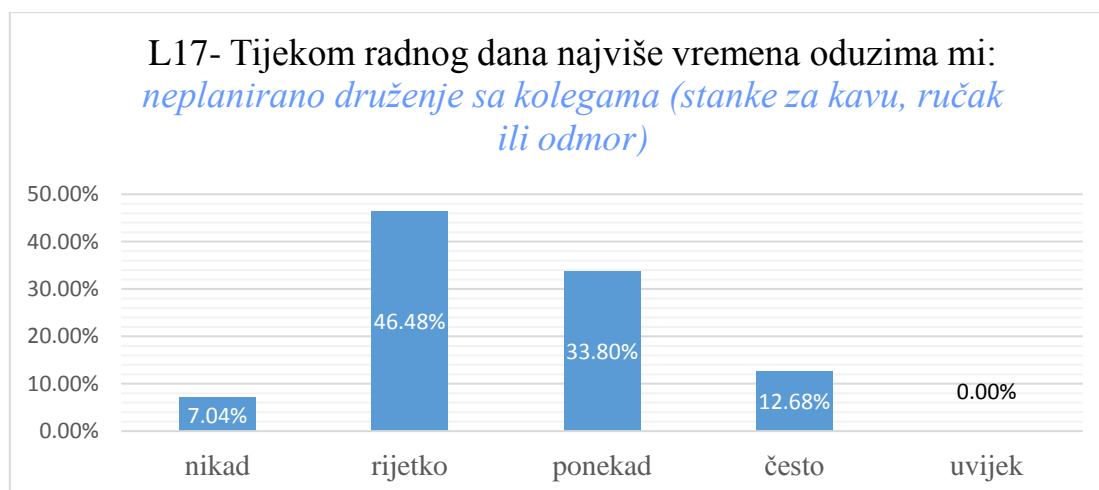
Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi: <i>telefonski pozivi</i>	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
nikad	0	0,00%	0,00%
rijetko	3	4,23%	4,23%
ponekad	18	25,35%	29,58%
često	28	39,44%	69,01%
uvijek	22	30,99%	100,00%

Slika 8.3.20. Ukupni rezultati petnaeste tvrdnje „Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi telefonski pozivi.“ [autor M.O.]

Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi: <i>neplanirani posjeti</i>	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
nikad	1	1,41%	1,41%
rijetko	4	5,63%	7,04%
ponekad	27	38,03%	45,07%
često	30	42,25%	87,32%
uvijek	9	12,68%	100,00%

Slika 8.3.21. Ukupni rezultati šesnaeste tvrdnje „Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi neplanirani posjeti.“ [autor M.O.]

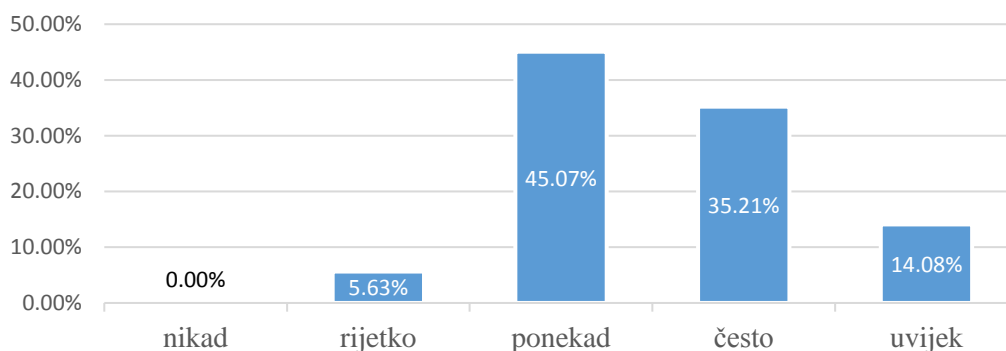

Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi: <i>neplanirano druženje sa kolegama (stanke za kavu, ručak ili odmor)</i>	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
nikad	5	7,04%	7,04%
rijetko	33	46,48%	53,52%
ponekad	24	33,80%	87,32%
često	9	12,68%	100,00%
uvijek	0	0,00%	100,00%

Slika 8.3.22. Ukupni rezultati sedamnaeste tvrdnje „Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi neplanirano druženje sa kolegama (stanke za kavu, ručak ili odmor).“ [autor M.O.]

L18- Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi:

prekidanje posla zbog ometanja drugih

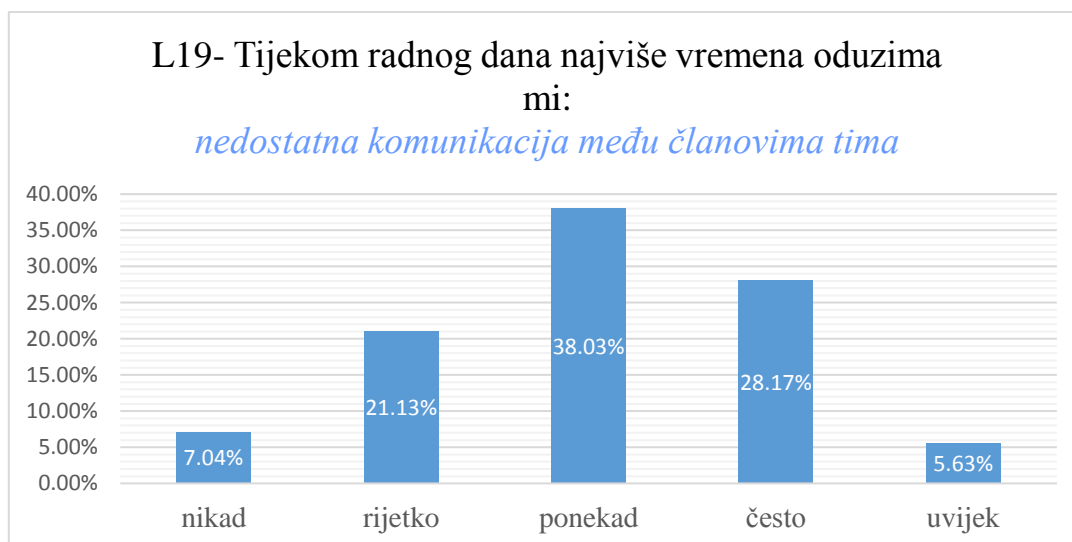

Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi: <i>prekidanje posla zbog ometanja drugih</i>	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
nikad	0	0,00%	0,00%
rijetko	4	5,63%	5,63%
ponekad	32	45,07%	50,70%
često	25	35,21%	85,92%
uvijek	10	14,08%	100,00%

Slika 8.3.23. Ukupni rezultati osamnaeste tvrdnje „Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi prekidanje posla zbog ometanja drugih.“ [autor M.O.]

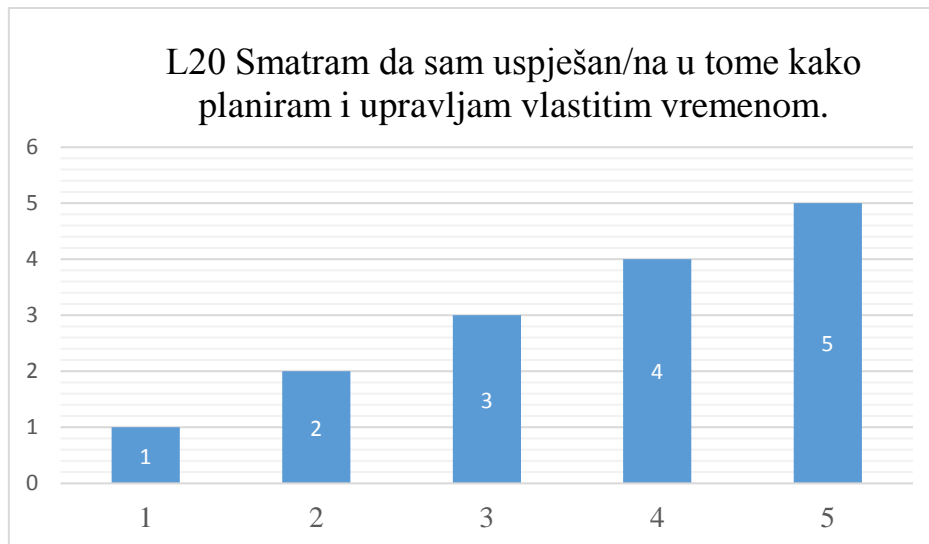
L19- Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi:

nedostatna komunikacija među članovima tima

Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi: <i>nedostatna komunikacija među članovima tima</i>	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
nikad	5	7,04%	7,04%
rijetko	15	21,13%	28,17%
ponekad	27	38,03%	66,20%
često	20	28,17%	94,37%
uvijek	4	5,63%	100,00%

Slika 8.3.24. Ukupni rezultati devetnaeste tvrdnje „Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi nedostatna komunikacija među članovima tima.“ [autor M.O.]

Smatram da sam uspješan/na sam u planiranju i upravljanju vlastitim vremenom	Frekvencija	Postotak	Kumulativni postotak
1	0	0,00%	0,00%
2	0	0,00%	0,00%
3	24	33,80%	33,80%
4	36	50,70%	84,51%
5	11	15,49%	100,00%

Slika 8.3.25. Ukupni rezultati dvadesete tvrdnje „Smatram da sam uspješan/na u tome kako planiram i upravljam vlastitim vremenom.“ [autor M.O.]

U navedenoj tablici prikazani su ukupni rezultati ankete provedene među medicinskim sestrama/tehničarima OB Virovitica. Podaci u tablici odnose se na broj važećih i nevažećih anketnih listića., srednju vrijednost, medijan, mod te minimalnu i maksimalnu frekvenciju.

		L1	L2	L3	L4	L5
UKUPNO	Važeći	71	71	71	71	71
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	2,88732394	3,05633803	3,81690141	2,71830986	2,32394366
	Medijan	3	3	4	3	2
	Mod	3	3	4	2	3
	Min	1	2	2	1	1
	Max	5	5	5	5	5

		L6	L7	L8	L9	L10
UKUPNO	Važeći	71	71	71	71	71
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	2,8028169	3,74647887	3,04225352	2,90140845	3,25352113
	Medijan	3	4	3	3	3
	Mod	3	4	2	2, 3	3
	Min	1	2	1	2	2
	Max	5	5	5	5	5

		L11	L12	L13	L14	L15
UKUPNO	Važeći	71	71	71	71	71
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	3,23943662	2,97183098 6	3,52112676 1	2,60563380 3	3,97183098
	Medijan	3	3	4	2	4
	Mod	3	2	4	2	4
	Min	1	1	1	1	2
	Max	5	5	5	5	5

		L16	L17	L18	L19	L20
UKUPNO	Važeći	71	71	71	71	71
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	3,59154929	2,52112676	3,57746478	3,04225352	3,81690140
	Medijan	4	2	3	3	4
	Mod	4	2	3	3	4
	Min	1	1	2	1	3
	Max	5	4	5	5	5

Tablica 8.3.26. Ukupni rezultati ankete provedene među medicinskim sestrama/tehničarima OB Virovitica.

Na temelju podataka dobivenih provedenim istraživanjem možemo uočiti kako su se ispitanici u postavljenim tvrdnjama najčešće opredjeljivali za odgovor „ponekad”. Najčešći odgovor na prvu tvrdnju u anketnom upitniku L1-„U svome poslu koristim rokovnik ili neke od drugih načina bilježenja obaveza” bio je „ponekad”, odnosno za njega se opredijelio 21 ispitanik ili njih 29,58%. Srednja vrijednost prve tvrdnje iznosila je 2,88732394 dok je njezin medijan iznosio 3. Minimalna frekvencija bila je 1, dok je maksimalna frekvencija iznosila 5. Najčešći odgovor druge anketne tvrdnje L2-„Provodim određeno vrijeme u planiranju tijekom svog radnog dana” bio je odgovor „ponekad”. Za navedeni odgovor opredijelilo se je 27 ispitanika, odnosno njih 38,03%. Srednja vrijednost druge tvrdnje iznosila je 3,05633803, dok je medijan bio 3. Njezina minimalna frekvencija iznosila je 2, dok je maksimalna frekvencija bila 5. U tvrdnji L3-„Uspijevam izvršiti poslove i zadatke koje sam isplanirao/la” kao najčešći odgovor ispitanici su zaokruživali „često”. Za navedeni odgovor opredijelio se je 41 ispitanik, 57,75%. Srednja vrijednost tvrdnje iznosila je 3,81690141. Medijan tvrdnje bio je 4. Minimalna frekvencija iznosila je 2, dok je maksimalna frekvencija bila 5. Najčešći odgovor četvrte tvrdnje L4-„Izrađujem dnevni listu prioriteta” bio je odgovor „rijetko”. Za njega se opredijelilo 27 ispitanika, njih 38,03%. Srednja vrijednost navedene tvrdnje iznosila je 2,71830986 dok je njezin medijan iznosio 3. Minimalna frekvencija bila je 1 a maksimalna 5. Najčešći odgovor pete anketne tvrdnje L5-„Ograničavam svoj posao postavljanjem rokova” bio je odgovor „ponekad”. Za navedeni odgovor opredijelilo se je 23 ispitanika odnosno njih 32,39%. Srednja vrijednost pete tvrdnje iznosila je 2,32394366 dok je medijan bio 2. Minimalna frekvencija tvrdnje bila je 1 a maksimalna iznosila je 5. Odgovor koji je najzastupljeniji u šestoj anketnoj tvrdnji L6-„Služim se u svome poslu delegiranjem (dodjeljivanjem poslova pojedincima/timovima) bio je „ponekad”. Za navedeni odgovor odlučio se je 21 ispitanik, 29,58%. Srednja vrijednost za šestu tvrdnju iznosila je 2,8028169. Medijan tvrdnje bio je 3. Njezine minimalne i maksimalne frekvencije iznosile su 1 i 5. Odgovor koji se najčešće pojavljuje u sedmoj anketnoj tvrdnji L7-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi ispunjavanje sestrinske dokumentacije” je odgovor „često”. Za njega se opredijelilo 27 ispitanika, odnosno njih 38,03%. Srednja vrijednost tvrdnje bila je 3,74647887 a njezin medijan iznosio je 4. Minimalna frekvencija bila je 2 dok je maksimalna frekvencija iznosila 5. U tvrdnji osam L8-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi premještanje pacijenata” ispitanici su najčešće zaokruživali odgovor „rijetko”. Za navedeni odgovor opredijelilo se je 24 ispitanika, njih 33,80%. Srednja vrijednost tvrdnje iznosila je 3,04225352, a njezin medijan 3. Minimalne i maksimalne frekvencije tvrdnje bile su 1 i 5. Najzastupljeniji odgovor u tvrdnji devet L9-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima prikupljanje nalaza” bio je odgovor

"rijetko" ali i odgovor "ponekad". Za navedene odgovore opredijelio se je podjednak broj ispitanika, njih 28 ili 39,44%. Srednja vrijednost tvrdnje bila je 2,90140845. Medijan tvrdnje iznosio je 3, dok su njezine minimalne i maksimalne frekvencije bile 2 i 5. Najčešći odgovor kojeg su ispitanici zaokruživali u desetoj anketnoj tvrdnji L10-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi poslovi koje bi moglo odraditi pomoćno osoblje" bio je odgovor "ponekad". Za navedeni odgovor opredijelilo se je 29 ispitanika, odnosno 49,85%. Srednja vrijednost navedene tvrdnje bila je 3,25352113. Medijan tvrdnje iznosio je 3, dok su njezine minimalne i maksimalne frekvencije iznosile 2 i 5. U jedanaestoj anketnoj tvrdnji L11-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi razgovori s nadređenima, kolegama, pacijentima ili posjetima kao najčešći odgovor ispitanici su zaokruživali "ponekad". Njih 39, odnosno 54,93% opredijelilo se je za isti. Srednja vrijednost navedene tvrdnje bila je 3,23943662, a njezin medijan bio je 3. Minimalne i maksimalne frekvencije tvrdnje iznosile su 1 i 5. Najzastupljeniji odgovor dvanaeste tvrdnje u anketnom upitniku L12-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima prisustvovanje sastancima" bio je odgovor "rijetko". Za taj odgovor opredijelilo se je 25 ispitanika, 35,21%. Srednja vrijednost tvrdnje iznosila je 2,97183098. Medijan tvrdnje bio je 3 dok su minimalne i maksimalne frekvencije tvrdnje bile 1 i 5. U trinaestoj tvrdnji L13-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi upiti liječnika o podacima koje sami mogu pronaći u računalu" odgovor za kojeg se je opredijelila većina ispitanika bio je odgovor "često". Njih 31, odnosno 43,66% opredijelilo se je za isti. Srednja vrijednost trinaeste tvrdnje iznosila je 3,52112676. Medijan tvrdnje bio je 4. Minimalna frekvencija iznosila je 1 dok je maksimalna frekvencija iznosila 5. Na četrnaestu tvrdnju L14-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi traženje zagubljenih dokumenata ili materijala za rad" ispitanici su kao najčešći odgovor ponudili "rijetko". Njih 34, 47,89% opredijelilo se je za isti. Srednja vrijednost navedene tvrdnje bila je 2,60563380 dok je medija iznosio 2. Minimalne i maksimalne frekvencije iznosile su 1 i 5. U petnaestoj anketnoj tvrdnji L15-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi telefonski pozivi" najviše ispitanika zaokružilo je odgovor "često", njih 28 ili 39,44%. Srednja vrijednost tvrdnje iznosila je 3,97183098. Medijan tvrdnje bio je 4 a minimalna i maksimalna frekvencija iznosila je 2 i 5. Kao najčešći odgovor šesnaeste anketne tvrdnje L16-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi neplanirani posjeti" većina ispitanika, njih 30 ili izraženo u postotku 42,25% zaokružila je odgovor "često". Srednja vrijednost šesnaeste tvrdnje iznosila je 3,59154929. Medijan tvrdnje bio je 4, dok su minimalna i maksimalna frekvencija tvrdnje bili 1 i 5. Na sedamnaestu tvrdnju u anketnom upitniku L17-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi neplanirano druženje sa kolegama (stanke za kavu, ručak ili odmor) najviše

ispitanika, njih 33 ili 46,48% opredijelilo se je za odgovor "rijetko". Srednja vrijednost tvrdnje iznosila je 2,52112676. Medijan tvrdnje bio je 2, dok su minimalne i maksimalne frekvencije iznosile 1 i 4. U osamnaestoj tvrdnji L18- „Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi prekidanje posla zbog ometanja drugih" najzastupljeniji odgovor bio je "ponekad". Za navedeni odgovor opredijelilo se je 32 ispitanih, odnosno 45,07%. Srednja vrijednost tvrdnje bila je 3,57746478. Medijan tvrdnje bio je 3. Maksimalna i minimalna frekvencija iznosile su 2 i 5. Najzastupljeniji odgovor devetnaeste tvrdnje u anketnom upitniku L19- „Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi nedostatna komunikacija među članovima tima" bio je "ponekad". 27 ispitanika, ili njih 38,03% zaokružilo je navedeni odgovor. Srednja vrijednost tvrdnje iznosila je 3,04225352 dok je medijan tvrdnje bio 3. Vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije iznosile su 1 i 5. Na posljednju tvrdnju u anketnom upitniku L20- „Smatram da sam uspješan/a u tome kako planiram i upravljam vlastitim vremenom. Većina ispitanika, njih 36 ili 50,70% vlastito upravljanje vremenom ocijenila je ocjenom vrlo dobar (4). Srednja vrijednost posljednje tvrdnje iznosila je 3,81690140. Medijan tvrdnje bio je 4, dok su njezine minimalne i maksimalne frekvencije iznosile 3 i 5.

U slijedećoj tablici prikazani su ukupni rezultati ankete provedene među ispitanicima ženskog spola.

SPOL		L1	L2	L3	L4	L5
ŽENSKI	Važeći	48	48	48	48	48
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	2,97916667	3,08333333	3,89583333	2,8125	2,375
	Medijan	3	3	4	3	3
	Mod	3	2	4	2	3
	Min	1	2	3	1	1
	Max	5	5	5	5	5

SPOL		L6	L7	L8	L9	L10
ŽENSKI	Važeći	48	48	48	48	48
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	2,875	3,77083333	2,89583333	2,85416667	3,10416667
	Medijan	3	4	3	3	3
	Mod	3	3	3	2	3
	Min	1	2	1	2	2
	Max	5	5	5	5	5

SPOL		L11	L12	L13	L14	L15
ŽENSKI	Važeći	48	48	48	48	48
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	3,3125	2,95833333	3,52083333	2,625	4,14583333
	Medijan	3	3	4	2	4
	Mod	3	2	4	2	5
	Min	1	1	1	1	3
	Max	5	5	5	5	5

SPOL		L16	L17	L18	L19	L20
ŽENSKI	Važeći	48	48	48	48	48
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	3,60416666	2,75	3,60426666	2,91666666	3,8125
	Medijan	4	3	4	3	4
	Mod	3	3	3	3	4
	Min	1	1	2	1	3
	Max	5	4	5	5	5

Tablica 8.3.27. Ukupni rezultati ankete provedene među ispitanicima ženskog spola

[autor M.O.]

S obzirom na podatke dobivene u provedenom istraživanju među ispitanicima ženskog spola može vidjeti kako se većina njih tijekom ispunjavanja ovog anketnog upitnika opredijelila za odgovor "ponekad". U daljnjem tekstu biti će zasebno prikazani rezultati anketnih tvrdnji za pitanja od rednog broja šest do rednog broja dvadeset.

Najzastupljeniji odgovor prve tvrdnje anketnog upitnika među ispitanicima ženskog spola L1-, „U svome poslu koristim rokovnik ili neke od drugih načina bilježenja obaveza" bio je "ponekad". Srednja vrijednost prve tvrdnje iznosila je 2,97916667, dok je medijan tvrdnje bio 3. Minimalna frekvencija iznosila je 1 a maksimalna 5. U drugoj tvrdnji L2-, „Provodim određeno vrijeme u planiranju tijekom svog radnog dana" većini ispitanika zaokružila je odgovor "rijetko". Srednja vrijednost tvrdnje bila je 3,08333333. Medijan tvrdnje iznosio je 3 dok su vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije bile 2 i 5. U tvrdnji L3-, „Uspijevam izvršiti poslove i zadatke koje sam isplanirao/la" kao najčešće dobiven odgovor bio je "često". Srednja vrijednost treće tvrdnje iznosila je 3,89583333 dok je njezin medijan iznosio 3. Minimalna frekvencija također je iznosila 3 a maksimalna 5. Najzastupljeniji odgovor četvrte tvrdnje anketnog upitnika L4-, „Izrađujem dnevnu listu prioriteta" bio je odgovor "rijetko". Srednja vrijednost iznosila je 2,8125. Medijan tvrdnje bio je 3, a njezine minimalne i maksimalne frekvencije 1 i 5. U šestoj tvrdnji L5-, „Ograničavam svoj posao postavljanjem rokova" većina ispitanika opredijelila se je za odgovor "ponekad". Srednja vrijednost navedene tvrdnje iznosila je 2,375 dok je medijan tvrdnje bio 3. Vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije iznosile su 1 i 5. Rezultati šeste tvrdnje anketnog upitnika L6-, „Služim se u svom poslu delegiranje (dodjeljivanjem poslova pojedincima/timovima)" pokazuju kako se većina ispitanika opredijelila za odgovor "ponekad". Srednja vrijednost šeste tvrdnje iznosila je 2,875. Medijan tvrdnje bio je 3 dok su njezine minimalne i maksimalne frekvencije iznosile 1 i 5. Kao najčešći odgovor sedme tvrdnje L7-, „Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi ispunjavanje sestrinske dokumentacije" dobiven je odgovor "ponekad". Srednja vrijednost iznosila 3,77083333 dok je medijan tvrdnje bio 4. Vrijednosti minimalne frekvencije iznosile su 2 dok su vrijednosti maksimalne frekvencije iznosile 5. U osmoj tvrdnji anketnog upitnika L8-, „Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi premještanje pacijenata" najviše ispitanika zaokružilo je odgovor "ponekad". Srednja vrijednost osme tvrdnje iznosila je 2,89583333. Medijan navedene tvrdnje bio je 3 a vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije bile su 1 i 5. Na devetu tvrdnju iznesenu u upitniku L9-, „Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi prikupljanje nalaza" najviše ispitanika odabralo je odgovor "rijetko". Srednja vrijednost tvrdnje bila je 2,85416667. Medijan tvrdnje iznosio je 3.

Minimalna frekvencija bila je 2 dok je ona maksimalna iznosila 5. Najzastupljeniji odgovor desete tvrdnje anketnog upitnika L10-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi poslovi koji bi moglo odraditi pomoćno osoblje" bio je odgovor "ponekad". Srednja vrijednost navedene tvrdnje iznosi je 3,10416667 dok je njezin medijan bio 3. Vrijednosti minimalnih i maksimalnih frekvencija iznosile su 2 i 5. Na tvrdnju L11-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi razgovori s nadređenima, kolegama, pacijentima ili posjetima" odgovorilo je odgovorom "ponekad". Srednja vrijednost tvrdnje iznosila je 3,3125. Medijan tvrdnje bio je 3 a njezine minimalne i maksimalne frekvencije bile su 1 i 5. U dvanaestoj anketnoj tvrdnji L12-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi prisustvovanje sastancima" odgovor za kojeg se je opredijelila većina ispitanika bio "rijetko". Srednja vrijednost iznosila je 2,958333333. Medijan tvrdnje bio je 3 dok su minimalna i maksimalna frekvencija iznosile 1 i 5. Najviše ispitanika u trinaestoj tvrdnji L13-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi upiti liječnika o podacima koje sami mogu pronaći u računalu" odlučilo se je za odgovor "često". Srednja vrijednost ove tvrdnje iznosila je 3,520833333. Medijan tvrdnje bio je 4. Vrijednosti minimalne frekvencije bile 1 dok su vrijednosti maksimalne frekvencije iznosile 5. Na četrnaestu tvrdnju anketnog upitnika L14-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima traženje zagubljenih dokumenata ili materijala za rad" većina ispitanika opredijelila se je za odgovor "rijetko". Srednja vrijednost četrnaeste tvrdnje bila je 2,625 dok je njezin medijan iznosio 2. Minimalna frekvencija iznosila je 1 dok je maksimalna frekvencija iznosila 5. U petnaestoj tvrdnji L15-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi telefonski pozivi" najčešći odgovor bio je odgovor "uvijek". Srednja vrijednost navedene tvrdnje iznosila je 4,145833333. Medijan tvrdnje bio je 4. Vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije iznosile su 3 i 5. U tvrdnji šesnaest L16-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi neplanirani posjeti" većina ispitanika odlučila se je za odgovor "ponekad". Srednja vrijednost ove tvrdnje iznosila je 3,604166667. Medijan tvrdnje bio je 4. Minimalna frekvencija iznosila je 1 dok je ona maksimalna iznosila 5. Na sedamnaestu tvrdnju u anketnom upitniku L17-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima neplanirano druženje sa kolegama (stanke za kavu, ručak ili odmor)" većina ispitanika odgovorila je odgovorom "ponekad". Srednja vrijednost sedamnaeste tvrdnje iznosila je 2,75 dok je njezin medijan bio 3. Minimalna frekvencija tvrdnje iznosila je 1 dok je ona maksimalna bila 4. Najzastupljeniji odgovor osamnaeste anketne tvrdnje L18-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi prekidanje posla zbog ometanja drugih" bio je "ponekad". Srednja vrijednost ove tvrdnje bila je 3,604166667. Medijan tvrdnje iznosio je 3. Vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije iznosile su 2 i 5. U devetnaestoj tvrdnji L19-„Tijekom radnog dana

najviše vremena oduzima nedostatna komunikacija sa članovima tima" većina ispitanika odlučila se je za odgovor "ponekad". Srednja vrijednost u devetnaestom pitanju bila je 2,916666667. Medijan ove tvrdnje iznosio je 3 dok su vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije iznosile 1 i 5. U posljednjoj anketnoj tvrdnji L20-., Smatram da sam uspješan/a u tome kako planiram i upravljam vlastitim vremenom. Većina ispitanika navedeno je ocijenila ocjenom vrlo dobar (4). Srednja vrijednost posljednje tvrdnje iznosila je 3,8125 a njezin medijan bio je 4. Minimalna frekvencija iznosila je 3 dok je maksimalna frekvencija iznosila 5.

U prikazanoj tablici navedeni su ukupni rezultati ankete provedene među ispitanicima muškog spola.

SPOL		L1	L2	L3	L4	L5
MUŠKI	Važeći	23	23	23	23	23
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	2,69565217	3	3,65217391	2,52173913	2,2173913
	Medijan	3	3	4	2	2
	Mod	2	3	4	2	1
	Min	1	2	2	1	1
	Max	5	5	5	5	5

SPOL		L6	L7	L8	L9	L10
MUŠKI	Važeći	23	23	23	23	23
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	2,65217391	3,69565217	3,34782609	3	3,56521739
	Medijan	3	4	4	3	4
	Mod	3	4	4	3	4
	Min	1	3	2	2	3
	Max	5	5	5	5	5

SPOL		L11	L12	L13	L14	L15
MUŠKI	Važeći	23	23	23	23	23
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	3,08695652	3	3,52173913	2,56521739	3,60869565
	Medijan	3	3	4	3	4
	Mod	3	2	4	2	4
	Min	2	1	2	1	2
	Max	5	5	5	5	5

SPOL		L16	L17	L18	L19	L20
MUŠKI	Važeći	23	23	23	23	23
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	3,56521739	2,04347826	3,52173913	3,30434782	3,82608695
	Medijan	4	2	3	4	4
	Mod	4	2	3	4	4
	Min	2	1	3	1	3
	Max	5	4	5	5	5

Tablica 8.3.28. Ukupni rezultati ankete provedene među ispitanicima muškog spola

[autor M.O.]

Prema podacima koji su prikupljeni provođenjem istraživanja među ispitanicima muškog spola možemo vidjeti kako su se oni najčešće opredjeljivali za odgovor "često". U prvoj tvrdnji anketnog upitnika L1-„U svom poslu koristim rokovnik ili neke od drugih načina bilježenja obaveza" većina ispitanika odlučila se je za odgovor "rijetko" . Srednja vrijednost navedene tvrdnje iznosila je 2,69565217. Vrijednost medijana iznosila je 3 do su minimalna i maksimalna frekvencija navedene tvrdnje iznosile 1 i 5. Na ponuđenu tvrdnju L2-„Provodim određeno vrijeme u planiranju tijekom svog radnog dana" najčešće zaokruživani odgovor bio je "ponekad". Srednja vrijednost druge tvrdnje bila je 3, kao i medijan. Vrijednosti maksimalne i maksimalne frekvencije iznosile su 2 i 5. Najzastupljeniji odgovor u trećoj tvrdnji anketnog upitnika L3-„Uspijevam izvršiti poslove i zadatke koje sam isplanirao/la" bio je odgovor "često". Srednja vrijednost u navedenoj tvrdnji iznosila je 3,65217391. Medijan tvrdnje bio je 4 dok su minimalna i maksimalna frekvencija bile identične kao i u prethodnoj tvrdnji, odnosno 2 i 5. U četvrtoj tvrdnji L4-„Izrađujem dnevnu listu prioriteta" ispitanici su se većinom odlučivali za odgovor "rijetko". Srednja vrijednost četvrte tvrdnje iznosila 2,52173913. Medijan navedene tvrdnje iznosio je 2 a minimalna i maksimalna frekvencija u ovoj tvrdnji iznosila je 1 i 5. Na petu tvrdnju L5-„Ograničavam svoj posao postavljanjem rokova" najviše ispitanih ponudilo je odgovor "nikad". Srednja vrijednost ove tvrdnje bila je 2,2173931. Medijan pete tvrdnje bio je 2. Vrijednosti minimalne frekvencije iznosile su 1 dok su vrijednosti maksimalne frekvencije bile 5. Odgovor koji se najviše puta spominje u šestoj tvrdnji anketnog upitnika L6-„Služim se u svom poslu delegiranjem (dodjeljivanjem poslova pojedincima/timovima) je "ponekad". Srednja vrijednost ove tvrdnje iznosila je 2,65217391. Medija tvrdnje bio je 3 dok su minimalna i maksimalna frekvencija iznosile 1 i 5. Najčešći odgovor sedme tvrdnje L7-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi ispunjavanje sestrinske dokumentacije" bio je odgovor "često". Srednje vrijednost iznosila je 3,63565217. Medijan tvrdnje bio je 4. Minimalna frekvencija bila je 3 dok je ona maksimalna bila 5. Na ponuđenu osmu tvrdnju L8-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima premještanje pacijenata" većina ispitanika izjasnila se je odgovorom "često". Srednje vrijednost ove tvrdnje iznosila je 3,34782609 dok je njem medijan bio 4. Minimalna frekvencija navedene tvrdnje iznosila je 2. Maksimalna frekvencija bila je 5. U devetoj tvrdnji anketnog upitnika L9-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi prikupljanje nalaza" ispitanici su najčešće zaokruživali odgovor "ponekad". Srednja vrijednost tvrdnje iznosila je 3 kao i njezin medijan. Minimalna frekvencija devete tvrdnje iznosila je 2 dok je ona maksimalna bila 5. Najzastupljeniji odgovor u desetoj tvrdnji L10-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi poslovi koje bi moglo odraditi pomoćno osoblje" bio je "često". Srednja vrijednost ove tvrdnje iznosila je 3,56521739.

Medijan tvrdnje bio je 4 dok je vrijednost njezine minimalne i maksimalne frekvencije iznosila 3 i 5. U ponuđenoj jedanaestoj tvrdnji L11-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi razgovori sa nadređenima, kolegama, pacijentima ili posjetima" najčešće ponuđeni odgovor bio je "ponekad". Srednja vrijednost tvrdnje bila je 3,60869565. Medijan tvrdnje iznosio je 3. Minimalna frekvencija bila je 2 dok je ona maksimalna bila 5. U dvanaestoj tvrdnji L12-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima prisustvovanje sastancima" većina ispitanika ponudila je odgovor "rijetko". Srednja vrijednost iznosila je 3 kao i medijan ove tvrdnje. Vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije iznosile su 1 i 5. Najčešći odgovor trinaeste tvrdnje L13-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi upiti liječnika o podacima koje sami mogu pronaći u računalu" bio je odgovor "često", Srednja vrijednost trinaeste tvrdnje bila je 3,52173913. Medija je iznosio 4. Minimalna frekvencija bila je 2 dok je maksimalna frekvencija navedene tvrdnje iznosila 5. U četrnaestoj tvrdnji L14-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi traženje zagubljenih dokumenata ili materijala za rad" većina ispitanika opredijelila se je za odgovor "rijetko". Srednja vrijednost iznosila je 2,56521739. Medijan ove tvrdnje bio je 3 a njezine minimalna i maksimalna frekvencija 1 i 5. Na petnaestu tvrdnju L15-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi telefonski pozivi" najviše ispitanika ponudilo je odgovor "često". Srednja vrijednost ove tvrdnje bila je 3,60869565. Medijan je iznosio 4. Vrijednosti minimalne frekvencije bile su 2, dok su vrijednosti maksimalne frekvencije bile 5. U šesnaestoj tvrdnji anketnog upitnika L16-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi neplanirani posjeti" najčešći odgovor bio je "često". Srednja vrijednost bila je 3,56521739 dok je njezin medijan bio 4. Minimalna frekvencija bila je 2 a maksimalna 5. Kao najčešći odgovor u sedamnaestoj tvrdnji L17-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi neplanirano druženje sa kolegama (stanke za kavu, ručak ili odmor)" ispitanici su zaokruživali odgovor "rijetko". Srednja vrijednost navedene tvrdnje bila je 2,04347826. Medijan tvrdnje bio 2 a minimalna i maksimalna frekvencija iznosile su 1 i 4. U osamnaestoj tvrdnji L18-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi prekidanje posla zbog ometanja drugih" najzastupljeniji odgovor je odgovor "ponekad". Srednja vrijednost tvrdnje 3,5217393. Medija iznosi 3. Vrijednost minimalne frekvencije iznosi 3 a maksimalne 5. U devetnaestoj tvrdnji L19-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi nedostatna komunikacija među članovima tima" najviše ispitanika ponudilo je odgovor "često". Srednja vrijednost u navedenoj tvrdnji bila je 3,30434782. Medijan tvrdnje bio je 4, njezina minimalna i maksimalna frekvencija 1 i 5. U posljednjoj tvrdnji drugog dijela anketnog upitnika L20-„Smatram da sam uspješan/a u tome kako planiram i upravljam vlastitim vremenom. Najviše ispitanika svoj uspjeh ocjenjujem ocjenom vrlo dobar (4). Srednje vrijednost posljednje tvrdnje

iznosila je 3,82608695 dok je njezin medijan iznosio 4. Minimalna frekvencija bila je 2 a maksimalna frekvencija 5.

DOB		L1	L2	L3	L4	L5
20-35	Važeći	29	29	29	29	29
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	2,89655172	3,13793103	3,96551724	2,65517241	2,37931034
	Medijan	3	3	4	3	3
	Mod	3	2	4	3	3
	Min	1	2	3	1	1
	Max	5	5	5	5	5

DOB		L6	L7	L8	L9	L10
20-35	Važeći	29	29	29	29	29
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	2,31034483	3,96551724	3,4137931	3,34482759	3,10344828
	Medijan	2	4	3	3	3
	Mod	1	5	3	3	3
	Min	1	2	1	2	2
	Max	5	5	5	5	5

DOB		L11	L12	L13	L14	L15
20-35	Važeći	29	29	29	29	29
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	3,17241379	2,34482758	3	2,75862069	3,86206896
	Medijan	3	2	3	3	4
	Mod	3	2	3	3	2
	Min	1	1	1	1	2
	Max	5	5	5	5	5

DOB		L16	L17	L18	L19	L20
20-35	Važeći	29	29	29	29	29
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	3,34482758	2,44827586	3,44827586	3,31034482	4,03448275
	Medijan	3	2	3	3	4
	Mod	5	3	2	3	4
	Min	1	1	2	1	3
	Max	5	4	5	5	5

Tablica 8.3.29. Ukupni rezultati ankete provedene među ispitanicima starosne dobi 20-35 godina. [autor M.O.]

Tablici 8.3.29. prikazuje ukupne rezultate ankete provedene među ispitanicima starosne dobi 20-35 godina. Rezultati svake navedene tvrdnje zasebno će biti opisani u daljnjem tekstu. Na temelju dobivenih rezultata možemo vidjeti kako su se ispitanici starosne dobi od 20 do 35 godina najčešće opredjeljivali za odgovor "ponekad". U prvoj tvrdnji L1-., "U svom poslu koristim rokovnik ili neke od drugih načina bilježenja obaveza" najčešći odgovor ispitanika bio je "ponekad" Srednja vrijednost prve tvrdnje iznosila je 2,89655172, Medijan prve tvrdnje bio je 3 dok je minimalna frekvencija iznosila 1. Vrijednost maksimalne frekvencije bila je 5. Najčešći odgovor druge tvrdnje anketnog upitnika L2-., "Provodim određeno vrijeme u planiranju tijekom svog radnog dana" bio je odgovor "rijetko" Srednja vrijednost navedene tvrdnje iznosila je 3,13793103. Vrijednost medijana druge tvrdnje bila je 3. Minimalna frekvencija iznosila je 2, a maksimalna 5. Na treću tvrdnju L3-., "Uspijevam izvršiti poslove i zadatke koje sam isplanirao/la" ispitanici su najčešće davali odgovor "često" Srednja vrijednost treće tvrdnje bila 3,96551724. Medijan ovo tvrdnje iznosio je 4. Vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije bile su 3 i 5. Najzastupljeniji odgovor u četvrtoj tvrdnji L4-., "Izrađujem dnevnu listu prioriteta" bio je odgovor "ponekad". Srednja vrijednost za ovu tvrdnju iznosila je 2,65517241 dok je medijan tvrdnje bio 3. Minimalna frekvencija iznosila je 1 a vrijednost maksimalne frekvencije bila je 5. U petoj tvrdnji anketnog upitnika L5-., "Ograničavam svoj posao postavljanjem rokova" ispitanici su se većinom opredjeljivali za odgovor "ponekad". Srednja vrijednost pete tvrdnje iznosila je 2,37931034. Vrijednost medijana bila je 3 dok su vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije iznosile 1 i 5. Najčešći odgovor šeste tvrdnje L6-., "Služim se u svom poslu delegiranjem (dodjeljivanjem poslova pojedincima/timovima" bio je "rijetko". Srednja vrijednost za ovu tvrdnju iznosila je 2,31034483 dok je njezin medijan bio 2. Minimalna frekvencija šeste tvrdnje iznosila je 1, a vrijednost maksimalne frekvencije iznosila je 5. Na ponuđenu tvrdnju L7-., "Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi ispunjavanje sestrinske dokumentacije" najviše ispitanika ponudilo je odgovor "uvijek". Srednja vrijednost sedme tvrdnje bila je 3,96551724. Vrijednost medijana iznosila je 4. Minimalna frekvencija bila je 2 dok je maksimalna frekvencija bila 5. Najčešći odgovor osme anketne tvrdnje L8-., "Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi premještanje pacijenata" bio je odgovor "ponekad" Srednja vrijednosti tvrdnje bila je 3,4137931 dok je njen medijan iznosio 3. Minimalna frekvencija u ovoj tvrdnji bila je 1, dok je maksimalna frekvencija iznosila 5. U devetoj tvrdnji L9-., "Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi prikupljanje nalaza" najviše ispitanika opredijelilo se je za odgovor "ponekad". Srednja vrijednost navedene tvrdnje iznosila je 3,34482759. Medijan tvrdnje bio je 3. Minimalna frekvencija iznosila je 1. Vrijednost maksimalne frekvencije navedene tvrdnje bila je 5. Kao najčešće dobiven odgovor

desete tvrdnje L10-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi poslovi koje bi moglo odraditi pomoćno osoblje". Srednja vrijednost za ovu tvrdnju iznosi 3,10344828. Medijan ove tvrdnje je 3. Vrijednost minimalne i maksimalne frekvencije iznosila je 2 i 5. U jedanaestoj tvrdnji anketnog upitnika L11-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi razgovori s nadređenima, kolegama pacijentima ili posjetima" najčešći odgovor bio je odgovor "ponekad". Srednja vrijednost ove tvrdnje iznosila je 3,17241379 dok je njen medijan bio 3. Minimalna frekvencija bila je 1, a maksimalna 5. Na ponuđenu tvrdnju L12-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi prisustvovanje sastancima" najviše ispitanika ponudilo je odgovor "rijetko". Srednja vrijednost za ovu tvrdnju iznosila je 2,34482758. Medijan ove tvrdnje bio je 2. Vrijednost minimalne frekvencije iznosila je 1 dok je vrijednost maksimalne frekvencije iznosila 5. Najzastupljeniji odgovor trinaeste tvrdnje L13-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi upiti liječnika o podacima koje sami mogu pronaći u računalu" bio je "ponekad". Srednja vrijednost trinaeste tvrdnje iznosila je 3 kao i medijan iste. Minimalna frekvencija bila je 1. Vrijednost maksimalne frekvencije bila je 5. Najčešći odgovor tvrdnje L14-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi traženje zagubljenih dokumenata ili materijala za rad" bio je odgovor "ponekad". Srednja vrijednost za ovu tvrdnju je 2,75862069 dok medijan tvrdnje iznosi 3. Minimalna frekvencija navedene tvrdnje bila je 1 dok je maksimalna iznosila 5. U tvrdnji L15-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi telefonski pozivi" većina ispitanika ponudila je odgovor "rijetko". Srednja vrijednost petnaeste anketne tvrdnje iznosila je 3,86206896. Vrijednost medijana bila je 4. Minimalna frekvencija tvrdnje iznosila je 2 dok je maksimalna frekvencija tvrdnje iznosila 5. Najčešće zaokruživani odgovor tvrdnje L16-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi neplanirani posjeti" bio je odgovor "uvijek". Srednja vrijednost iznosi 3,34482758. Medija tvrdnje je 3. Minimalna i maksimalna frekvencije iznosila je 1 i 5. U sedamnaestoj tvrdnji L17- „Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi neplanirano druženje sa kolegama (stanke za kavu, ručak ili odmor)" najčešći odgovor za kojeg se je opredijelila većina ispitanika bio je odgovor "ponekad". Srednja vrijednost ove tvrdnje iznosi 2,44827586. Medijan tvrdnje iznosi je 2. Vrijednost minimalne frekvencije bila je 1 dok je vrijednost maksimalne frekvencije iznosila 4. Na tvrdnju L18-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi prekidanje posla zbog ometanja drugi" najviše ispitanika ponudilo je odgovor "rijetko". Srednja vrijednost bila je 3,44827586, dok je medijan bio 3. Minimalna frekvencija iznosila je 2 dok je maksimalna frekvencija iznosila 5. Kao najčešći odgovor devetnaeste anketne tvrdnje L19-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi nedostatna komunikacija sa članovima tima" ispitanici su zaokruživali odgovor "ponekad". Srednja vrijednost ove tvrdnje iznosila je 3,31034482. Medijan tvrdnje bio je 3.

Minimalna frekvencija bila je 1 dok je maksimalna frekvencija bila 5. U navedenoj anketnoj tvrdnji L20-„Uspješan/na sam u tome kako planiram i upravljam vlastitim vremenom“. Svoj uspjeh najveći broj ispitanika ocijenio je ocjenom 4. Srednja vrijednost posljednje iznosila je 4,03448275 dok je njezin medijan bio 4. Vrijednost minimalne frekvencije bila je 3, a vrijednost maksimalne frekvencije navedene tvrdnje bila je 5.

U tablici 8.3.30. prikazani su ukupni rezultati istraživanja provedenog među ispitanicima starosne dobi od 36 do 50 godina života. Ispitanici navedene starosne dobi tijekom popunjavanja ovog anketnog upitnika najčešće su se opredjeljivali za odgovor "ponekad". U prvoj tvrdnji drugog dijela anketnog upitnika L1-„U svom poslu koristim rokovnik ili neke od drugih načina bilježenja obaveza" najčešći odgovor bio je "ponekad". Srednja vrijednost navedene tvrdnje iznosila je 2,78571429. Medijan tvrdnje bio je 3 dok su vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije iznosile 1 i 5. Najčešći odgovor druge tvrdnje L2-„Provodim određeno vrijeme u planiranju tijekom svog radnog dana" bio je odgovor "ponekad". Srednja vrijednost tvrdnje iznosila je 3,07142857 dok je medijan tvrdnje bio 3. Minimalna frekvencija iznosila je 2 a vrijednost maksimalne frekvencije bila je 5. Na ponuđenu tvrdnju L3-„Uspijevam izvršiti poslove i zadatke koje sam isplanirao/la" ispitanici su najčešće davali odgovor "često". Srednje vrijednost ove tvrdnje iznosila je 3,78571429, dok je medijan bio 4. Minimalna frekvencija bila je 2 a vrijednost maksimalne frekvencije iznosila je 5. U tvrdnji L4-„Izrađujem dnevnu listu prioriteta" odgovor većine ispitanika bio je "rijetko". Srednja vrijednost za navedenu tvrdnju iznosila je 2,75. Medija tvrdnje iznosio je 2. Minimalna frekvencija bila je 1 dok je ona maksimalna iznosila 5. Najzastupljeniji odgovor u petoj tvrdnji anketnog upitnika L5-„Ograničavam svoj posao postavljanjem rokova" bio je "ponekad". Srednje vrijednost bila je 2,39285714, doke je medijan tvrdnje bio 2. Minimalna frekvencija iznosila je 1 a vrijednost maksimalne frekvencija bila je 5. Na ponuđenu tvrdnju L6-„Služim se u svom poslu delegiranjem (dodjeljivanjem poslova pojedincima/timovima) najviše ispitanika opredijelilo se je za odgovor "ponekad". Srednja vrijednost šeste tvrdnje bila je 3,14285714. Medijan tvrdnje iznosio je 3 dok su vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije bile 1 i 5. Odgovor za kojeg se je opredijelila većina ispitanika u tvrdnji L7-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi ispunjavanje sestrinske dokumentacije" bio je odgovor "često". Srednje vrijednost ove tvrdnje iznosila je 3,57142857. Njen medijan bio je 4. Minimalna frekvencija iznosila je 2 a, maksimalna 5. Najčešći odgovor ispitanika u osmoj tvrdnji anketnog upitnika L8-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi premještanje pacijenata" bio je "ponekad". Srednja vrijednost za ovu tvrdnju iznosila je 2,92857143. Medijan tvrdnje je 3. Vrijednost minimalne frekvencije je 2 dok vrijednost maksimalne frekvencije iznosi 5. Na ponuđenu tvrdnju L9-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi prikupljanje nalaza" ispitanici su većinom davali odgovor "rijetko". Srednja vrijednost devete tvrdnje bila je 2,57142857. Medijan tvrdnje iznosilo je 2 dok su vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije iznosile 2 i 5. Odgovor kojeg su ispitanici najčešće zaokruživali u tvrdnji L10-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi poslovi koje bi moglo odraditi pomoćno osoblje" je "ponekad". Srednja vrijednost

iznosi 3,28571429. Medijan tvrdnje je 3. Minimalna frekvencija iznosi 2 dok maksimalna frekvencija iznosi 5. U tvrdnji L11-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi razgovor sa nadređenima, kolegama, pacijentima ili posjetima" najviše ispitanika opredijelilo se je za odgovor "ponekad" Srednja vrijednost navedene tvrdnje bila je 3,21428571 dok njen medijan iznosi 3. Minimalna frekvencija bila je 2 dok je maksimalna frekvencija bila 5. Najčešći odgovor tvrdnje L12-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi prisustvovanje sastancima" bio je odgovor "rijetko". Srednja vrijednost iznosi 3,42857142. Medijan ove tvrdnje je 3 dok minimalna i maksimalna frekvencija iznose 1 i 5. Najzastupljeniji odgovor tvrdnje L13-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi upiti liječnika o podacima koje sami mogu pronaći u računalu" bio je odgovor "često". Srednja vrijednost trinaeste tvrdnje iznosila je 3,75. Medijan iznosi 2. Minimalna frekvencija bila je 2 a vrijednost maksimalne frekvencije iznosila je 5. U tvrdnji L14-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi traženje zagubljenih dokumenata ili materijala za rad" najviše ispitanika zaokružilo je odgovor "rijetko". Srednja vrijednost za ovu tvrdnju iznosila je 2,35714285. Njen medijan bio je 2 dok su vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije iznosile 1 i 5. Na ponuđenu tvrdnju L15-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi telefonski pozivi" najviše ispitanika ponudilo je odgovor "često". Srednja vrijednost tvrdnje bila je 3,89285714, dok njezin medijan iznosi 4. Minimalna frekvencije za ovu tvrdnju je 3 a maksimalna 5. U šesnaestoj tvrdnji anketnog upitnika L16-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi neplanirani posjeti" najčešći odgovor bio je "često". Srednja vrijednost iznosi 3,75. Medijan tvrdnje je 4. Vrijednost minimalne frekvencije iznosi 2 a maksimalne frekvencije 5. Na tvrdnju L17-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi neplanirano druženje sa kolegama (stanke za kavu, ručak ili odmor)" najviše ispitanika ponudilo je odgovor "rijetko". Srednja vrijednost tvrdnje iznosi 2,57142857 dok njen medijan iznosi 3. Minimalna frekvencija je 1 a maksimalna 4. Najzastupljeniji odgovor tvrdnje L18-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi prekidanje posla zbog ometanja drugih" bio je odgovor "poneka". Srednja vrijednost navedene tvrdnje je 3,75. Medijan tvrdnje je 4 dok su vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije 3 i 5. Odgovor koji je ponudila većina ispitanika u tvrdnji L19-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi nedostatna komunikacija među članovima tima" je "ponekad". Srednja vrijednost bila je 2,85714285. Njen medijan iznosi 3. Minimalna frekvencija bila je 1 a maksimalna 5. U tvrdnji L20 koja je od ispitanika zahtijevala da uspješnost planiranja i upravljanja vlastitog vremena ocjene ocjenom od 1 do 5, većina njih u navedenoj tvrdnji svoje upravljanje vremenom ocijenila je ocjenom vrlo dobar (4). Srednja

vrijednost posljednje tvrdnje anketnog upitnika iznosila je 3,78571428. Medijan tvrdnje bio je 4 dok su vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije iznosile 3 i 5.

DOB		L1	L2	L3	L4	L5
36-50	Važeći	28	28	28	28	28
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	2,78571429	3,07142857	3,78571429	2,75	2,39285714
	Medijan	3	3	4	2	2
	Mod	3	3	4	2	3
	Min	1	2	2	1	1
	Max	5	5	5	5	5

DOB		L6	L7	L8	L9	L10
36-50	Važeći	28	28	28	28	28
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	3,14285714	3,57142857	2,92857143	2,57142857	3,28571429
	Medijan	3	4	3	2	3
	Mod	3	4	3	2	3
	Min	1	2	2	2	2
	Max	5	5	5	5	5

DOB		L11	L12	L13	L14	L15
36-50	Važeći	28	28	28	28	28
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	3,21428571	3,42857142	3,75	2,35714285	3,89285714
	Medijan	3	3	4	2	4
	Mod	3	2	4	2	4
	Min	2	1	2	1	3
	Max	5	5	5	5	5

DOB		L16	L17	L18	L19	L20
36-50	Važeći	28	28	28	28	28
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	3,75	2,57142857	3,75	2,85714285	3,78571428
	Medijan	4	3	4	3	4
	Mod	4	2	3	3	4
	Min	2	1	3	1	3
	Max	5	4	5	5	4

Tablica 8.3.30. Ukupni rezultati ankete provedene među ispitanicima starosti od 36 do 50 godina. [autor M.O.]

Tablica 8.3.31. prikazuje ukupne rezultate ankete provedene među ispitanicima starosti od 51. do 65. godine. Najčešći odgovor kojeg je ponudila ova ispitivana skupina bio je "ponekad". Na tvrdnju L1-„U svom poslu koristim rokovnik ili neke od drugih načini bilježenja obaveza" najviše ispitanika ponudilo je odgovor "ponekad". Srednja vrijednost prve tvrdnje iznosila je 3,07142857. Medijan za ovu tvrdnju iznosio je 3, dok su njezine minimalna i maksimalne frekvencije iznosile 2 i 5. U ponuđenoj tvrdnji L2-„Provodim određeno vrijeme u planiranju tijekom svog radnog dana" većina ispitanika opredijelila se je za odgovor "rijetko". Srednja vrijednost druge tvrdnje iznosila je 2,85714286 dok je medijan tvrdnje iznosio 3. Vrijednost minimalne frekvencije bila je 3 dok je vrijednost maksimalne frekvencije bila 5. Kao najčešći odgovor treće tvrdnje L3-„Uspijevam izvršiti poslove koje sam isplanirao/la" dobiven je odgovor "često". Srednje vrijednost iznosi 3,57142857. Medijan za ovu tvrdnju bio je 4. Minimalna frekvencija iznosi 3 dok maksimalna iznosi 5. Najzastupljeniji odgovor u tvrdnji četiri L4-„Izrađujem dnevnu listu prioriteta" bio je odgovor "rijetko". Srednja vrijednost tvrdnje bila je 2,78571429. Medija tvrdnje iznosio je 2, a vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije bile su 2 i 5. U petoj tvrdnji anketnog upitnika L5-„Ograničavam svoj posao postavljanjem rokova" najveći broj ispitanika ponudio je odgovor "rijetko". Srednja vrijednost navedene tvrdnje iznosila je 2,07142857. Medijan tvrdnje iznosio je 1, kao i minimalna frekvencija dok je maksimalna frekvencija iznosila 5. Najzastupljeniji odgovor šeste tvrdnje L6-„Služim se u svom poslu delegiranjem (dodjeljivanjem poslova pojedincu/timovima) bio je "ponekad". Srednja vrijednost tvrdnje je 3,14285714. Medijan tvrdnje je 3. Minimalna frekvencija iznosi 2, a vrijednost maksimalne frekvencije 5. U ponuđenoj tvrdnji L7-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi ispunjavanje sestrinske dokumentacije" najviše ispitanika kao najčešći odgovor ponudilo je odgovor "često". Srednja vrijednost za navedenu tvrdnju iznosila je 3,64285714. Vrijednost medijana tvrdnje iznosi 4. Minimalna frekvencija bila je 3, a maksimalna 5. Odgovor za kojeg se opredijelila većina ispitanika u tvrdnji L8-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi premještanje pacijenata" bio je "rijetko". Srednja vrijednost osme tvrdnje iznosila je 2,5 dok je medijan iznosio 2. Vrijednost minimalne i maksimalne frekvencije iznosila je 2 i 5. Najzastupljeniji odgovor tvrdnje L9-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi prikupljanje nalaza" bio je odgovor "ponekad". Srednja vrijednost tvrdnje iznosi 2,64285714. Medijan tvrdnje je 3. Minimalna frekvencija iznosi 2 dok maksimalna frekvencija iznosi 5. Odgovor za kojeg se je opredijelila većina ispitanika u tvrdnji L10-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi poslovi koje bi moglo odraditi pomoćno osoblje" bio je "ponekad". Srednja vrijednost navedene tvrdnje iznosila je 3,5. dok je medijan tvrdnje bio 3. Vrijednost minimalne frekvencija bila je 3 dok je

vrijednost maksimalne bila 5. Najčešći odgovor jedanaeste tvrdnje L11-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi razgovori sa nadređenima, kolegama, pacijentima ili posjetima" bio je "ponekad". Srednja vrijednost tvrdnje iznosila je 3,42857142. Medijan tvrdnje bio je 3. Vrijednost minimalne frekvencije iznosila je 2 dok je vrijednost maksimalne frekvencije iznosila 5. Odgovor koji se je većinom pojavljivao u tvrdnji L12-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi prisustvovanje sastancima" bio je odgovor "rijetko". Srednja vrijednost ove tvrdnje iznosila je 3,35714285. Vrijednost medijana bila je 3, dok su vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije iznosile 2 i 5. U ponuđenoj tvrdnji L13-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi upiti liječnika o podacima koje sami mogu pronaći u računalu" najviše ispitanika ponudilo je odgovor "često". Srednje vrijednost tvrdnje iznosila je 4,14285714 dok je medijan iste tvrdnje bio 4. Minimalna frekvencija bila je 3 dok je maksimalna bila 5. Najzastupljeniji odgovor tvrdnje L14-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi traženje zagubljenih dokumenata ili materijala za rad" bio je odgovor "rijetko". Srednja vrijednost iznosi 2,78571428, Medijan tvrdnje je 3. Minimalna frekvencija u ovoj tvrdnji bila je 1 dok je vrijednost one maksimalne iznosila 5. U petnaestoj tvrdnji L15-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi telefonski pozivi" najveći broj ispitanika zaokružio je odgovor "često". Srednje vrijednost navedene tvrdnje iznosila je 4,35714285. Medijan tvrdnje bio je 4. Minimalna frekvencija iznosila je 3 dok je maksimalna frekvencija iznosila 5. Odgovor kojeg je ponudio najveći broj ispitanika u tvrdnji L16-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi neplanirani posjeti" bio je odgovor "često". Srednja vrijednost tvrdnje iznosila je 3,78571428. Medijan tvrdnje je 4. Minimalna frekvencija iznosi 2 dok maksimalna iznosi 5. Najzastupljeniji odgovor u tvrdnji L17-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi neplanirano druženje sa kolegama (stanke za kavu, ručak ili odmor)" bio je "rijetko". Srednja vrijednost sedamnaeste anketne tvrdnje iznosila je 2,57142857, dok je medijan tvrdnje bio 2. Vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije iznosile su 2 i 4. Na tvrdnju L18-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi prekidanje posla zbog ometanja drugih" najviše ispitanika dalo je odgovor "poneka". Srednja vrijednost tvrdnje iznosi 3,5. Medijan tvrdnje je 3. Minimalna frekvencija bila je 2 dok je maksimalna frekvencija bila 5. Odgovor za kojeg se je opredijelila većina ispitanika u tvrdnji L19-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi nedostatna komunikacije među članovima tima" bio je "ponekad". Srednja vrijednost devetnaeste tvrdnje iznosila je 2,85714285, dok je medijan iste tvrdnje bio 3. Minimalna frekvencija bila je 1, a vrijednost maksimalne frekvencije iznosila je 5. Većina ispitanika u tvrdnji L20-„Smatram da sam uspješan/a u tome kako planiram i upravljam vlastitim vremenom" svoj uspjeh u navedenom ocijenila je ocjenom dovoljan (2).

Srednja vrijednost ove posljednje tvrdnje iznosila je 3,42857142. Medijan iste bio je 3. Vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije bile su 3 i 5.

DOB		L1	L2	L3	L4	L5
51-65	Važeći	14	14	14	14	14
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	3,07142857	2,85714286	3,57142857	2,78571429	2,07142857
	Medijan	3	3	4	2	2
	Mod	3	2	4	2	1
	Min	2	3	3	2	1
	Max	5	5	5	5	5

DOB		L6	L7	L8	L9	L10
51-65	Važeći	14	14	14	14	14
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	3,14285714	3,64285714	2,5	2,64285714	3,5
	Medijan	3	4	2	3	3
	Mod	3	4	2	3	3
	Min	2	3	2	2	3
	Max	5	5	5	5	5

DOB		L11	L12	L13	L14	L15
51-65	Važeći	14	14	14	14	14
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	3,42857142	3,35714285	4,14285714	2,78571428	4,35714285
	Medijan	3	3	4	3	4
	Mod	3	2	4	2	4
	Min	2	2	3	1	3
	Max	5	5	5	5	5

DOB		L16	L17	L18	L19	L20
51-65	Važeći	14	14	14	14	14
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	3,78571428	2,57142857	3,5	2,85714285	3,42857142
	Medijan	4	2	3	3	3
	Mod	4	2	3	3	3
	Min	2	2	2	1	3
	Max	5	4	5	5	2

Tablica 8.3.31. Ukupni rezultati ankete provedene među ispitanicima starosti od 51. do 65. godine [autor M.O.]

OBRAZOVANJE		L1	L2	L3	L4	L5
medicinska sestra srednje stručne spreme	Važeći	45	45	45	45	45
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	2,2222	2,577777	3,755555	2,177777	1,977777
	Medijan	2	3	4	2	2
	Mod	2	2	4	2	1
	Min	1	2	3	1	1
	Max	5	5	5	5	5

OBRAZOVANJE		L6	L7	L8	L9	L10
medicinska sestra srednje stručne spreme	Važeći	45	45	45	45	45
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	2,2	4	3,288888	3,111111	3,177777
	Medijan	2	4	3	3	3
	Mod	2	4	3	3	3
	Min	1	2	2	2	2
	Max	5	5	5	5	5

OBRAZOVANJE		L11	L12	L13	L14	L15
medicinska sestra srednje stručne spreme	Važeći	45	45	45	45	45
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	3,1333	2,644444	3,444444	2,644444	3,822222
	Medijan	3	3	4	2	4
	Mod	3	2	4	2	4
	Min	1	1	1	1	2
	Max	5	5	5	5	5

OBRAZOVANJE		L16	L17	L18	L19	L20
medicinska sestra srednje stručne spreme	Važeći	45	45	45	45	45
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	3,6	2,466666	3,511111	3,244444	3,6
	Medijan	4	2	3	3	4
	Mod	4	2	3	3	3
	Min	1	1	2	1	3
	Max	5	5	5	5	5

Tablica 8.3.32. Ukupni rezultati ankete provedene među medicinskim sestrama/tehničarima srednje stručne spreme. [autor M.O.]

Tablica 8.3.32. prikazuje ukupne rezultate provedene među medicinskim sestrama/tehničarima srednje stručne spreme. Najčešći odgovor ove ispitivane skupine bio je "ponekad". Odgovor većine ispitanika u tvrdnji L1-, „U svom poslu koristim rokovnik ili neke od drugih načina bilježenja obaveza" bio je "rijetko". Srednja vrijednost ove tvrdnje iznosila je 2,2222. Medijan tvrdnje bio je 2 dok su vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije iznosile 1 i 5. U tvrdnji L2-, „Provodim određeno vrijeme u planiranju tijekom svog radnog dana" najviše ispitanika ponudilo je odgovor "rijetko". Srednja vrijednost tvrdnje iznosila je 2,577777. Njen medijan bio je 3. Minimalna frekvencija iznosila je 2 a maksimalna 5. Na tvrdnju L3-, „Uspijevam izvršiti zadatke i poslove koje sam isplanirao/la" većina ispitanika dala je odgovor "često". Srednja vrijednost treće tvrdnje iznosila je 3,755555. Medijan tvrdnje bio je 4. Minimalna frekvencija bila je 2 dok je ona maksimalna bila 5. Odgovor koji se je najčešće pojavljivao u tvrdnji L4-, „Izrađujem dnevnu listu prioriteta" bio je "rijetko". Srednja vrijednost za navedenu tvrdnju iznosi 2,177777, a medijan tvrdnje 2. Vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije bile su 1 i 5. Odgovor koji se najveći broj puta javlja u tvrdnji L5-, „Ograničavam svoj posao postavljanjem rokova" bio je "nikad". Srednja vrijednost tvrdnje je 1,977777. Medijan za ovu tvrdnju iznosi 2. Minimalna frekvencija je 1 dok maksimalna frekvencija iznosi 5. Na tvrdnju L6-, „Služim se u svom poslu delegiranjem (dodjeljivanjem poslova pojedincima/timovima) većina ispitanika ponudila je odgovor "rijetko". Srednja vrijednost tvrdnje L6 iznosi 2,2. Medijan tvrdnje je 2. Minimalna frekvencija iznosi 1 a maksimalna 5. Najčešći odgovor u tvrdnji L7-, „Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi ispunjavanje sestrinske dokumentacije" bio je odgovor "često". Njezina srednja vrijednost iznosila je 4 kao i medijan tvrdnje. Vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije iznosile su 2 i 5. Odgovor kojeg je dala većina ispitanika u tvrdnji L8-, „Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi premještanje pacijenata" bio je "ponekad". Srednja vrijednost osme tvrdnje iznosila je 3,288888. Medijan iste bio je 3. Minimalna frekvencija iznosila je 2 dok je ona maksimalna iznosila 5. Najzastupljeniji odgovor tvrdnje L9-, „Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi prikupljanje nalaza" bio je "ponekad". Medijan tvrdnje je 3. Vrijednost minimalne frekvencije iznosi , dok vrijednost maksimalne frekvencije iznosi 5. U tvrdnji L10-, „Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi poslovi koje bi moglo odraditi pomoćno osoblje" najviše ispitanika ponudilo je odgovor "ponekad". Srednja vrijednost tvrdnje je 3,177777, dok je medijan tvrdnje 3. Minimalna frekvencija iznosi 2, a maksimalna 5. U tvrdnji L11-, „Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi razgovori sa nadređenima, kolegama, pacijentima ili posjetima" najčešći odgovor bio je "ponekad". Srednja vrijednost iste iznosi 3,1333. Medijan tvrdnje je 3, dok su vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije 1 i

5. Odgovor za koji se je opredijelila većina ispitanika u tvrdnji L12-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi prisustvovanje sastancima" bio je "rijetko". Srednja vrijednost ove tvrdnje iznosi 2,644444. Medijan tvrdnje iznosi 3. Minimalna frekvencija bila je 1 a maksimalna 5. Najzastupljeniji odgovor u tvrdnji L13-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi upiti liječnika o podacima koje sami mogu pronaći u računalu" bio je "često". Srednja vrijednost navedene tvrdnje iznosi 3,444444. Medijan tvrdnje bio 4. Vrijednost minimalne frekvencije iznosila je 1 a vrijednost maksimalne frekvencije 5. U tvrdnji L14-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi traženje zagubljenih dokumenata ili materijala za rad" najčešći odgovor ispitanika bio je "rijetko". Srednja vrijednost tvrdnje iznosi 2,64444, dok je medijan iste 2. Minimalna frekvencija je 1, a maksimalna 5. Odgovor većine ispitanika u tvrdnji L15-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi telefonski pozivi" bio je "često". Srednje vrijednost u ovoj tvrdnji iznosi 3,822222. Medijan tvrdnje je 4. Vrijednost minimalne frekvencije je 2, a one maksimalne 5. Na tvrdnju L16-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi neplanirani posjeti" najviše ispitanika ponudilo je odgovor "često". Srednja vrijednost za ovu tvrdnju iznosi 3,6. Vrijednost medijana je 4, a minimalne i maksimalne frekvencije 1 i 5. Odgovor koji je zaokružio najveći broj ispitanika u tvrdnji L17-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi neplanirano druženje sa kolegama (stanke za kavu, ručak ili odmor) bio je "rijetko". Srednje vrijednost tvrdnje L17 iznosi 2,466666. Medijan iste je 2. Minimalna frekvencija iznosi 1 a maksimalna 5. Najzastupljeniji odgovor tvrdnje L18-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi prekidanje posla zbog omatanja drugih" je "ponekad". Srednja vrijednost tvrdnje je 3,511111. Medijan ove tvrdnje iznosi 3, a vrijednosti njene minimalne i maksimalne frekvencije iznose 2 i 5. U tvrdnji L19-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima nedostatna komunikacija među članovima tima" većina ispitanika odlučila se je za odgovor "ponekad". Srednja vrijednost za tvrdnju L19 iznosi 3,244444. Medijan tvrdnje bio je 3, dok su vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije iznosile 1 i 5. U posljednjoj tvrdnji L20-„Smatram da sam uspješan/a u tome kako planiram i upravljam vlastitim vremenom" većina ispitanika vlastito upravljanje vremenom ocijenila je ocjenom dobar (3). Srednja vrijednost tvrdnje iznosila je 3,6. Medijan iste bio je 4. Minimalna frekvencija iznosila je 3, a vrijednost maksimalne bila je 2.

OBRAZOVANJE		L1	L2	L3	L4	L5
prvostupnica/k sestrinstva	Važeći	23	23	23	23	23
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	4	3,782608	3,913043	3,608695	2,9565217
	Medijan	4	4	4	3	3
	Mod	4	4	4	3	3
	Min	3	2	2	2	1
	Max	5	5	5	5	5

OBRAZOVANJE		L6	L7	L8	L9	L10
prvostupnica/k sestrinstva	Važeći	23	23	23	23	23
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	3,7391	3,304347	2,695652	2,565217	3,3913043
	Medijan	4	3	2	2	3
	Mod	4	3	2	2	4
	Min	2	2	2	2	2
	Max	5	5	5	5	5

OBRAZOVANJE		L11	L12	L13	L14	L15
prvostupnica/k sestrinstva	Važeći	23	23	23	23	23
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	3,4782	3,434782	3,652173	2,608695	4,1739130
	Medijan	3	4	4	2	4
	Mod	3	2	4	2	4
	Min	2	2	2	1	3
	Max	5	5	5	5	5

OBRAZOVANJE		L16	L17	L18	L19	L20
prvostupnica/k sestrinstva	Važeći	23	23	23	23	23
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	3,5217	2,521739	3,608695	2,652173	4,1304347
	Medijan	4	3	4	3	4
	Mod	4	3	4	2	4
	Min	2	2	2	1	3
	Max	5	5	5	5	5

Tablica 8.3.33. Ukupni rezultati ankete provedene među prvostupnicama/ima sestrinstva

[autor M.O.]

Tablica 8.3.33. pokazuje ukupne rezultate ankete provedene među prvostupnicama i prvostupnicima sestrištva. Najčešći odgovor ove skupine ispitanika bio je odgovor "često". Najviše njih na tvrdnju L1-„U svom poslu koristim rokovnik ili neke od drugih načina bilježenja obaveza" ponudilo je odgovor "često". Srednja vrijednost iste tvrdnje iznosila je 4, kao i njen medijan. Minimalna frekvencija iznosila je 2 a maksimalna frekvencija iznosila je 5. Na tvrdnju L2-„Provodim određeno vrijeme u planiranju tijekom svog radnoga dana" većina ispitanika ponudila je odgovor "često". Srednja vrijednost ove tvrdnje iznosila je 3,782608. Medijan tvrdnje bio je 4, a vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije iznosile su 3 i 5. Odgovor za kojeg se je opredijelio najveći broj ispitanika u tvrdnji L3-„Uspjevam izvršiti poslove i zadatke koje sam isplanirao/isplanirala" bio je "često". Srednje vrijednost treće tvrdnje iznosila je 3,913043, dok je njezin medijan iznosio 4. Vrijednost minimalne frekvencije bila je 2 a, vrijednost maksimalne 5. Najzastupljeniji odgovor četvrte tvrdnje anketnog upitnika L4-„Izrađujem dnevnu listu prioriteta" bio je odgovor "ponekad". Srednja vrijednost iste tvrdnje iznosila je 3,608695. Vrijednost njezinog medijana bila je 3. Minimalna frekvencija iznosila je 2 dok je maksimalna frekvencija bila 5. U tvrdnji L5-„Ograničavam svoj posao postavljanjem rokova" najčešći odgovor kojeg su ispitanici zaokruživali bio je "ponekad". Srednja vrijednost tvrdnje iznosila je 2,9565217. Medijan tvrdnje bio je 3, dok su vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije iznosile 1 i 5. Odgovor većine ispitanika u tvrdnji L6-„Služim se u svom poslu delegiranjem (dodjeljivanjem poslova pojedincima/timovima) bio je "često". Srednje vrijednost iste iznosila je 3,7391. Medijan ove tvrdnje bio je 4. Minimalna frekvencija iznosila je 2 dok je maksimalna frekvencija iznosila 5. Najzastupljeniji odgovor ispitanika u tvrdnji L7-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi ispunjavanje sestriinske dokumentacije" bio je "ponekad". Njezina srednja vrijednost iznosila je 3,304347 dok je njen medijan bio 3. Vrijednost minimalne frekvencije bila je 2 dok je vrijednost maksimalne frekvencije bila 5. U tvrdnji L8-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi premještanje pacijenata" najviše ispitanika ponudilo je odgovor "rijetko". Srednje vrijednost osme tvrdnje iznosila je 2,695652. Medijan iste bio je 2, kao i vrijednost minimalne frekvencije. Vrijednost maksimalne frekvencije u ovoj tvrdnji iznosila je 5. Odgovor za kojeg se je opredijelio najveći broj ispitanika u tvrdnji L9-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi prikupljanje nalaza" bio je odgovor "rijetko". Srednja vrijednost navedene tvrdnje bila je 2,565217. Medijan tvrdnje iznosio je 2, isto kao i minimalna frekvencija iste. Vrijednost maksimalne frekvencije u ovoj tvrdnji iznosila je 5. Na tvrdnju L10-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi poslovi koje bi moglo odraditi pomoćno osoblje" najviše ispitanika ponudilo je odgovor "često". Srednje vrijednost za ovu tvrdnju iznosi 3,3913043.

Medijan iste je 3. Minimalna frekvencija iznosi 2, a maksimalna frekvencija iznosi 5. Najzastupljeniji odgovor tvrdnje L11-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi razgovori sa nadređenima, kolegama, pacijentima ili posjetima" bio je "ponekad". Srednje vrijednost tvrdnje L11 iznosila je 3,4782. Njen medijan bio je 3, dok su vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije iznosile 2 i 5. U tvrdnji L12-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi prisustvovanje sastancima" većina ispitanika zaokružila je odgovor "rijetko". Njezina srednja vrijednost iznosila je 3,434782. Medijan ove tvrdnje bio je 4. Minimalna frekvencija iznosila je 2, a ona maksimalna 5. U trinaestoj anketnoj tvrdnji L13 većina ispitanika ponudila je odgovor "često". Srednja vrijednost za navedenu tvrdnju iznosila je 3,652173. Medijan iste bio je 4. Vrijednost njezine minimalne frekvencije iznosila je 2 dok je vrijednost maksimalne frekvencije ove tvrdnje iznosila 5. Najčešći odgovor ispitanika u tvrdnji L14-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi traženje zagubljenih dokumenata ili materijala za rad" bio je "rijetko". Srednja vrijednost navedene tvrdnje bila je 2,608695. Medijan tvrdnje iznosio je 2, dok su vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije iste tvrdnje iznosile 1 i 5. Odgovor najvećeg broja ispitanika u tvrdnji L15-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi telefonski pozivi" bio je odgovor "često". Srednja vrijednost tvrdnje bila je 4,1739130. Njen medijan iznosio je 4. Minimalna frekvencija iznosila je 3 dok je ona maksimalna iznosila 5. Na tvrdnju L16-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi neplanirani posjeti" većini ispitanika ponudila je odgovor "često". Srednja vrijednost iste iznosila je 3,5217, dok je medijan tvrdnje bio 4. Minimalna frekvencija bila je 2, a maksimalna 5. U tvrdnji L17-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi neplanirano druženje sa kolegama (stanke za kavu, ručak ili odmor) najveći broj ispitanika zaokružio je odgovor "ponekad". Srednja vrijednost ove tvrdnje iznosi 2,521739. Medijan iste bio je 3, dok su vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije bile 2 i 5. U osamnaestoj tvrdnji L18-Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi prekidanje posla zbog ometanja drugih" odgovor većine ispitanika bio je "često". Njezina srednja vrijednost iznosila je 3,608695, dok je medijan za ovu tvrdnju bio 4. Minimalna frekvencija bila je 2, a maksimalna frekvencija bila je 5. Odgovor kojeg je ponudio najveći broj ispitanika u tvrdnji L19- bio je "ponekad". Srednja vrijednost ove tvrdnje bila je 2,652173. Njen medijan iznosio je 2 dok su vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije ove tvrdnje bile 1 i 5. U tvrdnji L20-„Smatram da sam uspješan/a u tome kako planiram i upravljam vlastitim vremenom. Svoj uspjeh najveći broj ispitanika ocijenio je ocjenom vrlo dobar (4). Srednja vrijednost posljednje tvrdnje iznosila je 4,1304347- Medijan iste bio je 4, a vrijednosti njezine minimalne i maksimalne frekvencije iznosile su 3 i 5.

OBRAZOVANJE		L1	L2	L3	L4	L5
dipl. med. techn./ mag.ses.	Važeći	3	3	3	3	3
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	4,3333	4,666666	4	4	2,6666666
	Medijan	4	5	4	4	3
	Mod	4	5	4	4	3
	Min	4	4	4	4	1
	Max	5	5	5	5	5

OBRAZOVANJE		L6	L7	L8	L9	L10
dipl. med. techn./ mag. ses	Važeći	3	3	3	3	3
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	4,6666	3,333333	2	2,333333	3,333333
	Medijan	5	3	2	2	3
	Mod	5	/	/	2	3
	Min	4	2	1	2	3
	Max	5	5	5	5	5

OBRAZOVANJE		L11	L12	L13	L14	L15
dipl. med. techn./ mag.ses.	Važeći	3	3	3	3	3
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	3	4,333333	3,666666	2	4,666667
	Medijan	3	4	4	2	5
	Mod	/	4	4	2	5
	Min	2	4	3	2	4
	Max	5	5	5	5	5

OBRAZOVANJE		L16	L17	L18	L19	L20
dipl. med. techn./ mag.ses.	Važeći	3	3	3	3	3
	Nevažeći	0	0	0	0	0
	Srednja vrijednost	4	3,333333	4,333333	3	4,666666
	Medijan	4	3	4	2	5
	Mod	/	3	4	2	5
	Min	3	3	4	2	4
	Max	5	5	5	5	5

Tablica 8.3.34. Ukupni rezultati ankete provedene među diplomiranim medicinskim sestrama/magistrama sestrinstva [autor M.O.]

Tablica 8.3.34. prikazuje ukupne rezultate istraživanja provedenog među diplomiranim medicinskim sestrama/magistrama sestrinstva OB Virovitica. Podaci u tablici prikazuju broj važećih i nevažećih anketnih listića, srednju vrijednost navedenih tvrdnji, njihov medijan, mod, te vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije tvrdnji koje su ispitanicima ponuđene u anketnom upitniku.

Najčešći odgovor diplomiranih medicinskih sestara/magistra sestrinstva na tvrdnje ponuđene u anketnom upitniku bio je "često". Na prvu tvrdnju L1-, „U svom poslu koristim rokovnik ili neke od drugih načina bilježenja obaveza" najviše ispitanika ponudilo je odgovor "često". Srednja vrijednost ove tvrdnje iznosila je 4,3333. Medijan tvrdnje bio je 4, dok su vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije tvrdnje iznosile 4 i 5. Najčešći odgovor ispitanika u tvrdnji L2-, „Provodim određeno vrijeme u paniranju tijekom svog radnog dana" bio je "uvijek". Srednje vrijednost iste tvrdnje iznosila je 4,666666. Medijan tvrdnje je 5. Minimalna frekvencija iznosila je 4, a maksimalna 5. Odgovor većine ispitanika u tvrdnji L3-, „Uspjevam izvršiti poslove i zadatke koje sam isplanirao/la" bio je odgovor "često". Srednja vrijednost iste tvrdnje iznosila je 4, kao i njen medijan. Vrijednost minimalne frekvencije bila je 4, dok je vrijednost maksimalne frekvencije bila 5. Najzastupljeniji odgovor većine ispitanika u tvrdnji L4-, „Izrađujem dnevnu listu prioriteta" bio je "često". Srednja vrijednost tvrdnje bila je 4. Medijan tvrdnje i njezina minimalna frekvencija također su iznosile 4. Vrijednost maksimalne frekvencije bila je 5. U tvrdnji L5-, „Ograničavam svoj posao postavljanjem rokova" većina ispitanika opredijelila se je za odgovor "ponekad". Srednja vrijednost iste tvrdnje iznosila je 2,6666666. Medijan tvrdnje iznosio je 3. Vrijednosti minimalne i maksimalne frekvencije bile su 1 i 5. Odgovor kojeg je ponudio najveći broj ispitanika u tvrdnji L6-, „Služim se u svom poslu delegiranjem (dodjeljivanjem poslova pojedincima/timovima) bio je "uvijek". Srednja vrijednost tvrdnje bila je 4,6666. Medijan iste iznosio je 5, dok su njezine minimalna i maksimalna frekvencija iznosile 4 i 5. Kako su u istraživanju sudjelovale 3 medicinske sestre visoke stručne spreme u tvrdnji L7-, „Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi sestrińska dokumentacija" nije moguće odrediti mod, odnosno najčešći odgovor ispitanika budući da se svaka/i od njih opredijelio za različiti. Srednja vrijednost ove tvrdnje iznosila je 3,333333. Njen medijan bio je 3, dok su vrijednosti njezine minimalne i maksimalne frekvencije iznosile 2 i 5. Identična situacije zabilježena je i u tvrdnji L8-, „Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi premještanje pacijenata" u kojoj također zbog razloga navedenih u prethodnoj tvrdnji nije moguće odrediti mod, odnosno najčešći odgovor ispitanika. Srednja vrijednost osme tvrdnje iznosila je 2, kao i medijan tvrdnje. Minimalna frekvencija iznosila je

1 dok je maksimalna frekvencija iznosila 5. U tvrdnji L9-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi prikupljanje nalaza“, navedena skupina ispitanika većinom se je opredjeljivala za odgovor "rijetko". Srednje vrijednost ove tvrdnje iznosila je 2,333333, dok je medijan iste iznosio 2, kao i minimalna frekvencija. Vrijednost maksimalne frekvencije u ovoj tvrdnji iznosila je 5. Odgovor većine ispitanika u tvrdnji L10-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi poslovi koje bi moglo odraditi pomoćno osoblje" bio je "ponekad". Srednja vrijednost tvrdnje bila je 3,333333. Njen medijan iznosio je 3, kao i njena minimalna frekvencija. Maksimalna frekvencija ove tvrdnje iznosila je 5. U tvrdnji L11-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi razgovori sa nadređenima, kolegama, pacijentima, posjetima" nije moguće odrediti najzastupljeniji odgovor kojeg su ispitanici ponudili. Srednja vrijednost navedene tvrdnje je 3. Njezin medijan i minimalna frekvencija također iznose 3. Vrijednost maksimalne frekvencije u ovoj tvrdnji je 5. Na ponuđenu tvrdnju L12-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi prisustvovanje sastancima" većina ispitanika ponudila je odgovor "često". Srednja vrijednost tvrdnje iznosi 4,333333. Vrijednosti medijana i minimalne frekvencije ove tvrdnje iznose 4, dok vrijednost maksimalne frekvencije iznosi 5. Najčešći odgovor ispitanika u tvrdnji L13-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi upiti liječnika o podacima koje sami mogu pronaći u računalu" bio je "često". Srednja vrijednost navedene tvrdnje bila je 3,666666. Medijan iste iznosio je 4. Minimalna frekvencija bila je 3, dok je maksimalna frekvencija bila 5. Odgovor za kojeg se je opredijelila većina ispitanika u tvrdnji L14-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi traženje zagubljenih dokumenata ili materijala za rad" bio je odgovor "rijetko". Srednja vrijednost ove tvrdnje iznosila je 2, kao i njen medijan te minimalna frekvencija. Vrijednost maksimalne frekvencije u ovoj tvrdnji bila je 5. U tvrdnji L15-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi telefonski pozivi" najčešći odgovor ispitanika bio je "uvijek". Njezina srednja vrijednost iznosila je 4,666667. Medijan tvrdnje bio je 5. Minimalna frekvencija iznosila je 4, dok je maksimalna frekvencija iznosila 5. U tvrdnji L16-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzimaju mi neplanirani posjeti" odgovor većine nije moguće odrediti. Srednja vrijednost navedene tvrdnje iznosila je 4, kao i njen medijan. Minimalna frekvencija bila je 3, dok je ona maksimalna iznosila 5. Odgovor "ponekad" bio je najzastupljeniji odgovor tvrdnje L17-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi neplanirano druženje sa kolegama (stanke za kavu, ručak ili odmor)". Srednja vrijednost iste iznosila je 3,333333. Njen medijan bio je 3, kao i njezina minimalna frekvencija. Vrijednost maksimalne frekvencije u ovoj tvrdnji iznosila je 5. Odgovor za kojeg se je opredijelila većina ispitanika u tvrdnji L18-„Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi prekidanje posla zbog ometanja drugih" bio je

"često". Srednja vrijednost u ovoj tvrdnji iznosila je 4,333333. Medijan tvrdnje bio je 4, kao i minimalna frekvencija. Maksimalna frekvencija u ovoj tvrdnji iznosila je 5. U tvrdnji L19- „Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi nedostatna komunikacija između članova tima" većina ispitanika ponudila je odgovor "rijetko". Srednja vrijednost navedene tvrdnje bila je 3. Medijan i minimalna frekvencija iznosili su 2, dok je vrijednost maksimalne frekvencije za ovu tvrdnju bila 5. U tvrdnji L20 koja je od ispitanika zahtijevala da vlastito upravljanje vremenom ocjene ocjenom od 1 do 5, većina ispitanika odlučila se je za ocjenu izvrstan (5). Srednja vrijednost iste tvrdnje iznosila je 4,666666. Njen medijan bio je 5, dok su vrijednosti njezine minimalne i maksimalne frekvencije iznosile 4 i 5.

8.4. Testiranje razlike prema postavljenim hipotezama

Na sljedećim stranicama provelo se je testiranje prema hipotezama postavljenim u ovom istraživanju, a u svrhu testiranja koristio se Pearsonov chi kvadrat, u programskom paketu R.

HIPOTEZA 1.: Medicinske sestre u svom se poslu češće koriste rokovnicima, provode određeno vrijeme u planiranju te izrađuju dnevne liste prioriteta u odnosu na medicinske tehničare.

U svrhu dokazivanja/opovrgavanja postavljene hipoteze koristit ćemo Pearson chi kvadrat test kojim ćemo testirati postoje li razlike u odgovorima u kategoriji bilježenje obveza, planiranje dana i dnevna lista prioriteta za muške i ženske ispitanike.

Hipoteze koje testiramo su:

H0: proporcija muških i ženskih ispitanika koji koriste rokovnik/planiraju obveze/izrađuju dnevnu listu prioriteta je jednaka.

H1: proporcija muških i ženskih ispitanika koji koriste rokovnik/planiraju obveze/izrađuju dnevnu listu prioriteta se razlikuje.

U sljedećoj tablici nalaze se rezultati.

	X-squared	df (stupanj slobode)	p - vrijednost
bilježenje obveza	1.2382	4	0.8718
planiranje dana	5.9684	3	0.1132
dnevna lista prioriteta	3.6518	4	0.4552

Tablica 8.4.1. Testiranje razlika odgovora ispitanika iz kategorija bilježenje obaveza, planiranje dana i dnevna lista prioriteta s obzirom na spol i prikaz testne statistike [autor M.O]

Prije testiranja odabrali smo razinu značajnosti 0.05 što znači da ako je p- vrijednost veća od 0.05 nemamo razloga sumnjati u istinitost H0 ili u suprotnom ako je manja od 0.05 onda odbacujemo H0 i prihvaćamo H1. Pogledamo li vrijednost u tablici možemo primijetiti da je p – vrijednost u svim kategorijama veća od 0.05 što znači da nemamo razloga sumnjati u istinitost H0, odnosno nema značajnih razlika u proporciji muških i ženskih ispitanika koji koriste rokovnik, planiraju obveze, izrađuju dnevnu listu.

HIPOTEZA 2.: Medicinske sestre/tehničari mlađe životne dobi iskazuju veće zadovoljstvo upravljanjem vremenom od medicinskih sestara/tehničara srednje ili starije životne dobi.

U istraživanju smo ispitanike podijelili u 3 dobne kategorije 20-35,36-50 i 51-65 godina. Želimo provjeriti postoje li razlike u razini zadovoljstva upravljanja vremenom među dobnim kategorijama. Stoga testiramo sljedeće hipoteze.

H0: Ne postoje razlike u razini zadovoljstva među dobnim skupinama.

H1: Postoje razlike u razini zadovoljstva među dobnim skupinama.

Pearsonovim chi – kvadrat testom dobijemo p – vrijednost 0.04 što znači da na razini značajnosti 0.05 možemo odbaciti H0 i prihvatiti H1 koja kaže da postoje razlike u razini zadovoljstva među dobnim skupinama.

zadovoljstva među dobnim skupinama.

	X-squared	df	p - vrijednost
zadovoljstvo u odnosu na dobne skupine	10.4877	4	0.04

Tablica 8.4.2. Prikaz rezultata testne statistike za varijablu zadovoljstvo upravljanjem vremenom u odnosu na dobne skupine [autor M.O.]

HIPOTEZA 3.: Medicinske sestre/tehničari više i visoke stručne spreme provode više vremena u planiranju svog dana u odnosu na svoje kolege srednje stručne spreme.

Kao i u prethodna 2 testiranja opet koristimo chi – kvadrat test, s obzirom da su varijable koje koristimo za testiranje kategorijalne te provjeravamo postoje li razlike u distribuciji za pojedine kategorije. U uzorku imamo ispitanike srednje, više i visoke stručne spreme. Želimo provjeriti postoje li razlike u vremenu koje provode planirajući svoj dan u odnosu na stručnu spremu. Testiramo sljedeće hipoteze.

H0: Ispitanici provode jednako vrijeme u planiranju svog dana bez obzira na stručnu spremu.

H1: Ispitanici ne provode jednako vrijeme u planiranju svoga dana, postoje razlike u odnosu na stručnu spremu.

Pearsonovim chi – kvadrat testom dobijemo vrlo malu p – vrijednost $1.38 \cdot 10^{-7}$ što znači da na razini značajnosti 0.05 možemo odbaciti H0 i prihvatiti H1 koja kaže da postoje razlike u planiranju vremena u odnosu na stručnu spremu ispitanika.

	X-squared	df	p - vrijednost
planiranje dana u odnosu na stručnu spremu	42.7484	6	1.308e-07

Tablica 8.4.3. Prikaz rezultata testne statistike za varijablu planiranje dana u odnosu na stručnu spremu ispitanika [autor M.O.]

HIPOTEZA 4.: Telefonski pozivi češći su „kradljivac vremena" u poslu medicinskih sestara/tehničara u odnosu na prikupljanje nalaza.

Sljedećim testiranjem želimo provjeriti postoje li razlike u vremenu koje ispitanici utroše na odgovaranje telefonskih poziva i vremenu koje potroše za prikupljanje nalaza pacijenata.

Postavljamo sljedeće hipoteze.

H0: Ispitanici utroše jednako vrijeme za odgovaranje na telefonske pozive i za prikupljanje nalaza.

H1: Ispitanici ne utroše jednako vrijeme za odgovaranje na telefonske pozive i za prikupljanje nalaza.

	X-squared	df	p - vrijednost
telefon vs. prikupanje nalaza	41.238	3	5.831e-09

Tablica 8.4.4. Prikaz rezultata testne statistike za varijable telefonski pozivi i prikupljanje nalaza [autor M.O.]

Iz tablice možemo uočiti da je dobivena p– vrijednost $5.831 \cdot 10^{-9}$ što znači da na razini značajnosti 0.05 možemo odbaciti H0 i prihvatiti H1 koja kaže da postoje razlike u vremenu potrebnom za odgovaranje na telefonske pozive i za prikupljanje nalaza pacijenata.

8.5. Rasprava

S obzirom na zahtjevnost posla kojeg obavljaju medicinske sestre/tehničari, kao jedan od osnovnih preduvjeta za uspješan rad i ostvarivanje pozitivnih rezultata u istom, ističe se posjedovanje vještine kvalitetnog upravljanja radnim vremenom i radnim obavezama.

Analizom rezultata koji su dobiveni provedenim istraživanjem među medicinskim sestrama/tehničarima OB Virovitica dolazi se do slijedećih rezultata, a time i zaključaka. Naime, od ukupno 71 ispitanika, od kojih je 32,39 % muških i 67,61% ženskih, podijeljenih u tri dobne skupine i to u dobi od 20-35 godina, 36-50 godina i 51-65 godina, najviše ispitanih je srednje stručne spreme, njih čak 63,38%. Prvostupnica/ka sestriinstva je 32,39% dok je diplomiranih medicinskih sestara/magistara sestriinstva, samo troje odnosno 4,23%. Razlog takvog omjera rezultata, odnosno velikog broja sestara srednje stručne spreme, a istodobno malog broja diplomiranih medicinskih sestara/magistara sestriinstva može se tumačiti činjenicom kako se velika većina njih, nakon završetka srednjoškolskog obrazovanja odlučuje za zapošljavanje i u iznimnim slučajevima za nastavak studiranja uz rad. S obzirom na radno mjesto koje je također bilo predmet ovog istraživanja, najviše je sobnih medicinskih sestara, 77,46%, postotak glavnih sestara odjela iznosi 9,86 a ostatak čine voditelji timova zdravstvene njege. Rezultati su očekivajući s obzirom na standardnost hijerarhije i sistematizacije radnih mjesta unutar zdravstvenih ustanova. Nadalje, što se tiče informiranosti o upravljanju vremenom, rezultati pokazuju kako 69,01% svih ispitanih ima potrebe za dodatnim informacijama o upravljanju vremenom. Ograničavanje radnog procesa postavljanjem rokova također je jedan od načina upravljanja radnim vremenom. Rezultati Likertove skale pokazuju kako su žene te koje ponekad svoj posao ograničavaju postavljanjem rokova dok njihovi muški kolege to nikada ne čine. S obzirom na dob, ispitanici dobne skupine 51-65 godina isto tako to nikada ne čine. Stupanj obrazovanja također pokazuje odstupanja, odnosno da ispitanici srednje stručne spreme ne ograničavaju svoj radni proces, dok oni sa višim i visokim stupnjem obrazovanje to ipak čine, ali ponekad.

S obzirom da je cilj istraživanja bio detektirati i utvrditi koji su to kradljivci vremena koji se najčešće pojavljuju u poslu medicinskih sestara srednje stručne spreme, prvostupnica/ka sestriinstva te poslu diplomiranih medicinskih sestara/magistara sestriinstva ukupni rezultati pokazuju kako su neki od najčešćih „kradljivaca vremena" u njihovom poslu sestriinska dokumentacija, prisustvovanje sastancima, prekidanje posla zbog ometanja drugih te upiti liječnika o podacima koje sami mogu pronaći u računalu, a kao najveći „kradljivac vremena"

prema rezultatima ovog istraživanja pokazali su se telefonski pozivi, koji zbog svoje učestalosti konstantno prekidaju medicinske sestre/tehničare u obavljanju posla.

Korištenje rokovnika u radu, kao i izrađivanje dnevne liste prioriteta također pridonosi efikasnijem i kvalitetnijem upravljanju vremenom. Ispitanici su na pitanja koriste li se navedenim odgovorili da to čine samo ponekad. Ako se gledaju rezultati istraživanja obrađeni prema obrazovnoj strukturi ispitanika, može se zaključiti kako to češće čine medicinske sestre/tehničari visoke stručne spreme, a sve zbog pretpostavke većeg znanja i informiranosti o prednostima korištenja navedenog. Planiranje te postavljanje ciljeva tijekom radnog dana može doprinijeti osjećaju kvalitetno iskorištenog vremena s vidljivim rezultatima, međutim isto tako valja napomenuti da u sestrijskoj praksi planiranje radnog vremena nije uvijek i u potpunosti moguće. Prema rezultatima istraživanja, očekivano diplomirane medicinske sestre/magistre sestrištva to čine uvijek, dok medicinske sestre/tehničari srednje stručne spreme to čine rijetko. Može se pretpostaviti kako je razlog navedenom raspoloživost većom količinom znanja i informacija kako isplanirati radni dan, prilagoditi ciljeve, učiniti ih realnim ali i dostižnim.

Nadalje, zadovoljstvu i osjećaju kvalitetno iskorištenog radnog vremena pridonosi i izvršavanje planiranih zadataka i obaveza. Ispitanici su se o navedenom izjasnili kako ponekad, često i uvijek uspijevaju izvršiti planirano, a samo 1,41% njih to uspijeva učiniti samo rijetko. Valja napomenuti kako u istraživanju ispitanici nisu morali navesti koji su to zadani ciljevi koje izvršavaju pa su sukladno tomu dobiveni i ovakvi rezultati. Delegiranje zadataka također definira vještinu upravljanja vremenom. 29,58% ispitanika se u ovom istraživanju o delegiranju zadataka izjasnilo kako to čine ponekad. Ako se rezultati sagledaju prema starosnoj strukturi ispitanika, može se uočiti kako ispitanici dobi 51-65 godina imaju tendenciju češćeg delegiranja poslova, u odnosu na njihove mlađe kolege. Ovakvi rezultati mogu biti posljedica stereotipnih odnosa starijih prema mlađima i obratno.

Provedeno istraživanje o „kradljivcima vremena" možemo korelirati sa istraživanjem o „kradljivcima vremena" u svakodnevnom radu medicinske sestre koje su provele autorice Kalauz S., i Kurtović B., s ciljem detektiranja iskorištenosti radnog vremena medicinskih sestara zdravstvene ustanove u Zagrebu. Autorice su istraživanje provele među 16 medicinskih sestara koje rade na rukovodećim mjestima i 66 sestara koje rade u smjenama. Na postavljeno pitanje o najčešćim „kradljivcima vremena" 50% ispitanika koreliranog istraživanja izjasnilo se kako im „ponekad" smetaju telefonski pozivi. Preostalih 66 medicinskih sestara koje rade u smjenama smatraju da ih telefon „često" ometa u radu. U provedenom istraživanju 39,44% ispitanika izjasnilo se da im „često" telefon oduzima vrijeme, dok se njih 25,35% izjasnilo kako

ih telefon ometa „ponekad“. U provedenoj i koreliranoj anketi može se vidjeti djelomična sličnost u dobivenim rezultatima. [7] Prema slijedećem istraživanju koje su proveli autori Mrđenović R., i Pološki Vokić N., pod nazivom „Razlike u upravljanju vremenom hrvatskih menadžera s obzirom na spol i hijerarhijsku strukturu" pokazalo se kako hrvatski menadžeri dobro upravljaju vremenom prema vlastitoj percepciji. Svoje upravljanje vremenom na skali od 1-5 ocijenili su prosječnom ocjenom 3,60., a na aktivnosti gubljenja vremena koje podrazumijevaju, između ostalih, telefonske pozive i sastanke, u prosjeku „umjereno" troše svoje vrijeme. Korelacijom rezultata dvaju istraživanja može se uočiti kako postoji razlika u percepciji uspješnosti planiranja i upravljanja vlastitim vremenom. Naime medicinske sestre/tehničari vlastito upravljanje vremenom na skali od 1-5 ocijenili su ocjenom 4. Što se tiče kompariranih rezultata o „kradljivcima vremena" u navedena dva istraživanja može se potvrditi sličnost u rezultatima, odnosno zaključiti kako je bez obzira na vrstu zanimanja, telefon jedan od najčešćih ograničavajućih čimbenika u efikasnom upravljanju radnim vremenom. [21]

Prva postavljena hipoteza istraživanja odnosila se je na to kako medicinske sestre u svom poslu češće koriste rokovnike, provode određeno vrijeme u planiranju te izrađuju dnevne liste prioriteta. Prema dobivenim rezultatima ova hipoteza je opovrgnuta budući da se pokazalo kako nema značajne razlike između muškog i ženskog spola. Druga hipoteza ovog istraživanja odnosila se je na zadovoljstvo upravljanja vlastitim vremenom, odnosno glasila je kako medicinske sestre/tehničari mlađe životne dobi iskazuju veće zadovoljstvo upravljanjem vlastitim vremenom u odnosu na medicinske sestre/tehničare srednje ili starije životne dobi. Ova hipoteza je potvrđena, budući da rezultati ankete pokazuju razlike u razini zadovoljstva među dobnim skupinama. Treća hipoteza ovog istraživanja glasila je kako medicinske sestre/tehničari više i visoke stručne spreme provode više vremena u planiranju tijekom svog radnog dana u odnosu na svoje kolege srednje stručne spreme. Navedena hipoteza je potvrđena s obzirom na dobivene rezultate istraživanja. Razina obrazovanja istodobno podiže i razinu informiranosti ali i svjesnosti o važnosti kvalitetnog upravljanja vremenom. Posljednja hipoteza istraživanja glasila je kako medicinskim sestrama/tehničarima više radnog vremena oduzimaju telefonski pozivi u odnosu na prikupljanje nalaza. Hipoteza je potvrđena rezultatima istraživanja koji pokazuju da su telefonski pozivi ipak češći „kradljivac vremena" zbog svoje učestalosti, nepredvidivosti ali i nemogućnosti njihove raspodjele prema hitnosti.

9. Zaključak

Vrijeme je rijedak i ograničen resurs. Nepovratnost, kratkotrajnost, nezamjenjivost samo su neke od njegovih karakteristika. Može se zaključiti kako je upravo zbog navedenog doista važno znati kvalitetno iskoristiti svaku sekundu, minutu ili sat koji nam stoji na raspolaganju, odnosno važno je znati vremenom efikasno upravljati. Vještina koja nam u tome pomaže te predstavlja temelj svake metode rada jest vještina upravljanja vremenom. Njezini principi i znanja primjenjivi su u svim poslovnim djelatnostima pa tako i u poslu medicinskih sestra/tehničara, odnosno sestrinskoj praksi. U njihovom poslu ova vještina predstavlja sposobnost planiranja, određivanja prioriteta, delegiranja poslova i zadataka te izvršavanja istih u predviđenom vremenskom roku. Kako bi ostvarili bolje rezultate, povećali svoju učinkovitost te si osigurali dovoljno vremena za kreativan rad, medicinske sestre/tehničari trebali bi usvojiti i kontinuirano usavršavati ovu vještinu.

Danas često možemo slušati o tome kako upravljanje vremenom postaje ozbiljan problem u hrvatskom sestrinstvu, naročito zbog pretpostavke da još uvijek ima onih medicinskih sestara/tehničara koji ne posjeduju dovoljno informacija i znanja, te ne znaju kako vlastitim vremenom efikasno upravljati. Cilj ovog istraživačkog rada stoga je bio ispitati je li tomu doista tako. Iz rezultata provedene ankete može se vidjeti kako značajan broj ispitanika još uvijek, nažalost, nema potrebnih, ili raspolaže samo vrlo oskudnim informacijama o upravljanju vremenom, što znatno utječe na sam ishod i rezultate posla kojeg obavljaju. Ovakvo stanje, prema osobnom mišljenju zasigurno treba biti promijenjeno, prije svega stavljanjem naglaska na važnost navedene vještine te na dobrobiti koje ona donosi, ali i uvođenjem ove teme u nastavni plan srednjoškolskog obrazovanja, budući kako se većina nas, sestara/tehničara sa prvim informacija susreće tek upisom na Studiju sestrinstva.

Nadalje, rezultati provedenog istraživanja pokazali su i to kako tijekom radnog dana medicinskim sestrama/tehničarima vrijeme troše brojni „kradljivci vremena“. Na pojedinim odjelima to su najčešće, prema odgovorima ispitanika, bile sestrinska dokumentacija dok su na drugim to bili telefonski pozivi. Važno je istaknuti kako u njihovom poslu „kradljivce vremena“ ili tzv. distraktore nije moguće u potpunosti eliminirati, no usvajanjem vještine upravljanja vremenom brojnost istih biti će svedena na najmanju moguću, a medicinske sestre/tehničari tako će se moći kvalitetnije posvetiti i biti koncentriraniji na posao kojeg obavljaju.

S obzirom na već sve navedeno, za medicinske sestre/tehničare od iznimne je važnosti naučiti cijeniti i osvijestiti važnost vlastitog vremena, ali isto tako naučiti i druge da ga poštuju. Vrijeme je danas postalo najdragocjenijom stvari koja se može potrošiti, stoga ga nije potrebno pokušavati uštedjeti jer to je nemoguće, važno je naučiti kako ga utrošiti mudro.

10. Literatura

- [1] S. Kalauz: Organizacija i upravljanje u području zdravstvene njege, Zagreb, 2015.
- [2] M. Neuberg: Nastavni materijali, Sveučilište Sjever, 2016.
- [3] D. Škreblin: Upravljanje vremenom-priručnik za uspješne menadžere, Čabar, 2010.
- [4] M. Neuberg, J. Veronek, G. Kozina: Upravljanje vremenom kao vodeći čimbenik dobre organizacije u zdravstvenim ustanovama, South Eastern Europe, Healt Sciences Journal, Vitez, BiH, 2012
- [5] <http://www.portalalfa.com/index.php/uspjesna-karijera/potrebna-znanja/136-kradljivci-vremena>, 01. rujna 2016.
- [6] S. Kalauz, B. Kurtović: Upravljanje remenom u sestrijskoj praksi, Zbornik radova 9. Simpozija Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu, Opatija, 2009.
- [7] <https://issuu.com/nursehr/docs/shock-prosinac-2013/101>, 01. rujna 2016.
- [8] http://www.mojsvijet.hr/index.php?option=com_content&task=view&id=349&Itemid=1, 01. rujna 2016.
- [9] S. Đurković: Upravljanje vremenom, Slobodno poduzetništvo, Vol.1., No. 14-15., Zagreb, 1994., str- 226.
- [10] J. Knoblauch: Biti poduzetnik života, Zagreb, 1997.
- [11] P. F. Drucker: Efikasan direktor, Privredni vjesnik, Zagreb, 1992.
- [12] <http://www.poticaj.net/?article=71>, 04. rujna 2016.
- [13] <https://hr.wikipedia.org/wiki/Cilj>, 04. rujna 2016.
- [14] M. Buble: Management, Ekonomski fakultet Split, Split, 2000.
- [15]] S. Čukljek: Osnove zdravstvene njege, Zdravstveno veleučilište Zagreb, Zagreb, 2005.
- [16] M. Grković: Sastanci- upravljanje vremenom, Belišće, 2002.
- [17] http://www.artis-rei.hr/userfiles/hr/files/skrinja_znanja/clanci/registirani/Kako-uspjesno-delegirati-r.pdf, 06. rujna 2016.
- [18] <http://www.prglas.com/sto-nedostaje-komunikaciji-u-zdravstvu/>, 06. rujna 2016.

[19] T. Divjak: Life coach- kako upravljati karijerom, Zagreb, 2006.

[20] studentski.hr/system/materials/.../48ac07779e308c6d8c76a5aeb22c8e10c24906d1.zip

06. rujna 2016.

[21] R. Mrđenović, N. Pološki Vokić: Razlike u upravljanju vremenom hrvatskim menadžera s obzirom na spol i hijerarhijsku strukturu, Ekonomska istraživanja, Vol. 21, No. 1, Ožujak, 2008.

11. Prilog

Poštovani/e

Ovaj upitnik izrađen je za potrebe istraživanja u sklopu završnog rada na studiju Sveučilište Sjever, Varaždin pod naslovom: „Upravljanje vremenom u sestrinskoj praksi“. Etičko povjerenstvo i uprava Vaše ustanove suglasni su s provođenjem ovog upitnika među medicinskim sestrama/tehničarima. Upitnik je u potpunosti anoniman, a njegovi rezultati isključivo će se koristiti za izradu završnog rada te za objavu u stručnim časopisima. Vrijeme potrebno za rješavanje ovog upitnika je oko 5 minuta. Unaprijed Vam zahvaljujem na Vašem vremenu i strpljenju pri rješavanju ovog upitnika!

Mateja Obžetić, Sveučilište Sjever, studij sestrinstava 104. brigade 3, 42 000, Varaždin

Ispred odgovora stavite oznaku X

1. Spol M Ž

2. Vaša dob je?

- 20-35
- 36-50
- 51-65

3. Vaš stupanj obrazovanja?

- medicinska sestra srednje stručne spreme
- prvostupnik/ca sestrinstva
- diplomirana medicinska sestra/ magistra sestrinstva

4. Radim na radom mjestu:

- sobne medicinske sestre
- voditelja tima zdravstvene njege
- glavne sestre odjela

5. U svojoj dosadašnjoj edukaciji o upravljanju vremenom:

- raspoložem potrebnim i korisnim informacijama
- raspoložem vrlo oskudnim informacijama
- nemam nikakvih informacija o upravljanju vremenom

Pažljivo pročitajte slijedeće tvrdnje te zaokružite broj koji označava Vaše mišljenje:

1 – nikad   2 – rijetko   3 – ponekad   4 – često   5– uvijek

1.	U svom poslu koristim rokovnik ili neke od drugih načina bilježenja obaveza	1	2	3	4	5
2.	Provodim određeno vrijeme u planiranju tijekom svog radnog dana	1	2	3	4	5
3.	Uspijevam izvršiti poslove i zadatke koje sam isplanirao/la	1	2	3	4	5
4.	Izrađujem dnevnu listu prioriteta	1	2	3	4	5
5.	Ograničavam svoj posao postavljanjem rokova	1	2	3	4	5
6.	Služim se u svom poslu delegiranjem (dodjeljivanjem poslova pojedincima/timovima)	1	2	3	4	5
7.	Tijekom radnog dana najviše vremena oduzima mi:					
	<i>ispunjavanje sestrinske dokumentacije</i>	1	2	3	4	5
8.	<i>premještanje pacijenata</i>	1	2	3	4	5
9.	<i>prikupljanje nalaza</i>	1	2	3	4	5
10.	<i>poslovi koje bi moglo odraditi pomoćno osoblje</i>	1	2	3	4	5
11.	<i>razgovori s nadređenima, kolegama, pacijentima, ili posjetima</i>	1	2	3	4	5
12.	<i>prisustvovanje sastancima</i>	1	2	3	4	5
13.	<i>upiti liječnika o podacima koje sami mogu pronaći u računalu</i>	1	2	3	4	5
14.	<i>traženje zagubljenih dokumenata ili materijala za rad</i>	1	2	3	4	5
15.	<i>telefonski pozivi</i>	1	2	3	4	5
16.	<i>neplanirani posjeti</i>	1	2	3	4	5
17.	<i>neplanirano druženje sa kolegama (stanke za kavu, ručak ili odmor)</i>	1	2	3	4	5
18.	<i>prekidanje posla zbog ometanja drugih</i>	1	2	3	4	5
19.	<i>nedostatna komunikacija među članovima tima</i>	1	2	3	4	5
20.	<i>Smatram da sam uspješan/a u tome kako planiram i upravljam vlastitim vremenom.</i>	1	2	3	4	5

**IZJAVA O AUTORSTVU
I
SUGLASNOST ZA JAVNU OBJAVU**

Završni/diplomski rad isključivo je autorsko djelo studenta koji je isti izradio te student odgovara za istinitost, izvornost i ispravnost teksta rada. U radu se ne smiju koristiti dijelovi tuđih radova (knjiga, članaka, doktorskih disertacija, magistarskih radova, izvora s interneta, i drugih izvora) bez navođenja izvora i autora navedenih radova. Svi dijelovi tuđih radova moraju biti pravilno navedeni i citirani. Dijelovi tuđih radova koji nisu pravilno citirani, smatraju se plagijatom, odnosno nezakonitim prisvajanjem tuđeg znanstvenog ili stručnoga rada. Sukladno navedenom studenti su dužni potpisati izjavu o autorstvu rada.

Ja, Mateja Obžetić pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autor/ica završnog rada pod naslovom Upravljanje vremenom u sestrinskoj praksi te da u navedenom radu nisu na nedozvoljeni način (bez pravilnog citiranja) korišteni dijelovi tuđih radova.

Studentica:
Mateja Obžetić

Mateja Obžetić
(vlastoručni potpis)

Sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju završne/diplomske radove sveučilišta su dužna trajno objaviti na javnoj internetskoj bazi sveučilišne knjižnice u sastavu sveučilišta te kopirati u javnu internetsku bazu završnih/diplomskih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Završni radovi istovrsnih umjetničkih studija koji se realiziraju kroz umjetnička ostvarenja objavljuju se na odgovarajući način.

Ja, Mateja Obžetić neopozivo izjavljujem da sam suglasna s javnom objavom završnog rada pod naslovom Upravljanje vremenom u sestrinskoj praksi čija sam autorica.

Studentica:
Mateja Obžetić

Mateja Obžetić
(vlastoručni potpis)